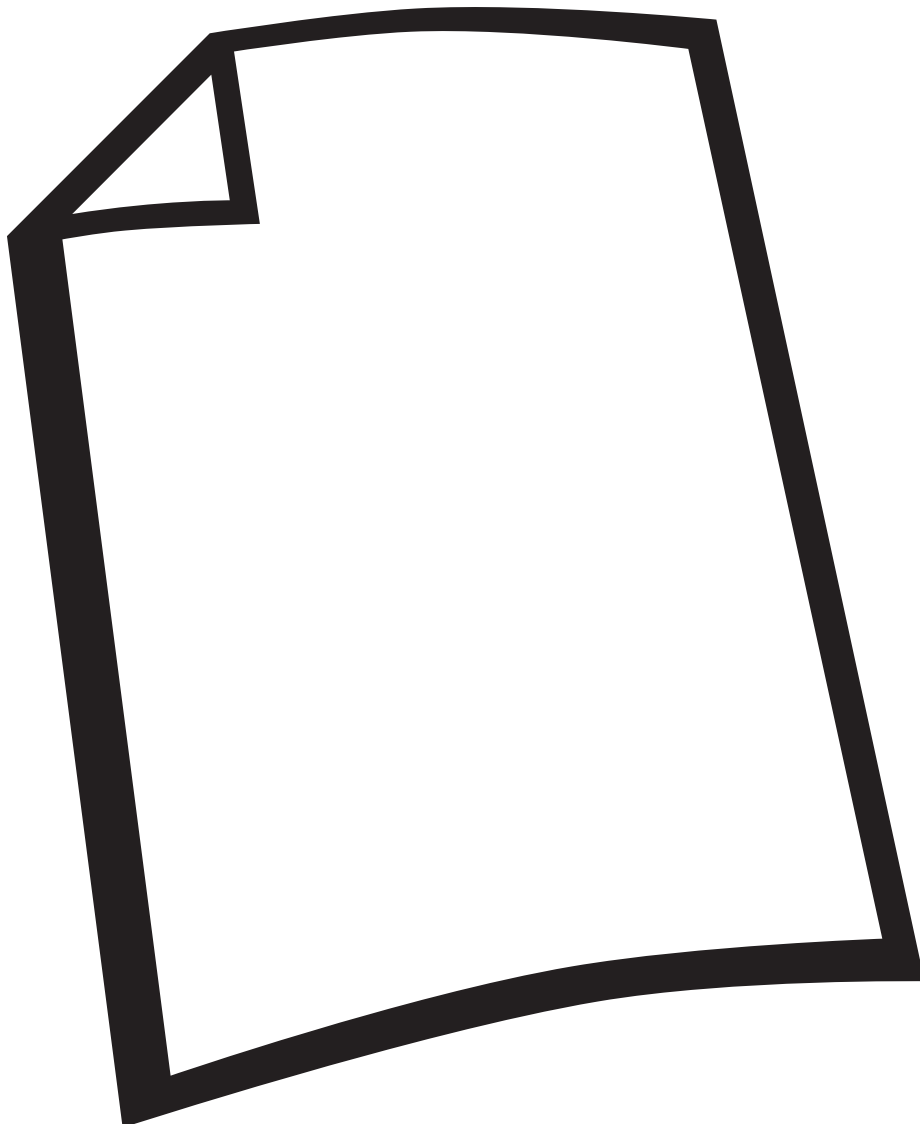

UVIC
GUIA DE
L'ESTUDIANT
2008-2009

ESCOLA UNIVERSITÀRIA DE CIÈNCIES DE LA SALUT

**DIPLOMATURA DE
FISIOTERÀPIA**

Primera edició: juliol de 2008

Edita: Servei de Publicacions de la Universitat de Vic

Carrer de Perot Rocaguinarda, 6. 08500 Vic. Tel. 93 889 48 77

Universitat de Vic. Carrer de la Sagrada Família, 7. 08500 Vic. Tel. 93 886 12 22. Fax 93 889 10 63

Impressió: Artyplan

ÍNDEX

Presentació	5
L'Escola Universitària de Ciències de la Salut	7
Estructura	7
Òrgans de Govern i Responsables d'Àrees Funcionals del Centre	7
Calendari acadèmic	9
Organització dels ensenyaments	11
Presentació i Objectius	11
Pla d'Estudis	11
Ordenació temporal de l'ensenyament	12
Prerequisits de les assignatures troncal i obligatòries	13
Oferta d'assignatures optatives	13
Assignatures de lliure elecció	14
Crèdits de Lliure Elecció	14
Pràctiques Clíniques	15
Metodologia de treball	17
Assignatures troncal i obligatòries de 1r curs	19
Anatomia i Fisiologia	19
Ciències Psicosocials Aplicades	23
Fisioteràpia General Bàsica I	25
Fisioteràpia Especial I	28
Salut Pública i Legislació Sanitària	31
Bioestadística	33
Bioètica	35
Pràctiques Clíniques I	37
Assignatures troncal i obligatòries de 2n curs	39
Patologia Medicoquirúrgica I	39
Sistema Nervios	42
Fisioteràpia General Bàsica II	44
Fisioteràpia Especial II	47
Farmacologia	50
Pràctiques Clíniques II	52
Assignatures troncal i obligatòries de 3r curs	53
Patologia Medicoquirúrgica II	53
Fisioteràpia General Bàsica III	56
Fisioteràpia Especial III	59
Pràctiques Clíniques III	63

Assignatures Optatives	65
Idioma: Anglès	65
Teràpies Complementàries en Fisioteràpia	67
Pròtesis, Ortesis i Ajudes Tècniques	69
Diagnòstic per la Imatge Aplicat a Fisioteràpia	71
Educació Física i Esportiva	72
Salut i Alimentació	74
Teràpia Aquàtica i Rehabilitació Eqüestre	76
Fisioteràpia i Esport	78
Comunicació i Llenguatge	80
Psicomotricitat	81
Introducció a l'Osteopatia	82
Disseny i Gestió de Serveis de Rehabilitació	83
Mètodes d'Intervenció en les Incontinències Urinàries	84
Diagnòstic en Fisioteràpia: Classificació i Valoració de la Invalidesa	85
Intervenció de Fisioteràpia en els Trastorns del Peu	87
Elaboració de Projectes	89
Anàlisi Biomecànica del Moviment	92
Assignatures de lliure elecció	95
Actuació en Situacions d'Emergència Extrahospitalària	95
Envelliment, Societat i Salut	97
Assignatures de Campus	99
Aula de Cant Coral I i II	99
Creació d'Empreses	101
Curs d'Iniciació al Teatre	103
Dones en el s. XXI: una visió interdisciplinària	104
Fonaments Històrics de la Catalunya Contemporània	106
Història de la Ciència: Ciència, Tecnologia i Societat	107
Cultura i Civilització Germàniques	108
Cultura i Civilització Anglosaxones	109
Cultura i Civilització Francòfones	110

PRESENTACIÓ

L'Escola Universitària de Ciències de la Salut va néixer el 1974 amb el nom d'Escola d'Infermeria «Osona», a iniciativa de la delegació d'Osona del Col·legi de Metges. El 1980 els estudis d'Infermeria passen a ser diplomatura universitària i el centre s'adscriu a la UAB. L'any 1987 es va integrar als Estudis Universitaris de Vic i pel maig de 1997, amb la Llei de Reconeixement de la Universitat de Vic pel Parlament de Catalunya, passa a denominar-se Escola Universitària de Ciències de la Salut i incorpora nous ensenyaments: Fisioteràpia (1997), Teràpia Ocupacional (1997) i Nutrició Humana i Dietètica (1998).

Aquesta diversitat d'ensenyaments complementaris permet als nostres professors i estudiants gaudir dels avantatges de l'intercanvi d'experiències i coneixements en un marc universitari ampli.

L'Escola Universitària de Ciències de la Salut de la Universitat de Vic té com a missió formar professionals amb una base sòlida, científica i humanista, amb competència per a:

- Actuar d'acord a una perspectiva holística de la salut, respectant la individualitat de la persona, els seus drets i les seves creences, sense prejudicis ni discriminacions.
- Valorar, analitzar i proporcionar una atenció individualitzada en situacions de salut-malaltia tenint en compte els factors físics, psíquics, socials, ambientals i culturals.
- Realitzar actuacions de promoció, prevenció i restabliment o millora de la salut, benestar i qualitat de vida, adreçades a la persona, família, grup o comunitat, en els àmbits comunitari, social i de salut, tant en el domicili de la persona com en les institucions, organismes o entitats públiques o privades.
- Utilitzar habilitats de comunicació, negociació i empatia en el marc de la relació assistencial.
- Orientar, acompanyar i educar la persona, família o grup promovent la seva capacitació, compromís i presa de decisions pel que fa a l'autocura i protecció de la salut.
- Actuar de manera reflexiva i ètica, assegurant el respecte a la dignitat, la privacitat i la confidencialitat de la persona, família o grup.
- Aplicar el mètode científic per a la resolució de problemes i utilitzar l'evidència científica en la presa de decisions.
- Col·laborar amb estudiants o professionals d'altres disciplines en l'estudi, anàlisi i resolució de casos.
- Identificar i analitzar problemes emergents que comprometen la salut de la població, ja vinguin derivats d'alteracions de la salut o d'altres problemàtiques socioculturals que la poden afectar.
- Desenvolupar l'esperit reflexiu i innovador per buscar noves respostes als problemes de salut més prevalents i les necessitats canviants de la població.

El projecte docent de l'Escola Universitària de Ciències de la Salut es fonamenta en sis eixos bàsics de formació:

1. Reconèixer la persona, sana o malalta, com un tot únic i dinàmic en constant interacció amb els altres i amb l'entorn.
2. Incorporar un mètode científic de treball que guiï les intervencions i permeti avaluar-ne els resultats.
3. Apreciar la comunicació i la relació assistencial com una eina indispensable de l'actuació professional, des d'una vessant educativa, d'ajuda i d'acompanyament.

4. Promoure cures adequades per recuperar o millorar la salut i la qualitat de vida de les persones.
5. Adoptar una actitud ètica fonamentada en el respecte a la individualitat, la dignitat i l'autonomia de l'altre.
6. Adoptar una actitud de compromís amb l'actualització constant dels propis coneixements d'acord amb els avenços científics i les necessitats emergents de la població.

El professorat promou aquests eixos formatius a través de la interacció a l'aula, les tutories individuals o grupals, la reflexió, l'anàlisi i la presa de decisions per tal que els estudiants assoleixin els coneixements, les habilitats i les actituds necessaris per desenvolupar les seves competències professionals.

Els mitjans institucionals on es recullen les informacions generals sobre la Universitat de Vic i els seus serveis –la pàgina web, la guia de l'estudiant que teniu a les mans, o el campus virtual– són algunes de les eines que us facilitaran l'aprofundiment dels recursos que teniu al vostre abast i la informació bàsica indispensable per a la vostra trajectòria curricular entre nosaltres.

Aquesta guia pretén orientar-vos en els diferents aspectes acadèmics i organitzatius del vostre centre. Hi trobareu l'estructura organitzativa, el calendari acadèmic i el pla d'estudis en el qual esteu matriculats.

En nom de tot l'equip directiu de l'escola, el professorat i el personal d'administració i serveis em plau donar-vos la benvinguda a l'EUCS i desitjar-vos una estada profitosa i satisfactòria entre nosaltres.

Anna Bonafont i Castillo
Directora de l'Escola Universitària de Ciències de la Salut

L'ESCOLA UNIVERSITÀRIA DE CIÈNCIES DE LA SALUT

Estructura

L'Escola Universitària de Ciències de la Salut de la Universitat de Vic és una unitat estructural d'ordenació, organització, gestió i coordinació d'ensenyaments conduents a l'obtenció de títols oficials de l'àmbit de les ciències de la salut.

Actualment s'imparteixen quatre titulacions homologades:

- Diplomatura d'Infermeria
- Diplomatura de Fisioteràpia
- Diplomatura de Teràpia Ocupacional
- Diplomatura de Nutrició Humana i Dietètica

Les unitats bàsiques de docència i de recerca són els departaments, que agrupen el professorat en funció d'àrees de coneixement, estudi i recerca afins o compartides.

Al capdavant de cada departament hi ha un professor o professora que exerceix les funcions de director de Departament.

Els departaments de l'Escola Universitària de Ciències de la Salut són:

- Desenvolupament Humà i Acció Comunitària
- Processos d'Atenció Terapèutica i Qualitat de Vida

Òrgans de Govern i Responsables d'Àrees Funcionals del Centre

Els òrgans de govern unipersonals de l'EUCS són: directora, sotsdirectora, cap d'estudis, coordinadors d'ensenyament, directors de departament i responsables d'àrees funcionals.

Els òrgans col·legiats de govern de gestió, coordinació i participació de l'EUCS són: Consell de Direcció i Claustre de centre.

Equip directiu

L'equip directiu de l'EUCS està compost pels següents membres:

Directora: Anna Bonafont i Castillo

Sotsdirectora: Teresa Lleopart i Coll

Cap d'estudis: M. Pilar Turón i Morera

Directora del Departament de Desenvolupament Humà i Acció Comunitària: Laura Mascarella i Tarradellas

Director del Departament de Processos d'Atenció Terapèutica i Qualitat de Vida: Joan Carles Casas i Baroy

Coordinadora de l'ensenyament d'Infermeria: M. Pilar Turón i Morera

Coordinadora de l'ensenyament de Fisioteràpia: Ana Capitan i Camañes

Coordinadora de l'ensenyament de Teràpia Ocupacional: Tàmara Gastelaars

Coordinadora de l'ensenyament de Nutrició Humana i Dietètica: Núria Obradors i Aranda

Responsable de l'Àrea Funcional de Recerca, d'Innovació docent i Transferència del Coneixement: Núria Obradors i Aranda

Responsable de l'Àrea Funcional de Formació Continuada: a determinar

Responsable de l'Àrea Funcional de Pràctiques Clíniques: M. Carme Raurell i Costa
Referent de Crèdit Europeu: Carme Garolera i Bruguera
Referent de Relacions Internacionals: Montserrat Moncunill i López
Referent de Coordinació amb el Centre d'Estudis de l'Envel·liment de Catalunya (CEEC): Montserrat Lorenzo i Avila

Consell de Direcció de Centre

És l'òrgan col·legiat de govern de l'Escola.

Està constituït per:

- La directora de l'Escola, que el presideix.
- La sotsdirectora
- La cap d'estudis
- Els coordinadors d'ensenyament
- Els directors de departament
- Els coordinadors d'àrees funcionals.

Claustre de Centre

Està constituït per:

- La directora de l'Escola, que el presideix.
- La resta de professorat amb dedicació a l'Escola.
- El personal no docent adscrit a l'Escola.
- Un representant dels estudiants.

Personal no docent

Secretaria de Centre: Guida Cussó i Ventura
Elisabet Ylla i Boré
Paquita Tubau i Bartés

Secretaria Acadèmica: Maite Parés i Teixidor

CALENDARI ACADÈMIC

Començament del curs:

22 de setembre de 2008

Presentació 1r curs: Grup A a les 10h.

Grup B a les 15 h.

Docència del 1r quadrimestre:

fins al 30 de gener de 2009

Avaluació de 1r quadrimestre (primera convocatòria per a les assignatures de 1r quadrimestre):

del 2 de febrer al 20 de febrer de 2009

Docència del 2n quadrimestre:

del 23 de febrer al 29 de maig de 2009

Avaluació del 2n quadrimestre (primera convocatòria per a les assignatures de 2n quadrimestre i anuals i segona convocatòria per a les assignatures de 1r quadrimestre):

de l'1 de juny al 19 de juny de 2009

Avaluació de setembre (segona convocatòria per a les assignatures de 2n quadrimestre i anuals):

de l'1 de setembre al 10 de setembre de 2009

Períodes de pràctiques:

2n grup A: 24 de novembre al 19 de desembre de 2008

2n grup B: 24 de novembre al 19 de desembre de 2008

3r grup A: 7 de gener al 30 de gener de 2009

23 de febrer al 27 de març de 2009

3r grup B: 27 d'octubre al 21 de novembre de 2008

30 de març al 8 de maig de 2009

3r grup C: 27 d'octubre al 21 de novembre de 2008

30 de març al 8 de maig de 2009

Dies festius:

1 de novembre de 2008, dissabte, Tots Sants

6 de desembre de 2008, dissabte, La Constitució

8 de desembre de 2008, dilluns, La Puríssima

23 d'abril de 2009, dijous, Sant Jordi (festa patronal de la UVic)

24 d'abril de 2009, divendres, Pont

1 de maig de 2009, divendres, Festa del Treball

2 de maig de 2009, dissabte, Pont

1 de juny de 2009, dilluns, Segona Pasqua (festa local)

24 de juny de 2009, dimecres, Sant Joan

11 de setembre de 2009, divendres, Diada Nacional

12 de setembre de 2009, dissabte, Pont

Vacances:

Nadal: del 20 de desembre de 2008 al 6 de gener de 2009, ambdós inclosos

Setmana Santa: del 4 al 13 d'abril de 2009, ambdós inclosos

ORGANITZACIÓ DE L'ENSENYAMENT

Presentació i Objectius

Els estudis de Fisioteràpia de l'EUCS tenen com a objectiu principal formar fisioterapeutes capaços de donar resposta a les necessitats canviants de salut de les persones i la comunitat, en relació a la prevenció, la promoció, el manteniment i la recuperació de la funcionalitat del cos humà, a través de procediments naturals, manuals o físics.

El títol que s'obté és el de Diplomant en Fisioteràpia. Un cop obtingut el Diploma es poden fer cursos de perfeccionament, de postgrau i mestratge, o continuar estudis de 2n cicle (amb complements de formació) de Comunicació Audiovisual, Documentació, Història i Ciències de la Música, Humanitats, Lingüística, Periodisme, Publicitat i Relacions Públiques, Traducció i Interpretació.

Principalment, el fisioterapeuta desenvolupa la seva tasca en els àmbits següents:

- Centres de Rehabilitació hospitalaris o comunitaris, mutues laborals, clíniques privades o centres d'Assistència Primària.
- Centres d'Educació Especial
- Centres Esportius
- Centres d'Atenció Precoç
- Centres o Serveis Sociosanitaris o Geriàtrics
- Centres d'Atenció Precoç
- Exercici de la docència en centres de Formació Professional i Escoles Universitàries de la mateixa àrea de coneixement
- Exercici lliure de la professió

Pla d'Estudis

El Pla d'Estudis de Fisioteràpia de l'Escola Universitària de Ciències de la Salut ha estat elaborat d'acord amb les directrius generals pròpies d'aquesta titulació establerts en el R.D. 1414 / 1990 (B.O.E. núm. 278 de 20 de novembre de 1990).

D'acord amb el Pla d'Estudis, els ensenyaments de Fisioteràpia s'organitzen en tres cursos en els quals es contemplen cicles teòrics i cicles pràctics. El nombre total de crèdits de la titulació és de 207, distribuïts de la següent manera:

Assignatures troncal:	154,5
Assignatures obligatòries:	13,5
Assignatures optatives:	18
Crèdits de lliure elecció:	21

Hi ha assignatures quadrimestrals i assignatures anuals.

Ordenació temporal de l'ensenyament

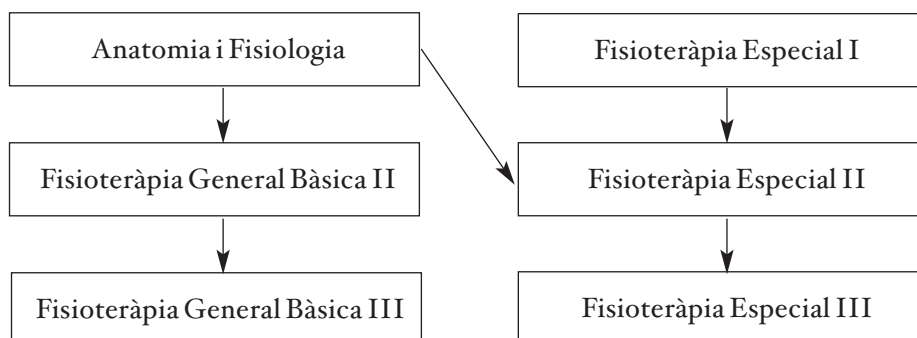
PRIMER CURS	C.A.	Durada	1r Qm.	2n Qm.
Assignatura			Grups	Grups
Ciències Psicosocials Aplicades (CPA)	6	Quadr.	A	B
Anatomia i Fisiologia (AF)	15	Anual	A,B	A,B
Fisioteràpia General Bàsica I (FGBI)	9	Anual	A,B	A,B
Fisioteràpia Especial I (FEI)	15	Anual	A,B	A,B
Salut Pública i Legislació Sanitària (SPLS)	7,5	Quadr.	B	A
Bioètica (BEt)	4,5	Quadr.	A	B
Bioestadística (Bes)	4,5	Quadr.	A,B	
Pràctiques Clíniques I (PCI)	4,5	Quadr.		A,B

SEGON CURS	C.A.	Durada	3r Qm.	4t Qm.
Assignatura			Grups	Grups
Patologia Medicoquirúrgica I (PMQI)	10,5	Anual	A,B	A,B
Sistema Nerviós (SN)	4,5	Quadr.	A,B	
Fisioteràpia General Bàsica II (FGBII)	15	Anual	A,B	A,B
Fisioteràpia Especial II (FEII)	15	Anual	A,B	A,B
Pràctiques Clíniques II (PCII)	6	Quadr.	A,B	
Farmacologia (F)	4,5	Quadr.		A,B

TERCER CURS	C.A.	Durada	5è Qm.	6è Qm.
Assignatura			Grups	Grups
Patologia Medicoquirúrgica II (PMQII)	10,5	Anual	A, Bi C	A, Bi C
Fisioteràpia General Bàsica III (FGBIII)	10,5	Anual	A, Bi C	A, Bi C
Fisioteràpia Especial III (FEIII)	15	Anual	A, Bi C	A, Bi C
Pràctiques Clíniques III (PQIII)	10,5	Anual	A, Bi C	A, Bi C

Els programes de les assignatures es poden consultar a la Guia de l'Estudiant del campus virtual de la UVic.

Prerequisits de les assignatures troncal i obligatòries

Oferta d'Assignatures Optatives

Les assignatures optatives que ofereix l'Escola per al curs 2008-09 són les següents:

SEGON CURS (crèdits recomanats: 18)	Crèdits	Durada	3r. Qm	4t. Qm
Assignatures			Grups	Grups
Pròtesis, Ortèsis i Ajudes Tècniques (POAT)	4,5	Qm	J	
Teràpies Complementàries en Fisioter. (TCF)	4,5	Qm	A i C	B
Diagnòstic per la Imatge Aplicat a Fisiot. (DIF)	4,5	Qm		A i B
Salut i Alimentació (SiA)	4,5	Qm	A i B	
Idioma: Anglès (ID)	4,5	Qm		A
Educació Física i Esportiva	4,5	Qm	A	B
Teràpia Aquàtica i Rehabilitació Equestre	4,5	Qm		A i B

TERCER CURS (crèdits recomanats: 21)	Crèdits	Durada	5è. Qm	6è. Qm
Assignatures			Grups	Grups
Fisioteràpia i Esport (F i E)	4,5	Qm	A i C	B
Comunicació i Llenguatge (CL)	4,5	Qm	A	D
Psicomotricitat (PSM)	4,5	Qm	A	B i C
Introducció a l'Osteopatia (IO)	4,5	Qm	A	D
Disseny i Gestió de Serveis de Rehabilitació (DGSR)	4,5	Qm	J	
Diagnòstic en Fisioteràpia: Classificació i Valoració de la Invalidesa (DFCVI)	4,5	Qm	J	
Mètodes d'Intervenció en les Incontinències Urinàries (MIIU)	4,5	Qm	D	A
Intervenció de Fisioteràpia en els Trastorns del Peu (IFTP)	4,5	Qm	D	A
Elaboració de projectes (EP)	4,5	Qm		A
Anàlisi Biomecànica del Moviment	4,5	Qm	J	

Assignatures de lliure elecció

	Crèdits	Durada	Grup	Grup
Actuació en Situacions d'Emerg. Extrahospitalària (ASSEE)	4,5	Qm	J	
Envelliment, Societat i Salut	4,5	Qm		A

Els programes de les assignatures es poden consultar a la Guia de l'Estudiant del campus virtual de la UVic

Crèdits de Lliure Elecció

L'obtenció dels crèdits de Lliure Elecció requerits en el Pla d'Estudis pot fer-se per les següents vies:

- Cursant i aprovant les assignatures de Lliure Elecció que s'ofereixen en els ensenyaments de la Universitat de Vic.
- Per reconeixement d'altres estudis reglats de nivell universitari.
- Per reconeixement d'activitats d'interès acadèmic no reglades a nivell universitari.

A. Assignatures de Lliure Elecció que s'ofereixen en els ensenyaments de la Universitat de Vic

L'estudiant pot triar les assignatures de lliure elecció:

- Entre les assignatures optatives i de lliure elecció ofertades en el seu propi ensenyament.
- Entre la resta d'assignatures ofertades en els ensenyaments de la UVic, ja siguin troncal, obligatòries, optatives o de lliure elecció per aquells ensenyaments, amb les següents excepcions:
  - Assignatures subjectes a prerequisits i incompatibilitats.
  - Assignatures que el seu contingut coincideixi en més d'un 20% amb alguna de les assignatures del Pla d'Estudis que ha de cursar l'estudiant per a l'obtenció del títol corresponent.

La llista de les assignatures més adequades perquè les segueixin estudiants matriculats en altres titulacions es poden consultar al campus virtual de la UVic. L'estudiant, però, també pot escollir altres assignatures que no figuren en aquesta selecció.

Per poder-se matricular d'assignatures d'altres ensenyaments, l'estudiant necessita l'autorització del/la cap d'estudis de la seva titulació i del /la cap d'estudis de la titulació on s'imparteix l'assignatura escollida.

B. Reconeixement de crèdits per estudis reglats de nivell universitari

El fet d'haver cursat i supera assignatures d'estudis reglats de nivell universitari pot proporcionar a l'estudiant, si ho sol·licita, crèdits de lliure elecció. En aquest cas, s'hauran de reconèixer per assignatures completes i per la seva totalitat en nombre de crèdits. No es podran atorgar crèdits parcials ni atorgar-ne més dels que consta l'assignatura reconeguda.

El reconeixement de crèdits els autoritza el/la cap d'estudis.

C. Reconeixement de crèdits per activitats d'interès acadèmic no reglades a nivell universitari

La realització d'activitats fora de l'ensenyament reglat que contribueixi a l'establiment de vincles entre l'estudiant i l'entorn social i laboral poden ser valorades amb el reconeixement de crèdits de lliure elecció. Aquestes activitats s'hauran de realitzar durant el període de l'ensenyament.

Són activitats d'aquests tipus:

- Convenis de Cooperació Educativa: Pràctiques tutoritzades en empreses.
- Experiència professional: Treball desenvolupat amb contracte laboral
- Activitats de formació complementària: cursos, seminaris i activitats congressuals externes a la UVic.
- Treballs acadèmicament dirigits (sempre i quan no coincideixin amb treballs realitzats dins la carrera ni amb assignatures d'aquesta).
- Activitat esportiva: Els estudiants que estiguin federats i que participin en campionats esportius representant a la UVic podran obtenir un màxim de 3 crèdits de lliure elecció.
- Cursos d'idiomes realitzats a l'Escola d'Idiomes de la UVic.
- Cursos d'Universitat d'Estiu.

Abans de realitzar l'activitat l'estudiant ha de presentar al cap d'estudis una proposta de l'activitat a desenvolupar.

La realització de cada activitat ha d'estar prèviament autoritzada pel cap d'estudis de l'ensenyament corresponent, que serà qui autoritzi, si és el cas, el reconeixement dels crèdits.

Un cop finalitzada l'activitat l'estudiant haurà de sol·licitar el reconeixement de crèdits mitjançant l'imprès de "sol·licitud de crèdits de lliure elecció", i s'acompanyarà de l'imprès amb la documentació necessària per avalar l'activitat.

Per a més informació sobre la Lliure Elecció, consulteu a l'*Agenda de l'Estudiant*, curs 2008-09, apartat de Normatives Acadèmiques.

Pràctiques clíniques

Recomanació per als estudiants de Ciències de la Salut

Es recomana a tots els estudiants que comencin primer curs de qualsevol ensenyament de Ciències de la Salut, que estiguin vacunats correctament de:

- Hepatitis A i B
- Tètanus / diftèria
- Varicel·la

En cas de dubte, cal consultar el metge de capçalera i seguir les seves instruccions.

Tot i la protecció que ofereixen les vacunes, s'ha de tenir present la necessitat de més mesures preventives com ho són les anomenades *Precaucions Estàndard o Universals*, que podeu trobar a la següent adreça:

<http://www.gencat.cat/salut/depsalut/pdf/expbio.pdf>

Assegurances

Abans d'anar a pràctiques, cal comprovar el tipus d'assegurança contractada en el moment de la matrícula, i seguir les instruccions indicades i que trobareu en aquesta adreça, en el cas que es produeixi qualsevol accident:

<http://www.uvic.cat/secretaria/ca/assegurances.html>

Normativa de Pràctiques clíniques

1. L'assistència als tallers, seminaris i pràctiques és obligatòria en un 100%.
2. Les absències hauran de ser justificades. Si superen el 10% de les hores destinades a un període de pràctiques, es valorarà si hi ha motiu d'invalidació del període o bé si només cal recuperar-les. Les recuperacions de pràctiques es faran el més aviat possible, previ acord amb els professionals del centre de pràctiques i de l'escola.
3. En les possibles absències als centres de pràctiques, l'estudiant haurà de comunicar-ho amb la màxima antelació al mateix servei on es realitzen i al professor responsable de pràctiques de l'Escola.
4. Els incompliments d'horaris sense coneixement de l'Escola i del centre on l'estudiant realitza les pràctiques o les absències injustificades són motius d'invalidació del període de pràctiques.
5. En l'exercici de les pràctiques és obligatori l'ús de l'uniforme oficial de l'Escola, i portar el carnet d'identificació col·locat en un lloc visible.
6. Per tal d'evitar al màxim les infeccions iatrogèniques, cal ser estricte amb la higiene personal i portar els cabells recollits, dur les ungles curtes i sense pintar i no portar joies ni objectes similars i dur el tipus d'indumentària i el calçat adequat a cada cas.
7. Cal mantenir el secret professional sempre i a tot arreu.
8. L'estudiant que per motius personals demani de fer un període de pràctiques fora del/s període/s establert/s pel seu ensenyament haurà de presentar una instància a la cap d'estudis abans del dia 1 d'octubre. La cap d'estudis, la directora del departament, la responsable de l'assignatura i la responsable de pràctiques decidiran la conveniència i la possibilitat d'autoritzar el canvi de dates del període de pràctiques proposat per l'estudiant.
9. L'estudiant que per motius personals demani de fer un període de pràctiques fora de Catalunya haurà de presentar una sol·licitud al responsable de pràctiques del seu ensenyament abans del dia 1 d'octubre. La decisió serà presa per: el/la director/a del departament, el/la responsable de l'assignatura i el/la responsable de pràctiques decidiran la conveniència i la possibilitat d'acceptar aquesta sol·licitud, tenint en compte el lloc de residència habitual de l'estudiant, el seu currículum acadèmic i les característiques específiques dels centres assistencials de la ciutat en qüestió.
10. En les estades pràctiques internacionals, l'acceptació de la plaça de pràctiques assignada a l'estudiant, implica el seu compromís, per escrit, de realitzar aquestes pràctiques en el lloc assignat. En cas de renúncia posterior a l'acceptació, la qualificació del període corresponent serà de no presentat.
No obstant això, en cas de renúncia per situacions excepcionals o de força major, es considerarà, per part del/la directora/a del departament i del/la responsable de l'assignatura, la possibilitat de reassignar a l'estudiant una plaça dins del període establert.

Uniforme oficial de l'Escola

En l'exercici de les pràctiques és obligatori l'ús de l'uniforme oficial de l'Escola, que consta dels següents elements:

- Vestit blanc (amb casaca coll Mao botonada a la part del davant, i pantaló), amb el logotip de la Universitat de Vic brodat a la butxaca superior.
- Mitjons blancs.

- Calçat blanc tancat (estable, sense forats ni obertures per sobre, antilliscant, transpirable, lleuger, taló de 3-5 cm., punta rodona i ample) per a ús exclusiu als centres de pràctiques.
- Obligatori portar el carnet d'identificació de la UVic col·locat en un lloc visible.

En cas de que algú tingui un altre model d'uniforme, es valorarà, amb el professor de pràctiques, la possibilitat d'utilitzar-lo sempre que aquest sigui de dues peces i amb la jaqueta botonada a la part del davant.

Metodologia de treball

Aspectes generals relacionats amb la metodologia de treball emprada en les diverses assignatures :

Davant el repte que suposa l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior (EEES), des de l'EUCS ja fa temps que es treballa, entre altres aspectes, en la metodologia i en la programació temporal de les assignatures que configuren els diferents ensenyaments.

Centrant-nos en aquests dos aspectes us volem presentar el diferents tipus de sessions que es portaran a terme a l'hora de desenvolupar les diverses assignatures. Això no suposa que en totes elles es portin a terme totes les sessions, però sí que aquesta metodologia i aquesta programació temporal marquen la línia a seguir davant els canvis que genera la incorporació a l'EEES i és un reflex de com, des de les diferents assignatures, es treballen els objectius, les capacitats i els continguts.

Tipus de sessions:

1. Sessions de classe: que es desenvoluparan mitjançant l'exposició oral amb suport de documents, experiències i mitjans audiovisuals.
2. Sessions de treball dirigit: es realitzaran en petit grup de manera cooperativa i amb tutoria.
3. Sessions de treball individual: s'orientaran a la lectura i a la recerca de camp.
4. Tutoria: atenció a les necessitats dels estudiants en relació als requeriments de l'assignatura.
5. El Pla de treball: serà un guió específic sobre les activitats pedagògiques que es duran a terme durant el temps que duri l'assignatura.

Tots aquest elements estan d'acord amb el tipus d'avaluació que es planteja en cadascuna de les assignatures.

ASSIGNATURES TRONCALS I OBLIGATÒRIES DE 1R CURS

Anatomia i Fisiologia

Crèdits: 15

Quadrimestre: Anual

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Adquireixi coneixements bàsics sobre histologia, immunologia i embriologia.
2. Adquireixi coneixements bàsics en bioquímica que li permetin la comprensió a nivell molecular del cos humà.
3. Aprengui, anomeni i reconegui les diferents parts de l'anatomia humana.
4. Aprengui el normal funcionament de tot l'organisme.
5. Conegui els fonaments de la mecànica, aplicats a l'estructura i funcionament del cos humà.
6. Adquireixi els fonaments bàsics per a la comprensió i anàlisi dels patrons de moviment habitual en l'ésser humà.

CONTINGUTS:

1. Histologia:
  - 1.1. Característiques generals de la cèl·lula. Membrana, citoplasma i nucli.
  - 1.2. Teixit muscular.
  - 1.3. Unitat motriu. To muscular. Acció reflexa.
  - 1.4. Teixit epitelial, sostenidor i conjuntiu.
  - 1.5. Teixit nerviós. La neurona.
2. Immunologia. Estudi bàsic del concepte immunològic.
3. Embriologia:
  - 3.1. Concepte unitari de l'herència.
  - 3.2. Fecundació i fases *a posteriori*.
  - 3.3. Relació entre creixement i organització dels teixits cel·lulars.
  - 3.4. Òrgans, aparells i sistemes.
  - 3.5. Sistemes embriològics: circulatori primitiu, excretor, incretor i nerviós.
  - 3.6. Metamèria del tors, extremitats i cefàlica.
  - 3.7. Altres sistemes primitius.
4. Anatomia descriptiva de l'aparell locomotor:
  - 4.1. El teixit ossi. Generalitats. Classificació.
  - 4.2. L'articulació. Generalitats. Classificació.
  - 4.3. El múscul. Generalitats. Classificació.
  - 4.4. La cintura escapular. Estructura òssia i articular. Músculs de la cintura escapular.
  - 4.5. L'extremitat superior. Estructura òssia i articular. Músculs de l'extremitat superior.
  - 4.6. La cintura pelviana. Estructura òssia i articular. Musculatura pèlvica.
  - 4.7. L'extremitat inferior. Estructura òssia i articular. Músculs de l'extremitat inferior.
  - 4.8. El tronc. Estructura òssia i articular del raquis. La caixa toràstica. Musculatura del tronc.
  - 4.9. El cap. Estructura òssia i articular. Musculatura.
5. Cinesiologia:
  - 5.1. Cinesiologia: concepte i objectius. Tipus de moviment. Concepte de cinesiteràpia.
  - 5.2. Plànols, eixos i direccions.
    - 5.2.1. Posició anatòmica
    - 5.2.2. Plànols, eixos i direccions de referència de la unitat dinàmica.

- 5.2.3. Nomenclatura dels moviments en referència als plànols i eixos.
- 5.3. Mobilitat articular. Tipus d'articulacions segons el moviment.
- 5.4. El múscul.
  - 5.4.1. Tipus de músculs
  - 5.4.2. Múscul esquelètic: Característiques, classificació i funcions.
  - 5.4.3. Unitat motora. Placa motora. Control muscular.
  - 5.4.4. Tipus de fibres musculars. Característiques.
  - 5.4.5. Tipus de treball muscular.
  - 5.4.6. Balanç muscular analític i funcional.
  - 5.4.7. Cadenes cinètiques musculars.
- 5.5. Anàlisi segmentari dels moviments del cos humà.
  - 5.5.1. Cinesiologia de les extremitats superiors.
    - 5.5.1.1. Biomecànica de l'espatlla.
    - 5.5.1.2. Biomecànica del colze.
    - 5.5.1.3. Biomecànica de l'avantbraç, canell i ma.
    - 5.5.1.4. Aspectes ergonòmics i implicacions clíniques.
  - 5.5.2. Cinesiologia de les extremitats inferiors.
    - 5.5.2.1. Biomecànica del maluc.
    - 5.5.2.2. Biomecànica del genoll.
    - 5.5.2.3. Biomecànica del turmell i peu.
    - 5.5.2.4. Aspectes ergonòmics i implicacions clíniques.
  - 5.5.3. Cinesiologia del tronc.
    - 5.5.3.1. La columna vertebral en conjunt.
    - 5.5.3.2. Característiques regionals.
    - 5.5.3.3. Aspectes ergonòmics i implicacions clíniques.
- 5.6. Equilibri estàtic del cos humà.
  - 5.6.1. La postura humana.
  - 5.6.2. Factors determinants de l'estàtica.
  - 5.6.3. Examen de la postura en bipedestació.
  - 5.6.4. Biomecànica de la sedestació. Pas de sedestació a bipedestació.
  - 5.6.5. Postures patològiques.
- 5.7. La marxa humana.
  - 5.7.1. Fases i períodes
  - 5.7.2. Estudi funcional.
  - 5.7.3. Factors determinants de la marxa humana.
  - 5.7.4. Marxes patològiques.
- 6. L'aparell respiratori:
  - 6.1. Generalitats anatòmiques.
  - 6.2. Mecànica respiratòria. Volums i capacitats pulmonars.
  - 6.3. Intercanvi de gasos.
  - 6.4. Transport de gasos per la sang.
  - 6.5. Regulació de la respiració.
- 7. El sistema càrdiocirculatori:
  - 7.1. Generalitats anatòmiques.
  - 7.2. La bomba: aspectes mecànics i elèctrics.
  - 7.3. Regulació de la circulació. Pressió i pols.
- 8. Fisiologia sanguínia:
  - 8.1. Generalitats anatòmiques.
  - 8.2. Funcions de la sang. Hematies, leucòcits i plaquetes. La melsa.
  - 8.3. Proteïnes plasmàtiques.
  - 8.4. Coagulació de la sang.
  - 8.5. Metabolisme del ferro.

9. L'aparell digestiu:
  - 9.1. Generalitats anatòmiques.
  - 9.2. La coordinació fisiològica de les activitats d'aquest aparell.
  - 9.3. Masticació. Deglució. Motilitat de la boca i l'esòfag.
  - 9.4. Digestió salival. Funcions de la saliva i regulació secretòria.
  - 9.5. Característiques funcionals de la digestió a l'estómac.
  - 9.6. Característiques funcionals de la digestió intestinal.
  - 9.7. Estructura funcional del fetge i la vesícula biliar.
  - 9.8. El pàncreas en la digestió.
  - 9.9. Trànsit i absorció intestinal. Defecació.
10. El ronyó i les vies urinàries:
  - 10.1. Generalitats anatòmiques.
  - 10.2. Funcions del ronyó.
  - 10.3. Mecanismes de filtració, reabsorció i secreció en la formació d'orina.
  - 10.4. Activitat osmòtica del ronyó.
  - 10.5. Funcions del ronyó en la regulació de l'equilibri àcido-bàsic.
  - 10.6. La micció.
11. L'aparell genital:
  - 11.1. Generalitats anatòmiques de l'aparell genital masculí.
  - 11.2. Funcions d'aquest aparell.
  - 11.3. Generalitats anatòmiques de l'aparell genital femení.
  - 11.4. Funcions d'aquest aparell.
  - 11.5. Glàndules mamaríes.
12. El sistema endocrí:
  - 12.1. Medi intern. Líquids i compartiments de l'organisme. Homeostasi.
  - 12.2. Electròlits.
  - 12.3. Aigua i osmolaritat dels líquids de l'organisme.
  - 12.4. Regulació de l'equilibri àcido-bàsic.
  - 12.5. Principis fonamentals d'endocrinologia. Hormones.
  - 12.6. Generalitats anatòmiques de les glàndules endocrines.
  - 12.7. Hipòfisi. Adenohipòfisi. Neurohipòfisi.
  - 12.8. Tiroides. Paratiroides. Càpsules suprarenals.
  - 12.9. Pàncreas. Regulació de la glucèmia.
  - 12.10. Funcions endocrines de les gònades masculines.
  - 12.11. Funcions endocrines de les gònades femenines.
13. Anatomia i fisiologia de l'oïda.
14. Anatomia i fisiologia oftalmològica.
15. Anatomia i fisiologia dermatològica.
16. Bioquímica.
  - 16.1. Introducció a la bioquímica. Composició química del cos humà.
  - 16.2. Aigua i dissolucions.
  - 16.3. Biomolècules nitrogenades.
  - 16.4. Pèptids i proteïnes.
  - 16.5. Enzims: catàlisi i activitat enzimàtica.
  - 16.6. Lípids: estructura i membranes biològiques.
  - 16.7. Estructura dels glúcids.
17. Biofísica.
  - 17.1. Cinemàtica.
  - 17.2. Dinàmica.
  - 17.3. Treball i energia.
  - 17.4. Sòlid rígid.

17.5. Elasticitat i propietats físiques dels teixits.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Una prova objectiva alliberadora, que s'haurà de superar amb una puntuació igual o superior a 7. En cas de no arribar-hi, es passarà a la convocatòria de juny. En aquesta convocatòria s'aprovarà amb una puntuació igual o superior a 5.
- En la convocatòria de setembre caldrà examinar-se de tots els continguts de l'assignatura i s'aprovarà a partir de la mateixa puntuació que en la convocatòria de juny.
- Els criteris que estableixin els professors pel que fa a l'assistència a classe, participació activa, segons objectius, observació sistemàtica, treballs, etc.

BIBLIOGRAFIA:

- Calvo, S. *Bioquímica en Enfermería*. Barcelona: Salvat, 1990.
- Castello, A. *El cuerpo Humano*. Barcelona: Gasso, 1976.
- C.M.R.L. *Fisiología Humana. Texto Programado*. Mèxic: Limusa-Wiley, 1971.
- Lehninger. *Principios de bioquímica*. 2a ed. Barcelona: Omega, 1993.
- Lozano. *Bioquímica para ciencias de la salud*. Madrid: Mc Graw-Hill Interamericana, 1995.
- McMinn, R.M; Hutchings, R. T. *Gran atlas d'Anatomía Humana*. Barcelona: Océano, 1983.
- Netter Frank. *Col·lecció Ciba d'Il·lustracions Mèdiques*. Barcelona: Salvat, 1985.
- Sobotta Becher. *Atlas de Anatomía Humana*. Barcelona: Toray Masson,
- Spalteholz, W. *Atlas de Anatomía Humana*. Barcelona: Labor, 1975.
- Vega Sala, A. *Síntesi de la Anatomía Humana*. Barcelona: Jins, 1974.
- Vegosky, A; Wahite, C.A. *Introducción Programada a la Genética humana*. Madrid: Alhambra, 1980.
- Wright. *Fisiología Aplicada*. Barcelona: Marín, 1965.

Ciències Psicosocials Aplicades

Crèdits: 6

Quadrimestre: 1r / 2n

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Adquireixi coneixements de l'àmbit psicosocial per tal de comprendre millor les característiques de la vida de les persones que han de seguir una intervenció fisioterapèutica.
2. Identifiqui aquells elements que poden fer progressar eficaçment el transcurs de la rehabilitació.
3. Adquireixi habilitats de relació i de comunicació facilitadores del procés d'adaptació psicosocial a les diverses situacions.

CONTINGUTS:

1. Psicologia i Fisioteràpia:

1.1. Experiència traumàtica.

1.2. Aspectes psicosocials.

2. El pacient:

2.1. Emocions en el procés rehabilitador:

2.1.1. Què són? Com fer la "lectura emocional"?

2.1.2. Experiència emocional. Es poden aprendre les emocions?

2.1.3. Les pors. Intervenció i desensibilització.

2.2. Model harmònic d'adaptació humana:

2.2.1. Components i dinàmica del sistema.

2.2.2. Adaptació i desadaptació.

2.2.3. Avaluació multiprofessional per a la diferenciació del pacient amb més problemàtica psicològica o menys.

2.3. Psicopatologia:

2.3.1. Trastorns adaptatius.

2.3.2. Trastorns de l'estat d'ànim.

2.3.3. Trastorns d'ansietat.

2.4. El dolor:

2.4.1. Variables moduladores del dolor.

2.4.2. Sensació de malestar-benestar.

2.5. Clima relacional de suport:

2.5.1. Habilitats bàsiques.

2.5.2. Com actuar davant de reaccions difícils.

2.6. Processos d'aprenentatge.

3. Família/comunitat:

3.1. Comprensió de l'entorn afectiu proper (família).

3.2. Incorporació de la família a la terapèutica.

3.3. Grups d'Ajuda Mútua: Sinergia del compartir.

4. Equip:

4.1. Estrès ocupacional.

4.2. Organització cooperativa dels equips.

AVALUACIÓ:

L'avaluació consistirà en:

Opció A:

- Apunts de classe (4 punts).
- Exposicions a classe. Només s'en poden fer dues (1 punt).
- Explicació col·lectiva/individual sobre un dels llibres de la bibliografia. Només se'n poden exposar dos. (1 o 2 punts).
- Treball pràctic sobre «L'adaptació a una experiència traumàtica». Només se'n pot fer un. (4 punts).

Opció B:

- Examen sobre un manual de Ciències Psicosocials Aplicades –a concretar– (5 punts).
- Treball de recerca sobre algun aspecte del temari. Només se'n poden fer dos. (2 punts).
- Explicació individual sobre un dels llibres de de la bibliografia: escrita o oral. Només se'n poden exposar tres. (1 o 2 punts).

Opció C:

- Examen sobre el contingut del programa donat a classe. (10 punts).
- Aquesta opció és per als estudiants que:
  - . no vulguin seguir l'opció A o la B
  - . hagin suspès seguint l'opció A.

BIBLIOGRAFIA:

- Albon, Mitch. *Els dimarts amb Morrie*. Barcelona: Empúries, 1999.
- Allué, Marta. *Perder la piel: una trágica experiencia y una heroica recuperación*. Barcelona: Planeta, 1996.
- Benson, H; Proctor, W. *La relajación: una terapia imprescindible para mejorar la salud*. Barcelona: Grijalbo, 1984.
- Coelho, P. *Verónica decideix morir*. Barcelona: Proa, 2001. (En castellà a Planeta, 1998)
- Cousins, Norman. *Anatomía de una enfermedad*. Barcelona: Kairós, 1979.
- Joly, Pierre; Marchal, Hélène. *Aprender a viure sense ell: el camí de la viudetat*. Barcelona: Claret, 1993.
- Fisher, R. *El caballero de la armadura oxidada*. Barcelona: Obelisco, 1997.
- Frankl, Viktor. E. *El hombre en busca de sentido*. Barcelona: Herder, 1994.
- Friel, D. *Vivir en el laberinto*. Barcelona: Alba Editorial, 1994.
- Haar, Jaap Ter. *El món de Ben Lighthart*. Barcelona: Cruïlla, 1986.
- Herman Hesse. *Siddhartha, una composició índia*. Barcelona: Proa, 2001.
- Kubler-Ros, Elizabeth. *Sobre la muerte y los moribundos*. Barcelona: Grijalbo, 1969.
- Labrador, F.J. *El stress: nuevas técnicas para su control*. Temas de Hoy, 1992.
- Lazarus, R.S; Folkman, S. *Estrés y procesos cognitivos*. Barcelona: Martínez Roca, 1984.
- Lewis, C.S. *Un dol observat*. Barcelona: Columna, 1994.
- Matí i Pol, Miquel. *Estimada Marta*. Barcelona: Ed. 62, 1978.
- Maslow, A. *El hombre autorrealizado. Hacia una psicología del ser*. Barcelona: Kairós, 1991.
- Moro, Javier *El pie de Jaipur*. Barcelona: Planeta-Seix Barral, 1995.
- Saks, O.W. *Con una sola pierna*. Barcelona: Muchnick, 1989.
- Schwartz, Morrie *Morrie se'n va (Sobre la manera de viure mentre morim)*. Barcelona: Empúries, 1999.
- Simonton, S.M; Simonton, O.C.; Creighton, J.L. *Recuperar la salud*. Barcelona: Raíces, 1978.
- Skinner, B.F. *Disfrutar la vejez*. Barcelona: Martínez Roca, 1990.
- Spencer Johnson, M.D. *Qui s'ha emportat el meu formatge? (Com adaptar-nos a un món amb canvis constants)*. Barcelona: Urano, 2000.
- Solsona, Ramón. *Les bores detingudes*. Barcelona: Quaderns Crema, 1993.
- Sontag, Susan. *La malaltia com a metàfora*. Barcelona: Muchnik, 1978.

Fisioteràpia General Bàsica I

Crèdits: 9

Anual

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Identifiqui el treball del fisioterapeuta dins de l'equip interdisciplinari.
2. Conegui els principis i fonaments de la fisioteràpia.
3. Identifiqui les diferents tècniques bàsiques de fisioteràpia.
4. Conegui la història de la fisioteràpia.
5. Conegui la terminologia emprada en fisioteràpia.
6. Distingeixi les diferents formes d'exercici professional del fisioterapeuta.
7. Conegui el conjunt d'habilitats tècniques per aconseguir una comunicació eficaç.
8. Adopti actituds de Relació d'Ajuda
9. Conegui els principis d'asèpsia i les mesures necessàries per a la prevenció de la infecció.
10. Conegui els principis bàsics i les precaucions indispensables per dur a terme la intervenció fisioterapèutica en persones amb tractaments específics: drenatges, sèrums, cateterismes, oxigenoteràpia...

CONTINGUTS:

1. Rol del fisioterapeuta
  - 1.1. Fisioteràpia. Definició. Conceptes.
  - 1.2. Tècniques generals.
  - 1.3. Tècniques analítiques.
  - 1.4. Pacient usuari. Pacient client. Actuació. Relació.
  - 1.5. Diferents tipus de tractament.
  - 1.6. La formació del fisioterapeuta.
2. Equip interdisciplinari.
  - 2.1. Definició.
  - 2.2. Components de l'equip interdisciplinari.
  - 2.3. Actuació de l'equip interdisciplinari.
  - 2.4. El fisioterapeuta dins l'equip interdisciplinari.
3. Àmbits d'actuació.
  - 3.1. Deficiència. Discapacitat. Minusvalia.
  - 3.2. Procedència del pacient que du a terme el tractament de fisioteràpia.
  - 3.3. Actuació del fisioterapeuta.
  - 3.4. El centre de fisioteràpia.
  - 3.5. El centre de rehabilitació.
  - 3.6. El centre hospitalari.
4. Balanç articular i palpació d'estructures anatòmiques.
  - 4.1. Balanç articular. Definició. Metodologia. Goniometria.
  - 4.2. Extremitat superior. Balanç articular. Exploració funcional. Palpació d'estructures anatòmiques.
  - 4.3. Extremitat inferior. Balanç articular. Exploració funcional. Palpació d'estructures anatòmiques.
  - 4.4. Columna vertebral i tronc. Valoració articular. Exploració funcional. Palpació d'estructures anatòmiques.
5. Diagnòstic clínic. Diagnòstic funcional.
  - 5.1. Diagnòstic clínic. Definició. Procediments i metodologia per obtenir el diagnòstic clínic.
  - 5.2. Diagnòstic funcional. Definició. Procediments i metodologia per obtenir el diagnòstic funcional.
  - 5.3. Relació entre diagnòstic clínic i funcional.

- 5.4. Ús en fisioteràpia del diagnòstic funcional.
- 5.5. Seguiment i valoració del diagnòstic funcional.
- 6. Cinesiteràpia.
  - 6.1. Concepte de Cinesiteràpia. Tipus de cinesiteràpia.
  - 6.2. Cadenes cinètiques musculars.
- 7. Síndrome medul·lar transvers. A propòsit d'un cas clínic.
  - 7.1. Definició. Aspectes físics, psíquics i socials.
  - 7.2. Rol del fisioterapeuta. Rol de l'equip multidisciplinari.
  - 7.3. Deficiència, discapacitat i minusvalia.
  - 7.4. Barreres arquitectòniques.
- 8. Anamnesi.
  - 8.1. Definició.
  - 8.2. Tipus. Procediments. Utilització.
  - 8.3. Valoració.
  - 8.4. Relació entre l'anamnesi i el diagnòstic funcional.
  - 8.5. Relació de l'anamnesi en la demanda del pacient.
- 9. Semiologia.
  - 9.1. Definició.
  - 9.2. Utilització en fisioteràpia.
  - 9.3. La semiologia en els diferents àmbits de la fisioteràpia.
- 10. Història de la fisioteràpia.
  - 10.1. Conceptes generals i cronològics.
  - 10.2. Història de les diferents tècniques de la fisioteràpia.
  - 10.3. Història de mètodes personals i investigadors de diferents tècniques i tractaments.
  - 10.4. La fisioteràpia del segle XXI.
- 11. Formes d'exercici professional. Exercici públic i privat.
- 12. Organització col·legial.
- 13. Associacionisme.
- 14. Comunicació i relació assistencial.
  - 14.1. Comunicació, introducció i conceptes.
  - 14.2. La comunicació no verbal.
  - 14.3. La comunicació en l'àmbit sanitari.
  - 14.4. L'entrevista.
  - 14.5. Característiques essencials del bon entrevistador:
    - 14.5.1. Sintonia professional /usuari.
    - 14.5.2. Comunicació verbal.
    - 14.5.3. L'escolta professional.
    - 14.5.4. L'asserció.
  - 14.6. La relació terapèutica:
    - 14.6.1. Actituds primordials.
    - 14.6.2. Actituds facilitadores.
  - 14.7. Actituds facilitadores.
- 15. Valoració de la salut de l'usuari:
  - 15.1. Introducció.
  - 15.2. Constants Vitals. Definició i valoració.
  - 15.3. Registres
- 16. Coneixements bàsics sobre:
  - 16.1. Prevenció de la infecció
  - 16.2. Vies d'administració dels aliments.
  - 16.3. Medicació del malalt. Vies i sistemes d'administració.
- 17. Precaucions que el fisioterapeuta ha de tenir en compte en la cura de persones amb:

- 17.1. Cateterismes.
- 17.2. Drenatges i sondes.
- 17.3. Colostomies.
- 17.4. Traqueostomies
- 17.5. Oxigenoteràpia..
- 17.6. Ferides i cremades.
- 18. Actuació immediata en situacions d'emergència
  - 18.1. Crisi epilèptica
  - 18.2. Desobstrucció de la via aèria. Suport vital bàsic.
- 19. Seminaris pràctics de constants vitals i suport vital bàsic.

AVALUACIÓ:

Elements d'avaluació:

Adquisició dels coneixements teòrics i pràctics. Aplicació pràctica dels coneixements, assistència obligatòria a les classes pràctiques.

Instruments d'avaluació

Contingut teòric. Prova oral o escrita amb preguntes tipus vertader/fals.

L'avaluació del cicle teòric es farà a partir de dues proves escrites objectives alliberadores. La primera serà a la convocatòria de febrer i s'haurà de superar a partir d'una puntuació igual o superior a 7. La segona prova serà a la convocatòria de juny i s'haurà de superar a partir d'una puntuació igual o superior a 5.

En l'avaluació de la convocatòria de setembre caldrà examinar-se de tots els continguts de l'assignatura i s'haurà de superar a partir d'una puntuació igual o superior a 5.

Contingut pràctic. L'avaluació dels continguts pràctics es farà de forma continuada, tenint en compte la participació activa de l'estudiant, assistència, habilitats, coneixements, etc.

Per poder superar els continguts pràctics s'ha d'assistir al 70% de les classes pràctiques.

El professor, segons la dinàmica del grup, pot determinar la realització d'una prova examinadora pràctica dels seus continguts.

En cas de no superar els continguts teòrics per avaluació continuada es farà un exàmen dels coneixements pràctics

La nota dels continguts pràctics es apte o no apte

Qualificació final

Es imprescindible aprovar els continguts pràctics per poder superar l'assignatura

La qualificació final bé donada per la nota de l'examen oral o escrit.

BIBLIOGRAFIA:

- Bermejo, J.C. *Apuntes de relación de ayuda*. Madrid: Cuadernos del Centro de Humanización de la Salud, 1996.
- Daniels, L.; Worthingham, C. *Pruebas funcionales musculares*. Madrid: Interamericana, 1993.
- Doreen; Bauer. *Rehabilitación: Enfoque integral. Principios prácticos*. Barcelona: Masson-Salvat, 1994.
- Dvorak, J; Dvorak, V. *Medicina manual. Diagnóstico*. Madrid: Scriba, 1994.
- Flora, D. *La comunicación no verbal*. Madrid: Alianza, 1976.
- Kozier; Erb; Olivieri. *Enfermería fundamental. Conceptos y práctica*. Madrid: Interamericana /Mac Graw-Hill, 1993.
- Potter, Perry. *Fundamentos de enfermería. Teoría y práctica*. Barcelona: Doyma.
- Rotes-Querol; Lience; Roig Escofet. *Semiología de los reumatismos*. Barcelona: Espaxs, 1978.

Fisioteràpia Especial I

Crèdits: 15

Quadrimestre: anual

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Conegui les bases teòriques i pràctiques de la tècnica de massatge.
2. Adquireixi els coneixements teòrics i pràctics que li permetran entendre el com, el quant i el perquè d'un estirament muscular.
3. Conegui els moviments del cos humà, mitjançant l'estudi del sistema neuromuscular.
4. Adquireixi els coneixements teòrics i pràctics per realitzar correctament una valoració muscular.
5. Adopti una actitud postural correcta per treballar amb el seu cos i identificar i corregir postures incorrectes per realitzar transferències de qualsevol pes.
6. Adquireixi els coneixements teòrics i pràctics per utilitzar correctament les tècniques de termoteràpia, hidroteràpia i crioteràpia.

CONTINGUTS:

1. Tècniques bàsiques de massatge
  - 1.1. Introducció al massatge.
  - 1.2. Definició.
  - 1.3. Generalitats del massatge.
  - 1.4. Maniobres bàsiques:
    - 1.4.1. Frec.
    - 1.4.2. Fricció.
    - 1.4.3. Pressió.
    - 1.4.4. Amassament.
    - 1.4.5. Vibració.
    - 1.4.6. Percussió.
  - 1.5. Indicacions i contraindicacions.
2. Tècniques bàsiques d'estirament muscular.
  - 2.1. Concepte d'estirament i flexibilitat.
  - 2.2. Mecanismes, tècniques i particularitats.
  - 2.3. Conseqüències de l'estirament muscular.
  - 2.4. Indicacions i contraindicacions.
  - 2.5. Principis d'aplicació.
    - 2.5.1. Estiraments musculars de l'extremitat inferior.
    - 2.5.2. Estiraments musculars de l'extremitat superior.
    - 2.5.3. Estiraments musculars del tronc.
3. Balanç muscular.
  - 3.1. Introducció bàsica a la teràpia manual
  - 3.2. Cinturó escapular: moviments i valoració muscular.
  - 3.3. Articulació de l'espatlla: moviments i valoració muscular.
  - 3.4. Articulació de colze: moviments i valoració muscular.
  - 3.5. Articulació del canell: moviments i valoració muscular.
  - 3.6. Articulacions de la mà, del polze i dels últims quatre dits: moviments i valoració muscular.
  - 3.7. Articulació del maluc: moviments i valoració muscular.
  - 3.8. Articulació del genoll: moviments i valoració muscular.
  - 3.9. Articulació del turmell: moviments i valoració muscular.
  - 3.10. Articulacions del peu i dels dits del peu: moviments i valoració muscular.

- 3.11. Valoració dels moviments i de la musculatura del cap i del coll.
- 3.12. Valoració dels moviments i de la musculatura del tronc.
- 4. Ergonomia professional:
  - 4.1 Conceptes generals d'ergonomia.
  - 4.2 Àmbits d'aplicació.
  - 4.3 Higiene postural.
  - 4.4 Transferències.
- 5. Termoteràpia:
  - 5.1. Definició.
  - 5.2. Espectre electromagnètic.
  - 5.3. Propietats físiques de la calor.
  - 5.4. Efectes fisiològics de la calor.
- 6. Hidroteràpia:
  - 6.1. Definició.
  - 6.2. Propietats físiques de l'aigua.
  - 6.3. Efectes fisiològics de l'aigua.
  - 6.4. Tècniques d'aplicació.
  - 6.5. Indicacions. Contraindicacions.
- 7. Crioteràpia:
  - 7.1. Definició.
  - 7.2. Efectes fisiològics.
  - 7.3. Tècniques d'aplicació.
  - 7.4. Indicacions. Contraindicacions.
- 8. Talassoteràpia:
  - 8.1. Definició.
  - 8.2. Efectes fisiològics.
  - 8.3. Tècniques d'aplicació.
  - 8.4. Indicacions. Contraindicacions.
- 9. Fototeràpia:
  - 9.1. Definició.
  - 9.2. Propietats físiques de la llum solar.
  - 9.3. L'actinoteràpia.
  - 9.4. Indicacions. Contraindicacions.
- 10. Diàlisi. Ones decimètriques. Ultrasò:
  - 10.1. Definició.
  - 10.2. Tecnologia del funcionament dels aparells.
  - 10.3. Efectes fisiològics.
  - 10.4. Tècniques d'aplicació.
  - 10.5. Indicacions. Contraindicacions.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- La convocatòria de juny constarà d'una prova teòrica i una de pràctica. Per aprovar l'assignatura caldrà superar cada una de les proves amb una puntuació igual o superior a 5.
- Si no s'aprova l'assignatura es passarà a la convocatòria de setembre amb les parts no superades.

BIBLIOGRAFIA:

- Boigey. *Manual de masaje*. 5a ed. Barcelona: Masson, 1993.
- Canamasas, S. *Técnicas manuales: masoterapia*. 2a ed. Barcelona: Masson Salvat, 1993.
- Abric, M; Dotte, P. *Gestes et activation pour personnes âgées*. París: Maloine, 1998.
- Dotte, P. *Méthode de manutention manuelle des malades, I, II*. 2a ed. París: Maloine, 1997.

Jane Boada J. *Manual práctico de electroterapia*. Barcelona: Eunibar, 1982.
Kapandji. *Cuadernos de fisiología articular 1, 2, 3*. 5a ed. Madrid: Médica Panamericana, 1997.
Kendall, F.P.; Kendall, M.C. *Músculos, pruebas y funciones*. 2a ed. Barcelona: Jims, 1985.
Daniels-Worthingham's. *Pruebas funcionales musculares*. 6a ed. Madrid: Marbán, 1996.
Neiger, H. *Estiramientos analíticos manuales. Técnicas pasivas*. Madrid: Médica Panamericana, 1997.

Salut Pública i Legislació Sanitària

Crèdits: 7,5

Quadrimestre: 1r/2n

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Conceptualitzi la salut i conegui els factors determinants del procés salut-malaltia.
2. Identifiqui els sistemes de salut, els nivells i modalitats d'atenció.
3. Conegui les normes legals d'àmbit professional.
4. Reconegui la utilitat de l'Epidemiologia i de la Demografia com a eines de coneixement de la comunitat.
5. Reconegui l'Educació per a la Salut com a eina fonamental dels professionals de la salut per a la promoció de la salut i la prevenció de la malaltia.

CONTINGUTS:

1. La Salut i els seus determinants:
  - 1.1 Salut i malaltia. Concepte i definicions
  - 1.2. Determinants de salut.
  - 1.3. Estils de vida i biologia humana.
2. Atenció sanitària i Sistema Sanitari:
  - 2.1. Atenció de salut. Nivells d'atenció sanitària
  - 2.2. Concepte de Salut Pública i Comunitària.
  - 2.3. Atenció Primària de Salut: filosofia i fonaments
  - 2.4. Atenció Primària Orientada a la Comunitat.
  - 2.5. Sistema Sanitari i Models
  - 2.6. Sistema sanitari espanyol i Llei General de Sanitat.
  - 2.7. Sistema sanitari català i Llei d'Ordenació Sanitària.
  - 2.8. O.M.S i altres organismes internacionals.
  - 2.9. Plans de salut i programes. Pla de Salut de Catalunya.
  - 2.10. X.H.U.P.
3. El medi ambient i la salut
  - 3.1. Ecologia humana i salut
  - 3.2. Coneixement dels factors del medi ambient natural físic: l'atmosfera, l'aigua, el sòl, i els seus contaminants.
  - 3.3. Contaminació per residus sòlids (gestió dels residus sanitaris).
  - 3.4. Contaminació física: per radiacions, acústica.
  - 3.5. Coneixement del medi ambient natural biològic: Nocions de microbiologia.
4. Demografia.
  - 4.1. Anàlisi de la població.
  - 4.2. Conceptes demogràfics bàsics.
  - 4.3. Estructura de la població.
  - 4.4. Tendències demogràfiques.
5. Epidemiologia.
  - 5.1. Conceptes i models epidemiològics
  - 5.2. Estudis epidemiològics i mesures.
  - 5.3. Malalties prevalents
  - 5.4. Epidemiologia descriptiva.
  - 5.5. Base per a l'estudi de les malalties: Història natural de la malaltia. Triada ecològica. Cadena Epidemiològica.

- 5.6 Bases generals de la medicina preventiva de les malalties transmissibles. Immunologia.
- 5.7. Promoció de la salut. Principis i mètodes d'Educació per a la Salut.
- 6. Legislació.
  - 6.1. La relació jurídica amb l'usuari.
  - 6.2. La professió dins l'àmbit del dret penal.
  - 6.3. Intrusisme professional.
  - 6.4. La col·laboració amb la justícia davant de fets presumptament delictius.
  - 6.5. El dret a la vida i la integritat física.

AVALUACIÓ:

La nota final serà el resultat de la ponderació dels següents aspectes:

- Examen individual del contingut teòric de l'assignatura (70%)
- Realització de treballs pràctics individuals i en grup ; assistència (30%)

BIBLIOGRAFIA GENERAL:

- Ahlbom, A.; Nonell, S. *Fundamentos de Epidemiología*. Madrid: Siglo XX, 1987.
- Ashton, J.; Seymour, H. *La nueva salud pública*. Barcelona: SG/Masson, 1990.
- Frigolé, J.; i altres. *Antropología social*. Barcelona: Proa, 1995.
- Generalitat de Catalunya. *Llei d'Ordenació Sanitària de Catalunya*. Barcelona: Departament de Sanitat i Seguretat Social, 1990.
- Generalitat de Catalunya. *Pla de Salut de Catalunya 1996-1998*. Barcelona: Servei Català de la Salut, 1996.
- Jiménez Orantes, M. *Legislación / Derecho sanitario. Introducción al derecho*. Barcelona: Jims, 1993.
- Martin, A.; Cano, J.F. *Manual de Atención Primaria de Salud*. Barcelona: Doyma, 1989.
- Martínez-Calcerrada, L. *La responsabilidad civil médico-sanitaria*. Madrid: Tecnos, 1992.
- Pressat, R. *Demografía estadística*. Barcelona: Ariel, 1981.
- Vaquero, J.L. *Salud Pública*. Madrid: Pirámide, 1986.

Bioestadística

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: I

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Identifiqui les etapes del mètode científic i la seva aplicació en les ciències de la salut.
2. Seleccioni, apliqui i interpreti les proves estadístiques per tal d'aplicar-les adequadament a l'anàlisi de les dades.
3. Utilitzi el programa SPSS en el procés de dades.
4. Redacti els resultats obtinguts en l'anàlisi d'una base de dades.
5. Conegui les normes elementals d'edició i de presentació de treballs originals.
6. Conegui algunes de les principals fonts documentals estadístiques en el sector sociosanitari.

CONTINGUTS:

1. Aplicacions de l'Estadística en el camp de les ciències de la salut. Etapes en el procés de la investigació i importància de l'Estadística.
2. Estadística descriptiva:
  - 2.1. Conceptes bàsics: variables, escales de mesura.
  - 2.2. Recollida de la informació.
Organització de les dades per a l'anàlisi: Codificació. Creació de la matriu de dades.
  - 2.3. Tabulació de la informació. Taules de distribució de freqüències.
  - 2.4. Representació gràfica de la informació. Aplicacions informàtiques.
  - 2.5. Mesures de tendència central. Mitjana. Moda. Mediana. Proporció.
  - 2.6. Mesures de posició. Percentils. Mediana.
  - 2.7. Mesures de dispersió. Variància. Desviació estàndard. Amplitud. Coeficient de variació.
  - 2.8. Mesures de forma. Índex d'assimetria. Índex d'apuntament.
3. Probabilitat:
  - 3.1. Definició i tipus.
  - 3.2. Probabilitat condicionada. Teorema de Bayes.
4. Distribucions de probabilitat.
  - 4.1. Variables discretes:
    - 4.1.1. Llei Binomial.
    - 4.1.2. Llei de Poisson.
  - 4.2. Variables contínues:
    - 4.2.1. "z" Corba normal.
    - 4.2.2. «t» de Student-Fisher.
    - 4.2.3. «X²» ji-quadrat.
    - 4.2.4. «F» de Fisher-Snedecor.
5. Estadística inferencial. Població i mostra. Teoria del mostratge. Criteris de representativitat en la selecció dels individus. Disseny amb mesures aparellades o independents.
  - 5.1. Estimació de paràmetres:
    - 5.1.1. Distribució mostral d'un estadístic. Teoria de l'estimació. Interval de confiança.
    - 5.1.2. Estimació de proporcions.
    - 5.1.3. Estimació de mitjanes.
  - 5.2. Proves d'hipòtesi:
    - 5.2.1. Tipus de proves: conformitat, homogeneïtat i relació. Contrastos unilaterals i bilaterals. Grau de significació.

- 5.3. Proves d'homogeneïtat:
  - 5.3.1. Comparança de proporcions en disseny de grups independents. χ^2
  - 5.3.2. Comparança de mitjanes en dissenys de grups independents. "t" d'Student-Fisher per grups independents, "U" de Mann Whitney.
  - 5.3.3. Comparança de proporcions en dissenys de dades aparellades. χ^2 , McNemar, Test de Wilcoxon.
  - 5.3.4. Comparança de mitjanes en dissenys de dades aparellades."t" d'Student-Fisher per dades aparellades.
- 5.4. Proves de relació:
  - 5.4.1. Regressió lineal simple.
  - 5.4.2. Coeficient de correlació lineal de Pearson.
- 5.5. Proves de conformitat:
  - 5.5.1. Comparança entre una proporció experimental i una teòrica. Test Binomial.
  - 5.5.2. Comparança entre una mitjana experimental i una teòrica."t" d'Student-Fisher per una mostra.
  - 5.5.3. Prova de normalitat. Kolmogorov-Smirnov.
- 6. El programa SPSS:
  - 6.1. Creació i transformació d'una base de dades.
  - 6.2. Càlcul de resultats descriptius: taules de freqüències, índex estadístics i representacions gràfiques.
  - 6.3. Càlculs d'estadística inferencial.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura de Bioestadística està formada per 3 activitats obligatòries i 1 d'optativa. Les obligatòries son: un exàmen final, un treball i l'assistència als seminaris setmanals d'SPSS. L'optativa, consisteix en presentar un treball que només puntuarà per optar a la matrícula d'honor. Proves objectives que representaran el 90% de la nota final (examen basat en la resolució d'exercicis). Treballs individuals de realització obligatòria que representaran el 10% restant.

BIBLIOGRAFIA:

- Alaminos, A., *Gráficos*. 1a ed. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas, 1993.
- Domènech, J.M. *Métodos estadísticos en ciencias de la salud*. Barcelona: Signo, 1991.
- Colton, T. *Estadística en Medicina*. Barcelona: Salvat, 1979.
- Norman i Streiner. *Bioestadística*. Madrid: Mosby/Doyma, 1996.
- Pardell, H. i col. *Manual de Bioestadística*. Barcelona: Masson, 1986.
- Sentís Vilalta, J.; Ascaso Terrén, C.; Vallès Segalés, A.; Canela Soler, J. *Licenciatura. Bioestadística*. 2a ed. Barcelona: Ediciones Científicas y Técnicas, 1992.
- Schwartz, D. *Métodos estadísticos para médicos y biólogos*. Barcelona: Herder, 1988.
- Susan Milton J. *Estadística para biología y ciencias de la salud*. 2a ed. Madrid: McGraw-Hill /Interamericana, 1994.
- Zaiats V., Calle, M.L., Presas R. *Probabilidad i estadística*. 1a ed. Vic: Eumo Editorial, 1998.
- Manual del usuario SPSS 9.0*. Spss inc., 1999.

Es recomanarà bibliografia específica per als diferents mòduls.

Bioètica

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 1r/2n

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Entengui el sentit i l'abast de la reflexió ètica en l'àmbit de la fisioteràpia.
2. Conegui i assumeixi els valors i actituds que configuren la professió i les disposicions del seu codi deontològic.
3. Identifiqui i analitzi les qüestions ètiques que es plantegen en la seva professió i sàpiga donar respostes fonamentades.
4. S'iniciï en la reflexió i en la metodologia pròpies de la bioètica.

CONTINGUTS:

1. Antropologia:

- 1.1. L'home: un ésser pluridimensional.
- 1.2. La dimensió ètica de la persona humana.
- 1.3. La dignitat humana

2. Conceptes generals d'ètica:

- 2.1. Moral i ètica.
- 2.2. Valors morals, normes morals i consciència moral.
- 2.3. Ètica i dret.

3. Deontologia:

- 3.1. El bé intern de la professió
- 3.2. Els deures professionals i l'excel·lència professional.
- 3.3. Deontologia professional i ètica personal.
- 3.4. Presentació i anàlisi d'alguns codis deontològics de l'àmbit sanitari.

4. La bioètica:

- 4.1. De l'ètica mèdica a la bioètica.
- 4.2. Naturalesa i objectius de la bioètica.
- 4.3. Criteris i metodologies per a prendre decisions.
- 4.4. Comitès de bioètica.

5. Els drets i deures dels ciutadans en relació a la salut i l'atenció sanitària

- 5.1. Els drets humans.
- 5.2. El malalt subjecte de drets i deures.
- 5.3. Cartes de drets i deures dels ciutadans en relació a la salut i l'atenció sanitària.

6. El dret a la informació i el consentiment informat.

- 6.1. Dret a la informació: fonamentació i aplicacions.
- 6.2. El consentiment informat: un procés.
- 6.3. Els formularis de consentiment informat.

7. El secret professional

- 7.1. Intimitat, confidencialitat i secret professional
- 7.2. Secret professional: definició, fonament, abast i límits.
- 7.3. Aspectes ètics, regulació deontològica i jurídica.
- 7.4. Dificultats actuals en la protecció de la intimitat i de la confidencialitat.

8. Final de la vida.

- 8.1. Morir, avui
- 8.2. Aspectes ètics i legals de les intervencions en el final de la vida: obstinació terapèutica, eutana-

sia, suïcidi assistit i cures pal·liatives.

8.3. Documents de voluntats anticipades.

9. Investigació en éssers humans.

9.1. Problemes ètics a l'entorn de la investigació amb éssers humans.

9.2. Criteris ètics per a la investigació.

9.3. La investigació amb animals: el debat sobre els "drets dels animals".

AVALUACIÓ:

Examen final que constarà de dues parts:

- 70 preguntes tipus test sobre el temari de l'assignatura (80% de la nota final).

- Preguntes test i obertes sobre un llibre o un dossier de lectures (20% de la nota final)

Per aprovar l'assignatura cal treure un 5, com a mínim, en cadascuna de les parts.

BIBLIOGRAFIA:

Aranguren, J.L. *Ética*. Madrid: Alianza Universidad, 1983.

Ariès Ph. *La muerte en occidente*. Barcelona: Argos Vergara, 1982.

Beauchamp, T.L.; Childress, J.F., *Principios de ética biomédica*. Barcelona: Masson, 1999.

Camps, V. *La voluntad de vivir*. Barcelona: Ariel, 2005.

Couceiro, A. (ed). *Bioética para clínicos*. Madrid: Triacastela, 1999.

Couceiro, A. (ed). *Ética en cuidados paliativos*. Madrid: Triacastela, 2004.

Cortina A. *El quehacer ético*. Madrid: Santillana, 1996.

Gracia, D. *Fundamentos de bioética*. Madrid: Triacastela, 2007.

Gracia, D. *Como los arqueros al blanco. Estudios de bioética*. Madrid: Triacastela, 2004.

Gracia, D.; Júdez, J. (ed). *Ética en la práctica clínica*. Madrid: Triacastela, 2004.

Jonson, A. *Ética Clínica*. Barcelona: Ariel, 2005.

Lain Entralgo, P. *Antropología médica*. Barcelona: Salvat, 1984.

Simón, P. *El consentimiento informado*. Madrid: Triacastela, 2000.

Torrallba Roselló, F. *Antropología del cuidar*. Barcelona: Fundación Mapfre Medicina, 1998.

Pràctiques Clíniques I

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 2n

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Conegui aspectes bàsics per a realitzar les pràctiques clíniques II i III.
2. Conegui la documentació (història clínica de fisioteràpia) que es farà servir per avaluar i controlar els seus pacients en els diferents centres clínics i hospitalaris, i que serà una eina més per tot l'equip interdisciplinari.
3. Conegui i practiqui les mobilitzacions passives simples.
4. Conegui i practiqui amb les ajudes tècniques bàsiques que es trobarà en els centres clínics i hospitalaris.

CONTINGUTS:

1. Història Clínica de Fisioteràpia.

1.1. Anamnesi:

1.1.1. Tipus d'anamnesi.

1.1.2. Formes i metodologia per realitzar l'anamnesi en fisioteràpia.

1.2. Inspecció zones topogràfiques:

1.2.1. Inspecció de la postura.

1.2.2. Inspecció per zones topogràfiques en diferents visions.

1.3. Palpació estructures anatòmiques:

1.3.1. Morfologia. Relació. Funcionalitat.

1.3.2. Palpació òssia.

1.3.2.1 Extremitat superior.

1.3.2.2 Extremitat inferior.

1.4 Marxa:

1.4.2 Conceptes bàsics

1.4.3 La marxa normal

1.4.4 La marxa patològica

1.4.5 Diferents ajudes per realitzar la marxa.

2. Mobilitzacions articulars passives simples:

2.1 Extremitat superior

2.2 Extremitat inferior

3. Cadira de rodes.

AVALUACIÓ:

Cicle teòric: L'avaluació del cicle teòric es farà a partir d'una prova escrita objectiva que caldrà superar a partir d'una puntuació igual o superior a 5.

Cicle pràctic: L'avaluació dels continguts pràctics es farà de forma continuada, tenint en compte la participació activa de l'estudiant, assistència, habilitats, coneixements, etc.

Per poder superar els continguts pràctics s'ha d'assistir al 80% de les classes pràctiques.

El professor, segons la dinàmica del grup, pot determinar la realització d'una prova examinadora pràctica dels seus continguts.

Per poder superar el cicle pràctic caldrà ser apte en totes les seves parts.

Per aprovar l'assignatura caldrà haver superat cadascun dels cicles amb una puntuació igual o superior a 5.

BIBLIOGRAFIA:

Hoppenfeld, S. *Exploración física de la columna vertebral y las extremidades*. Mèxic: El manual moderno, 1979.

Plas, F.; Viel, E.; Blanc Y. *La marcha humana*. Barcelona: Masson, 1984.

Viel, E. *La marcha humana, la carrera y el salto. Biomecánica, exploraciones, normas y alteraciones*. Barcelona: Masson, 2002.

Génot, C. *Kinesioterapia*. Madrid: Médica Panamericana, 1997.

ASSIGNATURES TRONCALS I OBLIGATÒRIES DE 2N CURS

Patologia Medicoquirúrgica I

Crèdits: 10'5

Anual

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Conegui les diferents malalties i les alteracions i discapacitats que ocasionen en la persona
2. Es familiaritzi amb les diferents malalties i les seves problemàtiques.
3. Conegui els tractaments mèdics i quirúrgics aplicats i el fonament d'aquesta aplicació.
4. Conegui els beneficis, trastorns funcionals i limitacions provocats pel tractament.
5. Conegui la terminologia medicoquirúrgica.

CONTINGUTS

1. Introducció a la Patologia Medicoquirúrgica

- 1.1. Terminologia medicoquirúrgica. Concepte de malaltia i de patologia. Parts de la patologia (etiologia, patogènia, fisiopatologia, simptomatologia, diagnòstic, tractament, seqüeles i anatomia patològica).
- 1.2. Història clínica: anamnesi, antecedents, motiu de consulta, exploració, proves complementàries i epicrisi.
- 1.3. Febre: causes, pirògens, simptomatologia i tipus.
- 1.4. Infecció i malaltia infecciosa: agents, extensió i mecanismes defensius.
- 1.5. Trasplantaments d'òrgans. Estat actual al nostre país.
- 1.7. Ferides: fisiopatologia, neteja, reparació i cicatrització.
- 1.8. Especificitats pròpies del cicle vital.

2. Patologia oncològica

- 2.1. Introducció a l'oncologia. Característiques generals del càncer.
- 2.2. Fonaments biològics del càncer. Oncògens.
- 2.3. Agents cancerígens: Químics. Físics. Biològics. Factors genètics.
- 2.4. Prevenció del càncer. Prevenció primària i prevenció secundària.
- 2.5. Marcadors tumorals. Síndromes paraneoplàsiques.
- 2.6. Sistemàtica d'estudi del pacient neoplàsic. Tipus histològics. Estadis TNM.
- 2.7. Factors pronòstics.
- 2.8. Terapèutica oncològica. Estratègia general.
- 2.9. Tractament local. Cirurgia. Radioteràpia.
- 2.10. Tractament sistèmic. Quimioteràpia. Hormonoteràpia. Immunoteràpia.
- 2.11. Tractament pal·liatiu. Malaltia terminal.

3. Patologia traumàtica i Cirurgia Ortopèdica.

- 3.1. Història Clínica i Exploració Física en Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia (COT).
- 3.2. Tècniques complementàries de diagnòstic en COT. Radiologia. TAC. RMN. Altres.
- 3.3. Tractaments habituals en COT. Farmacologia. Tractaments físics. Tractaments ortopèdics. Cirurgia. Actuacions sobre les articulacions.
- 3.4. Patologia de l'esquelet. Fractures: definició, mecanismes, etiologia, clínica i diagnòstic
- 3.5. Consolidació de les fractures. Fases de curació. Factors que modifiquen la consolidació. Patologia de la consolidació.
- 3.6. Tractament de les fractures. Tractament ortopèdic (reducció, immobilització, guixos, traccions). Tractament quirúrgic: Osteosíntesi

- 3.7. Complicacions generals de les fractures. TVP. Shock. Complicacions locals.
- 3.8. Fractures en el nen. Característiques generals. Epifisiòlisi.
- 3.9. Patologia de les articulacions. Alteracions del cartílag articular i de la membrana sinovial.
Artropaties degeneratives i inflamatòries.
- 3.10. Fisiopatologia dels músculs, tendons i lligaments.
- 3.11. Infeccions osteoarticulars. Osteomielitis. Artritis sèptiques. Infeccions en implants.
- 3.12. Tumors ossis. Classificació. Diagnòstic. Tractament.
- 3.13. Traumatismes de la cintura escapular. Fractures i luxacions de la clavícula. Luxacions escapulo-humerals. Fractures de l'húmer proximal
- 3.14. Síndromes doloroses de la regió escapulohumeral. Alteracions del manegot dels rotadors. Síndrome subacromial. Paràlisi braquial.
- 3.15. Traumatismes de braç i colze. Fractures de la diàfisi humeral. Fractures i luxacions del colze. Fractures supracondílies d'húmer
- 3.16. Traumatismes avantbraç i canell. Síndromes doloroses de colze, canell i mà.
- 3.17. Patologia del desenvolupament del maluc. Malaltia de Perthes. Epifisiòlisi femoral.
- 3.18. Maluc dolorós de l'adult. Necrosi avascular. Artrosi de maluc.
- 3.19. Patologia traumàtica de la regió coxofemoral. Traumatismes de pelvis. Luxació de maluc. Fractures del terç superior del fèmur.
- 3.20. Fractures de l'extremitat inferior: Diàfisi femoral i tibial. Supracondílies de fèmur i platet tibial.
- 3.21. Lesions lligamentoses i meniscals del genoll. Luxacions i subluxacions rotulars.
- 3.22. Genoll dolorós. Bursitis. Entesitis. Osateocondritis dissecant. Gonartrosi.
- 3.23. Traumatismes ossis i lligamentosos de turmell i peu.
- 3.24. Síndromes doloroses de turmell i peu. Tendinitis del tendó de l'Aquilles. Hàl·lux valg.
- 3.25. Traumatismes i deformitats del raquis. Fractures vertebrals. Cifosi. Escoliosi.
- 3.26. Dolor lumbar. Lumbàlgies i lumbociatàlgies. Hèrnia discal.
4. Patologia del sistema nerviós.
  - 4.1. Generalitats. Sensibilitat. Motilitat voluntària. Coordinació i equilibri.
  - 4.2. Neuropsicologia. Síndromes topogràfiques cerebrals.
  - 4.3. Síndromes medul·lars.
  - 4.4. Coma i altres estats de disminució de consciència.
  - 4.5. Malalties desmielinitzants: Esclerosi múltiple.
  - 4.6. Malalties vasculars cerebrals.
  - 4.7. Malalties degeneratives de les motoneurons: Esclerosi lateral amiotròfica.
  - 4.8. Malalties degeneratives extrapiramidals i altres trastorns del moviment.
Síndrome parkinsoniana. Corea. Distonia i altres.
  - 4.9. Demències degeneratives i altres demències.
  - 4.10. Malalties infeccioses del sistema nerviós.
  - 4.11. Malalties neoplàsiques del sistema nerviós.
  - 4.12. Malformacions del sistema nerviós: Hidrocefàlia, siringomièlia, espina bífida.
  - 4.13. Epilèpsia.
  - 4.14. Traumatismes del sistema nerviós central.
  - 4.15. Malalties de les arrels, plexes i nervis perifèrics.
  - 4.16. Polineuropaties.
  - 4.17. Miopaties. Miastènia. Miàlgies i rampes.
5. Patologia reumàtica
  - 5.1. Classificació i epidemiologia de les malalties reumàtiques.
  - 5.2. La semiologia dels reumatismes
  - 5.3. Les exploracions complementàries en reumatologia.
  - 5.4. Etiologia i patogènia de les malalties reumàtiques. Bases immunològiques.
  - 5.5. Artritis I: L'artritis reumatoide.

- 5.6. Artritis II: Les espondiloartropaties inflamàtòries.
- 5.7. Artritis III: Les malalties autoimmunitàries sistèmiques.
- 5.8. Artritis IV: Altres malalties reumàtiques inflamatòries.
- 5.9. Les artropaties per microcristalls. Gota i condrocalcinosi.
- 5.10. Manifestacions reumàtiques de malalties d'altres òrgans i sistemes.
- 5.11. Les artritis infeccioses.
- 5.12. Les malalties reumàtiques a la infància.
- 5.13. Artrosi. Concepte. Classificació. Etiopatogènia. Manifestacions clíniques.
- 5.14. Els reumatismes de parts toves. La fibromiàlgia.
- 5.15. Altres processos osteoarticulars.
- 5.16. Malalties òssies. L'osteoporosi. Altres malalties metabòliques.
- 5.17. Patologia regional. Extremitats superiors. Extremitats inferiors.
- 5.18. Tractament de les malalties reumàtiques. Els fàrmacs antireumàtics.
- 5.19. Problemes pràctics. Situacions clíniques.
- 5.20. L'impacte social de les malalties reumàtiques.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Una prova parcial alliberatòria durant el curs.
- Un examen ordinari de juny que caldrà superar amb una puntuació igual o superior a 5. En cas de no arribar-hi, l'estudiant es podrà presentar a la convocatòria de setembre amb tots els continguts de l'assignatura.
- Assistència a classe, participació activa, i resolució de cassos clínics.

BIBLIOGRAFIA:

- Doherty, M; Doherty, J. *Reumatología. Exploración clínica*. Barcelona: Wolfe Publishing Ltd. Mosby Year Book de España, 1992.
- Harrison. *Principios de Medicina interna*. Madrid: McGraw-Hill, 1998.
- Mc Rae, Ronald. *Tratamiento práctico de las fracturas*. Madrid: Interamericana, 1986.
- Netter, Frank H. *Sistema musculoesquelético. Traumatología, evaluación y tratamiento*. Masson, 1985.
- Netter, F.H. Colección CIBA de ilustraciones médicas.
- Manual de enfermedades reumáticas*. Sociedad Española de Reumatología. 2a ed. Madrid: Mosby/ Doyma Libros, 1996.

Sistema Nerviós

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 3r

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Conegui les principals funcions del sistema nerviós.
2. Conegui les estructures anatòmiques i mecanismes fisiològics del sistema nerviós.
3. Compregui l'origen de les discapacitats de tipus motor.

CONTINGUTS:

1. Anatomia del sistema nerviós.
  - 1.1. Record embriològic i histologia del sistema nerviós.
  - 1.2. Medul·la espinal.
    - 1.2.1. Anatomia macroscòpica.
    - 1.2.2. Anatomia microscòpica.
    - 1.2.3. Sistema vascular de la medul·la.
  - 1.3. Tronc d'encèfal.
    - 1.3.1. Anatomia macroscòpica.
    - 1.3.2. Nuclis i parells cranials.
    - 1.3.3. Sistema vascular del tronc d'encèfal.
  - 1.4. Cerebel.
    - 1.4.1. Anatomia macroscòpica.
    - 1.4.2. Còrtex, nuclis i vies cerebel·loses.
    - 1.4.3. Sistema vascular del cerebel.
  - 1.5. Cervell.
    - 1.5.1. Anatomia macroscòpica.
    - 1.5.2. Configuració interna.
    - 1.5.3. Sistema vascular.
  - 1.6. Sistema nerviós perifèric.
    - 1.6.1. Troncs nerviosos i terminacions perifèriques.
  - 1.7. Les meninges i la circulació del líquid cefaloraquidi.
  - 1.8. Òrgans especials: visió, audició i equilibri.
  - 1.9. Estudi conjunt de les principals vies del sistema nerviós.
  - 1.10. Anatomia dels neurotransmissors.
2. Fisiologia del sistema nerviós.
  - 2.1. Transmissió nerviosa.
    - 2.1.1. Potencial de membrana i potencial d'acció.
    - 2.1.2. La sinapsi.
    - 2.1.3. Transmissió neuromuscular.
  - 2.2. La funció del múscul.
    - 2.2.1. To muscular: concepte i sistemes de control.
    - 2.2.2. La contracció muscular.
    - 2.2.3. Unitat motora.
  - 2.3. Funcions integradores del sistema nerviós.
    - 2.3.1. Neuropsicologia: llenguatge, pràxies, gnòsies, funcions executives, memòria.
    - 2.3.2. Conducta i emocions.
    - 2.3.3. Hipotàlam i integració neuroendocrina.

- 2.4. El sistema nerviós autònom o vegetatiu.
  - 2.4.1. Organització general.
  - 2.4.2. Funció simpàtica i parasimpàtica.
  - 2.4.3. Reflexos neurovegetatius.
- 2.5. Fisiologia del dolor.
  - 2.5.1. Receptors i transmissió del dolor.
  - 2.5.2. Mecanismes de control.
  - 2.5.3. Dolor neuropàtic.
- 2.6. Fisiologia de l'espasticitat i les lesions medul·lars.
  - 2.6.1. Espasticitat.
  - 2.6.2. 'Shock' espinal.
  - 2.6.3. Mètodes d'estudi i registre.
- 2.7. Fisiologia del son i nivells de consciència.
  - 2.7.1. Nivells d'alerta o consciència.
  - 2.7.2. El son: mètodes d'estudi i registre.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Una prova escrita que caldrà superar amb una puntuació igual o superior a 5.

BIBLIOGRAFIA:

Sobotta. *Atlas de Anatomía Humana*. 18a ed. Madrid: Médica Panamericana, 1982.

Guyton, A.C. *Tratado de Fisiología Médica*. 6a ed. Mèxic: Interamericana McGraw-Hill, 1986.

Puerta Fonallà, A.J. *Neuroanatomía*. Madrid: Luzán 5, 1986.

Sobrinó Montalbán, J.A; Simón Martín, J. *Neurofisiología*. Madrid: Luzán 5, 1986.

Codina Puigròs, A. *Tratado de neurología*. Madrid: Libro del Año, 1994.

Berkaloff; Bourguet; Favard; Lacroix. *Biología y Fisiología celular*. Barcelona: Omega, 1985.

Bloom; Fawcett. *Tratado de Histología*. 11a ed. Madrid: Interamericana McGraw-Hill, 1987.

Guyton, A.C. *Anatomía i fisiología del sistema nervioso. Neurociencia básica*. Madrid: Médica Panamericana, 1994.

Jiménez; Luquín; Molina *Tratado del Movimiento*. Madrid: Beecham, 1998.

Fisioteràpia General Bàsica II

Crèdits: 15

Annual

OBJECTIUS :

Que l'estudiant :

1. Identifiqui els diferents tractaments de fisioteràpia per ajudar la persona amb patologies d'origen traumàtic i/o reumàtic
2. Integri els fonaments teòrics i pràctics de fisioteràpia en l'atenció a una persona amb patologia d'origen traumàtic i/o reumàtic.
3. Elabori pautes de tractament segons els tipus de deficiències, discapacitats i /o minusvalies en malalties d'origen traumàtic, reumàtic i obstetrotocoginecològic.
4. Elabori pautes de prevenció i tractament per promoure la salut en el prepart i postpart
5. Integri els fonaments teòrics i pràctics de fisioteràpia en geriatria.
6. Sigui capaç de valorar globalment al pacient d'edat avançada, per poder marcar uns objectius de fisioteràpia reals i assequibles, sempre vetllant per la seva seguretat.
7. Promogui intervencions de fisioteràpia adequades per a augmentar, completar o reforçar la funcionalitat, habilitats, coneixements i/o motivació de la persona gran per satisfer les seves necessitats.
8. Conegui les bases anatòmiques, fisiològiques i de tractament del massatge especial de drenatge limfàtic manual (EESS i EEII)
9. Integri els conceptes teòrics sobre cremades, amputacions i /o úlceres per decúbit per donar l'atenció adequada a les persones que presentin aquest problemes.

CONTINGUTS:

1. Fisioteràpia traumatològica.
  - 1.1. Conceptes generals
  - 1.2. Valoració, objectius i tractament de fisioteràpia en les patologies traumàtiques de les Extremitats Superior i cintura Escapular
  - 1.3. Valoració, objectius i tractament de fisioteràpia en les patologies traumàtiques de les extremitats inferiors i cintura pèlvica
2. Fisioteràpia reumatològica.

Valoració. Objectius i tractament de fisioteràpia en:

  - 2.1. Patologia Articular: artropaties inflamàtores, reumatismes degeneratius o artròsics.
  - 2.2. Patologia de les parts toves
  - 2.3. Patologia del teixit conjuntiu
  - 2.4. Patologia òssia
3. Fisioteràpia geriàtrica.
  - 3.1. Conceptes introductoris: envelliment de la població, gerontologia i geriatria.
  - 3.2. L'envelliment humà de d'una perspectiva biològica, psicològica i sociocultural.
  - 3.3. Fragilitat. Cribatges. Nivells d'atenció.
  - 3.4. Valoració geriàtrica. Instruments de valoració
  - 3.5. Els serveis per a la gent gran: polítiques socials i socio sanitàries.
  - 3.6. Adaptació domiciliària i ajudes tècniques (teoria)
  - 3.7. Particularitats del tractament de fisioteràpia en geriatria (teoria)
  - 3.8. Caigudes (pràctica)
  - 3.9. Síndrome d'immobilitat (pràctica)
  - 3.10. Activitat física i gent gran (pràctica)
4. Fisioteràpia obstetrotocoginecològica

- 4.1. Introducció als orígens i fonaments de la psicoprofilaxi del part
- 4.2. El part: Principals canvis en l'organisme matern.
- 4.3. El part eutòcic i distòcic
- 4.4. El puerperi
- 4.5. El postpart
- 5. Massatge específic. Drenatge limfàtic manual
  - 5.1. Bases del drenatge limfàtic manual
  - 5.2. Drenatge limfàtic

AVALUACIÓ:

Elements d'avaluació:

Coneixements teòrics, aplicació pràctica dels coneixements, assistència i participació en les classes pràctiques. Aplicació dels coneixemnts teòrics i pràctics a través de cassos clínics

Contingut teòric:

L'avaluació del cicle teòric es farà a partir d'una prova escrita /oral que caldrà superar amb una puntuació igual o superior a 5.

Contingut pràctic

L'avaluació dels continguts pràctics es farà de forma continuada, tenint en compte la participació activa de l'estudiant, assistència, habilitats, coneixements, etc...

Per poder superar els continguts pràctics s'ha d'assistir al 90% de les classes pràctiques.

El professor, segons la dinàmica del grup, pot determinar la realització d'una prova examinadora pràctica dels seus continguts

Es imprescindible aprovar els continguts teòrics i pràctics per superar l'assignatura

L'estudiant que el mes de juny no superi una de les dues proves se li guardarà la nota de la part aprovada per la convocatòria de setembre, si en la convocatòria de setembre suspèn alguna part li quedarà tota l'assignatura suspesa.

BIBLIOGRAFIA:

- Caillet, R. *Síndromes dolorosos. Incapacidad y dolor de tejidos blandos*. 2a ed. Barcelona: Manual Moderno, 1990.
- Departament de Sanitat i Seguretat Social *Llibre Blanc: Activitats preventives per a la gent gran*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1999.
- De Beauvoir, S. *La vejez*. Barcelona: Edhasa, 1983.
- Dotte, P.; Abric, M. *Gestes et activation pour personnes âgées*. París: Meloine, 1998.
- Grupo de Caídas de la Sociedad Española de Geriatria y Gerontología. *Evaluación del anciano con caídas de repetición*. Fundación Mafre Medicina, Gráficas Lormo, 1997.
- Kemoun, G.; Rabourdin, J.P. *Rééducation en gériatrie*. Encycl. Med. Chir (Elsevier, Paris- France), Kinésithérapie-Médecine physique-Réadaptation, 26-590-A-10, 1997, 8p.
- Leduc, J. *Le drainage lymphatique*. 3a ed. París: Masson, 1984.
- Serra Gabriel, M. Rosa; Díaz Petit, J.; Desande Carril, M.L. *Fisioteràpia en traumatologia, ortopedia y reumatologia*, Barcelona: Springer, 1977.
- Pont, P. *Tercera edad, actividad física y salud*. Barcelona: Paidotribo, 1997.
- Selosse, E. *Drenaje Linfático*. 2a ed. Barcelona: Ibis, 1995.
- Simon, L. *Manual de reumatologia*. 2a ed. Barcelona: Toray Masson, 1976.
- Societat Catalanoblear de Geriatria i Gerontologia. *Aspectes generals de la rehabilitació en geriatria*. 1997.
- Societat Catalanoblear de Geriatria i Gerontologia *Avaluació geriàtrica integral*. Barcelona: Glosa. 1966.
- Vizcaíno, J. *Envejecimiento y atención social*. Barcelona: Herder, 2000.

Watson Jones; Wilson, J.N. *Fracturas y heridas articulares*. 4a ed. Barcelona: Salvat, 1981.
Xhardez, Y. *Vademecum de Kinesiterapia y de reeducación funcional*, 2a ed. Madrid: El Ateneo, 1995.

Fisioteràpia Especial II

Crèdits: 15

Anual

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Adquireixi els coneixements teòrics i pràctics per introduir-se a la teràpia manual.
2. Conegui les diferents maniobres que es realitzen dins de la teràpia manual: lliscaments, rotacions, mobilitzacions i traccions.
3. Conegui els conceptes fisiològics de la Facilitació Neuromuscular Propioceptiva (FNP).
4. Adquireixi els coneixements bàsics dels patrons naturals del moviment.
5. Adquireixi els coneixements bàsics de les tècniques més actuals d'electroteràpia i les seves indicacions i contraindicacions.

CONTINGUTS:

1. Teràpia manual passiva osteoarticular.

1.1. Introducció a la teràpia manual.

1.2. Extremitat superior:

1.2.1. Articulacions de la cintura escapular.

1.2.1.1. Art. esternocostoclavicular.

1.2.1.2. Art. acromioclavicular.

1.2.1.3. Art. omoserratotoràtica.

1.2.2. Articulació de l'espatlla:

1.2.2.1. Art. glenohumeral.

1.2.3. Articulació del colze:

1.2.3.1. Art. humerocubital.

1.2.3.2. Art. humeroradial.

1.2.4. Articulacions de l'avantbraç:

1.2.4.1. Art. radicular superior.

1.2.4.2. Art. radicular inferior.

1.2.5. Articulacions del carp i del canell:

1.2.5.1. Art. radicular.

1.2.5.2. Art. intercarpienes.

1.2.6. Articulacions del metacarp:

1.2.6.1. Art. carpometacarpianes.

1.2.6.2. Art. carpometacarpiana-polze.

1.2.7. Articulacions dels dits:

1.2.7.1. Art. metacarpofalàngiques.

1.2.7.2. Art. interfalàngiques.

1.3. Extremitat inferior:

1.3.1. Articulació del maluc.

1.3.2. Articulació del genoll

1.3.2.1. Art. femororotulianes.

1.3.2.2. Art. femorotibial.

1.3.3. Articulacions de la cama:

1.3.3.1. Art. peroneotibial superior.

1.3.4. Articulacions tars i tibiotarsiana:

1.3.4.1. Art. peroneotibial inferior.

1.3.4.2. Art. tibiotarsiana.

- 1.3.4.3. Art. subastragalina.
- 1.3.4.4. Art. Chopart.
- 1.3.4.5. Art. astragalescafoidea.
- 1.3.4.6. Art. calcaneocuboidea.
- 1.3.4.7. Art. escafoidecuneoidea.
- 1.3.4.8. Art. cuneocuboidea.
- 1.3.5. Articulacions del peu:
  - 1.3.5.1. Art. Lisfranc.
  - 1.3.5.2. Art. metatarsofalàngiques.
  - 1.3.5.3. Art. interfalàngiques.
- 1.4. Seminaris de dissecció humana:
  - 1.4.1. Extremitat superior, coll i tronc.
  - 1.4.2. Extremitat inferior, pelvis.
- 2. Facilitació neuromuscular propioceptiva:
  - 2.1. Bases fisiològiques de la FNP.
  - 2.2. Patrons de l'extremitat superior.
  - 2.3. Patrons del coll.
  - 2.4. Patrons de l'extremitat inferior.
  - 2.5. Patrons trencats.
  - 2.6. Potenciació muscular per el mètode de FNP.
  - 2.7. Reflexes d'equilibració.
- 3. Electroteràpia:
  - 3.1. Electrologia:
    - 3.1.1. Electricitat estàtica.
    - 3.1.2. Corrent elèctric.
    - 3.1.3. Efectes químics del corrent elèctric.
    - 3.1.4. Paràmetres de l'impuls elèctric.
    - 3.1.5. Classificació dels corrents elèctrics segons la freqüència.
  - 3.2. Baixa freqüència:
    - 3.2.1. Corrent contínua o galvànica.
    - 3.2.2. Corrents galvàniques modificades o variables o impulsos.
    - 3.2.3. Galvanofaràdiques progressives exponencials.
    - 3.2.4. Corrents diadinàmiques de Bernard.
    - 3.2.5. Corrents analgèsiques tipus T.E.N.S.
  - 3.3. Mitjana freqüència:
    - 3.3.1. Corrents interferencials.
    - 3.3.2. Corrents bidireccionals de M.F. modulades en B.F.
    - 3.3.3. Corrents de F.M. combinades amb C. contínua o ultrasons.
  - 3.4. Magnetoteràpia:
    - 3.4.1. Magnetisme.
    - 3.4.2. Inducció electromagnètica.
    - 3.4.3. Camps magnètics.
  - 3.5. Lasserteràpia.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

Continguts teòrics: prova escrita que s'aprovarà amb una puntuació igual o superior a 7 en la convocatòria de febrer pels continguts d'**electroteràpia**, i amb una puntuació igual o superior a 5 en la convocatòria de juny per a tota l'assignatura. Si no se supera es passarà a la convocatòria de setembre.

Continguts pràctics: la valoració de la part pràctica serà avaluació continuada per a totes les parts de l'assignatura, els requisits a valorar són:

- Actitud i participació activa de l'estudiant.
- Assistència.
- Coneixements i habilitats pràctiques.

Aquests requisits s'avaluaran amb proves orals/pràctiques (una o diverses durant el curs) i es quantificaran amb **apta(A)**, **apta(B)**, **apta(C)** o **no apta**.

Prova pràctica oral al mes de juny per als alumnes que a **criteri del professor** i dels requisits esmentats, no hagin assolit els coneixements i habilitats de l'assignatura.

Si al mes de juny no s'aprova algun dels continguts teòrics o pràctics es passarà a la convocatòria de setembre.

És imprescindible aprovar els continguts teòrics i pràctics per superar l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Adler, S; Beckers, D; Buck, M. *PNF in practice*. Berlin: Springer-Verlag, 1993.

Clayton's, C. *Electroteràpia y actinoteràpia*. Barcelona: Jims, 1989.

Diversos autors. *Enciclopedia médicoquirúrgica*. Madrid: Praxis Médica, 1998.

Genot; Neiger; Leroy; Dufourt; Péninou; Dupré; Pierron. *Kinesioteràpia I,II,III,IV*. Madrid: Médica Panamericana, 1988.

Kahn, J. *Principios y práctica de electroteràpia*. Barcelona: Jims, 1986.

Kaltenborn, F.M. *Fisioteràpia Manual: Extremidades*. 10a ed. Madrid: McGraw-Hill- Interamericana, 2001.

Kapandji. *Cuadernos de fisiología articular*. 5a ed. Madrid: Médica Panamericana, 1997.

Knott, M; Voss, D. *Facilitación neuromuscular propioceptiva, patrones y técnica*. Madrid: Médica Panamericana, 1992.

Rodrigo, C. Miralles *Biomecànica clínica del aparato locomotor*. Barcelona: Masson, 1998.

Schneider, W; Dvorák, J; Tritschler, T. *Medicina manual. Terapéutica*. Barcelona: Scriba, 1989.

Sullivan, P.E; Markos, P.D; Minor, M. *Integrated approach to therapeutic exercise*. Virginia: Reston, 1978.

Viel, E. *Método de Kabat*. Barcelona: Masson, 1993.

Farmacologia

Quadrimestral: 3r/4t

Crèdits totals: 4.5

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Compregui els conceptes generals de farmacologia.
2. Conegui les diferents formes farmacèutiques en què es poden trobar els medicaments.
3. Identifiqui les diferents vies d'administració dels medicaments estudiats.
4. Conegui les diferents etapes que segueix el medicament des de la seva entrada en l'organisme fins a l'eliminació.
5. Conegui el medicament pel seu nom genèric o denominació comuna internacional (DCI).
6. Conegui i identifiqui les diferents reaccions adverses, contraindicacions i interaccions més significatives des del punt de vista clínic.
7. Relacioni els diferents medicaments estudiats amb el grup anatomicoterapèutic i les seves indicacions.
8. Sigui capaç d'instruir el pacient, família i la comunitat en els principis bàsics de farmacologia, per a l'ús racional del medicament.
9. Entengui els problemes socials resultants de l'ús inadequat dels medicaments per a poder intervenir eficientment en la seva prevenció.

CONTINGUTS:

1. Farmacologia general:
  - 1.1. Conceptes, història de la farmacologia.
  - 1.2. Nomenclatura, classificació i regulació legal de l'ús dels medicaments.
  - 1.3. Formes farmacèutiques i vies d'administració.
  - 1.4. Farmacocinètica: alliberació, absorció, distribució, metabolització i eliminació.
  - 1.5. Farmacodinàmia: Mecanismes d'acció farmacològica, receptors, teories de la unió fàrmac-receptor i l'efecte farmacològic.
  - 1.6. Farmacovigilància: Estudi de les reaccions adverses.
  - 1.7. Farmacologia en situacions especials (geriatria, pediatria, embaràs, insuficiència renal i insuficiència hepàtica)
  - 1.8. Gestió de medicaments com a residus: emmagatzematge i recollida.
2. Farmacoteràpia:
  - 2.1. Farmacologia en alteracions del sistema nerviós:
    - 2.1.1. Sistema nerviós autònom.
    - 2.1.2. Sistema nerviós central.
  - 2.2. Farmacologia en alteracions del sistema respiratori:
  - 2.3. Farmacologia en alteracions del sistema cardíocirculatori:
  - 2.4. Farmacologia en alteracions hematològiques:
  - 2.5. Farmacologia en alteracions del sistema digestiu:
  - 2.6. Farmacologia en alteracions del sistema musculoesquelètic:
    - 2.6.1. Antiinflamatoris.
    - 2.6.2. Relaxants musculars.
  - 2.7. Medicaments utilitzats en el tractament i la prevenció de les malalties infeccioses:
  - 2.8. Medicaments utilitzats en dermatologia.
  - 2.9. Medicaments utilitzats en endocrinologia:
    - 2.9.1. Antitiroïdals.

- 2.9.2. Tiroïdals.
- 2.9.3. Antidiabètics.

AVALUACIO:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Una prova escrita que representarà el 90% de la nota.
- Un treball que representarà el 10% restant.

Per poder fer mitjana caldrà que la prova escrita i el treball se superin, per separat, amb una nota igual o superior a 5.

BIBLIOGRAFIA:

1. Bàsica:

Catálogo de Especialidades Farmacéuticas. Madrid: Consejo General de Colegios Farmacéuticos, 2005.

López Castellano, A.; Moreno Royo, L.; Villagrasa Sebastián, V. *Manual de Farmacología: Guía para el uso racional de medicamentos*. Elsevier, 2005.

Martindale. *Guía completa de consulta farmacoterapéutica*. Barcelona: Pharma Editores, 2003.

Mosquera, J.M.; Galdós, P. *Farmacología para enfermeras*. McGraw-Hill- Interamericana. 4a edició 2005.

Velasco Martín, A. *et al. Introducción a la Farmacología Clínica*. Barcelona: Menarini, 1997.

2. Recomanada:

Hansten, P. *Interacciones Farmacológicas*. Barcelona: Doyma 1985.

Manual d'estades en pràctiques tutelades. Barcelona: March-Travé Publicacions i Edicions de la UB (Facultat de Farmàcia).

Pràctiques Clínicas II

Crèdits: 6

Quadrimestre: 3r

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Identifiqui el rol del fisioterapeuta en el procés de recuperació o rehabilitació.
2. Identifiqui les fases del procés d'intervenció en fisioteràpia que es realitzen en el centre o servei.
3. Apliqui les etapes de valoració i planificació.
4. Adopti un compromís en relació a les normes de l'escola i del centre on realitza l'experiència pràctica.
5. Dugui a terme les activitats que se li assignin, integrant els coneixements adquirits a l'escola i les indicacions del fisioterapeuta.
6. Adquireixi habilitats assistencials i de comunicació.

CONTINGUTS:

L'estudiant realitzarà un període de pràctiques en un centre o servei de rehabilitació.

Aquestes pràctiques seran tutoritzades per un fisioterapeuta-tutor del servei i per un professor de l'EUCS.

A l'inici de l'assignatura, es lliurarà a l'estudiant un dossier de pràctiques amb la documentació específica que haurà d'utilitzar durant l'experiència pràctica.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris (en cada període de pràctiques):

- Valoració de pràctiques realitzada pel professional del servei (50% de la nota final).
- Treball de pràctiques segons s'especifica en el dossier de l'assignatura. (50% de la nota final).
- Per aprovar l'assignatura s'haurà d'obtenir una puntuació igual o superior a 5 en ambdós criteris.
- Si es suspèn les valoracions fetes en el centre, s'haurà de repetir el període de pràctiques i el treball.
- Si es suspèn el treball, però s'aproven les pràctiques al centre, es guardarà la nota de pràctiques per la següent convocatòria i s'haurà de repetir el treball.
- Els treballs que no s'entreguin en el dia assignat es consideraran suspesos.

ASSIGNATURES TRONCALS I OBLIGATÒRIES DE 3R CURS

Patologia Medicoquirúrgica II

Crèdits: 10'5

Anual

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Conegui les diferents malalties i les alteracions i discapacitats que ocasionen en la persona.
2. Es familiaritzi amb les diferents malalties i les seves problemàtiques.
3. Conegui els tractaments mèdics i quirúrgics aplicats i el fonament d'aquesta aplicació.
4. Conegui els beneficis, trastorns funcionals i limitacions provocats pels tractaments.
5. Integri la terminologia medicoquirúrgica.

CONTINGUTS:

1. Patologia de l'aparell respiratori
  - 1.1. Record anatomofisiològic.
  - 1.2. Valoració de la persona amb patologia respiratòria. Semiologia respiratòria.
  - 1.3. Procediments diagnòstics en neumologia.
  - 1.4. Malalties pulmonars difuses: MPOC, SDRA.
  - 1.5. Infeccions del tracte respiratori superior.
  - 1.6. Infeccions del tracte respiratori inferior. Neumonia, tuberculosi.
  - 1.7. Malalties respiratòries de causa immunològica. Asma bronquial.
  - 1.8. Patologia vascular pulmonar: Tromboembolisme pulmonar.
  - 1.9. Insuficiència respiratòria aguda i crònica.
  - 1.10. Càncer de pulmó. Cirurgia.
  - 1.11. Patologia pleural. Neumotòrax. Drenatge toràcic.
  - 1.12. Traumatisme toràcic.
  - 1.13. Ventilació mecànica. Sistemes de ventilació.
  - 1.14. Intubació orotraqueal.
  - 1.15. Oxigenoteràpia.
2. Patologia de l'aparell cardiocirculatori
  - 2.1. Record anatomofisiològic de l'aparell cardiovascular
  - 2.1. Valoració de la persona amb patologia cardíaca i vascular. Semiologia.
  - 2.3. Procediments diagnòstics en cardiologia i angiologia.
  - 2.4. Patologia del pericardi i del miocardi.
  - 2.5. Endocarditis. Valvulopaties. Cirurgia valvular.
  - 2.6. Cardiopatia isquèmica. Angor. Infart. Cirurgia: By-pass, angioplàstia.
  - 2.7. Arítmies cardíques. Cardioversió. Marcapassos.
  - 2.8. Insuficiència cardíaca.
  - 2.9. Malaltia hipertensiva.
  - 2.10. Patologia de l'aorta. Coartació. Aneurisme. Dissecció aòrtica. Cirurgia.
  - 2.11. Patologia arterial perifèrica. Caròtida. EEII.
  - 2.12. Patologia venosa i limfàtica. Varices.
3. Patologia del sistema endocrí
  - 3.1. Record anatomofisiològic.
  - 3.2. Semiologia endocrina.
  - 3.3. Alteracions de l'hipotàlam i l'hipòfisi.

- 3.4. Patologia de la glàndula tiroide. Cirurgia.
- 3.5. Patologia de la glàndula paratiroide.
- 3.6. Diabetis.
- 3.7. Patologia de les glàndules suprarenals.
- 3.8. Obesitat.
- 3.9. Transtorns del metabolisme.
- 4. Patologia renal i urinària.
  - 4.1. Record anatomofisiològic de l'aparell urinari.
  - 4.2. Valoració del pacient amb patologia renal i urinària. Procediments diagnòstics.
  - 4.3. Insuficiència renal (aguda i crònica).
  - 4.4. Alteracions de l'equilibri hidroelectrolític i àcid-base.
  - 4.5. Glomerulonefritis. Síndrome nefròtic. Necrosi tubular.
  - 4.6. Infeccions del aparell urinari.
  - 4.7. Litiasi renal i urinària.
  - 4.8. Tumors de l'aparell urinari. Càncer de pròstata.
  - 4.9. Hemodiàlisi. Diàlisi peritoneal. Trasplantament renal.
- 5. Patologia del sistema immune. Malalties infeccioses.
  - 5.1. Record anatomofisiològic del sistema immune.
  - 5.2. Immunodeficiències
  - 5.3. Malalties autoimmunes. Xoc anafilàctic.
  - 5.4. Malalties infeccioses. Procés infecció. Procediments diagnòstics.
  - 5.5. Infeccions bacterianes.
  - 5.6. Infeccions per virus.
  - 5.7. Infeccions per espiroquetes i micoplasmes.
  - 5.8. Infeccions per fongs, protozous, cucs.
  - 5.9. Infecció nosocomial. Mesures de prevenció
  - 5.10. Aïllament en persones immunodeprimides i infectades.
- 6. Patologia de l'aparell digestiu.
  - 6.1. Record anatomofisiològic.
  - 6.2. Patologia de l'esòfag. Síndrome esofàgic. Esofagitis. Hèrnia de l'hiatus. Tumors.
  - 6.3. Patologia de l'estómac. Gastritis. Úlcus pèptic. Tumors.
  - 6.4. Hepatitis aguda i crònica. Cirrosi hepàtica. Hipertensió portal. Tumors del fetge.
  - 6.5. Patologia biliar. Colelitiasi. Colecistitis aguda. Coledocolitiasi. Icterícia obstructiva.
  - 6.6. Patologia del pàncreas. Pancreatitis aguda i crònica. Tumors.
  - 6.7. Patologia del budell prim. Diarrees. Oclusió intestinal. Malabsorció intestinal. Síndrome Celíaca.
  - 6.8. Patologia del budell gros. Apendicitis aguda. Malalties inflamatòries intestinals (Colitis ulcerosa i malaltia de Crohn). Malaltia diverticular. Càncer de còlon. Restrenyiment. Colostomies.
  - 6.9. Patologia anal. Hemorroides. Fissures. Fístula i abscess perianal. Quist sacre.
  - 6.10. Hèrnies de la paret abdominal. Inguinals. Crurals. Umbilicals. Epigàtriques. Eventracions (hèrnia incisional).
  - 6.11. Abdomen agut: concepte, causes, simptomatologia i tractament.
- 7. Patologia del sistema tegumentari.
  - 7.1. Record anatomofisiològic de la pell.
  - 7.2. Alopecies.
  - 7.3. Infeccions cutànies: piògenes, víriques, parasitàries i micòtiques.
  - 7.4. Dermatitis excematoses i atopia.
  - 7.5. Psoriasi. Urticàries. Toxicodèrmies
  - 7.6. Tumors cutanis benignes.
  - 7.7. Càncer de la pell.
  - 7.8. Malalties de transmissió sexual.
  - 7.9. Cremades.

- 7.10. Congelacions i hipotèrmia.
8. Patologia ginecològica
- 8.1. Record anatomofisiològic de l'aparell genital femení.
- 8.2. Semiologia ginecològica. Proves de diagnòstic ginecològic.
- 8.3. Trastorns funcionals del cicle femení. Amenorrea. Hemorràgies ginecològiques.
- 8.4. Endometriosi.
- 8.4. Infeccions genitals baixes.
- 8.5. Prolapse genital. Cistocele. Rectocele
- 8.6. Incontinència urinària.
- 8.7. Patologia benigna de l'úter. Pòlip endometrial. Mioma uterí.
- 8.8. Càncer de cèrvix. Càncer d'endometri. Cirurgia uterina.
- 8.9. Patologia de les trompes. Embaràs ectòpic.
- 8.10. Tumors de l'ovari.
- 8.11. Patologia de la glàndula mamària. Càncer de mama. Cirurgia de la mama.
9. Patologia pediàtrica
- 9.1. Creixement físic i desenvolupament psicomotor del nadó a l'adolescent.
- 9.2. Retard psicomotor. Factors etiològics i avaluació.
- 9.3. Retard mental i de l'aprenentatge. Síndrome de Down, Síndrome X Fràgil, Síndrome de Rett, Síndrome d'Angelman. Trastorns amb dèficit d'atenció i hiperactivitat.
- 9.4. Paràlisi cerebral infantil. Factors etiològics, classificació, diagnòstic i tractament. Complicacions i patologies associades.
- 9.5. Hidrocefàlia.
- 9.6. Defectes del tub neural. Mielomeningocele.
- 9.7. Malalties neuromusculars. Atròfia muscular congènita (malaltia de Werdnig-Hoffmann). Síndrome de Guillain Barré. Distròfia muscular (malaltia de Duchenne). Paràlisi braquial obstètrica. Paràlisi facial.
- 9.8. Epilèpsia i alteracions del moviment.
- 9.9. Trastorns de la conducta. Alimentació: anorèxia i bulímia. Control d'esfínters (enuresi i encopresi).
- 9.10. El nen amb malaltia crònica (asma, cardiopatia, fibrosi quística, etc.).
10. Oftalmologia
- 10.1. Record anatomofisiològic de l'ull.
- 10.2. Alteracions de la refracció.
- 10.3. Malalties oculars.
11. Otorrinolaringologia
- 11.1. Record anatomofisiològic de l'oïda.
- 11.2. Malalties de l'oïda.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Una prova parcial alliberadora durant el curs.
- Una prova escrita que coincidirà amb la convocatòria de juny que caldrà superar amb una puntuació igual o superior a 5. En cas de no arribar-hi, l'estudiant es podrà presentar a la convocatòria de setembre amb tots els continguts de l'assignatura.
- Assistència a classe, participació activa i resolució de casos clínics.

BIBLIOGRAFIA.

- Farreras-Rozman. *Medicina Interna*. Madrid: Harcourt Brace, 1997.
- Gonzalex-Merlo. *Ginecologia*. Barcelona: Masson, 1992
- Harrison. *Principios de Medicina Interna*. Madrid: McGraw-Hill, 1998
- Nelson. *Tratado de Pediatría*. 3a ed. Madrid: McGraw-Hill, 1997.

Fisioteràpia General Bàsica III

Crèdits: 10'5

Anual

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Conegui les bases del desenvolupament motriu de l'infant dins la normalitat, la influència de la família i de l'entorn per a un creixement harmònic.
2. Sàpiga reconèixer les diferències entre normalitat, variant de la normalitat, alteracions del desenvolupament i símptomes de patologia encara no instaurada a la primera infància.
3. Conegui i utilitzi els sistemes d'avaluació del desenvolupament, possibilitats i limitacions.
4. Sàpiga aplicar les propostes terapèutiques específiques per a infants.
5. Conegui l'actitud personal del professional en relació a l'infant amb patologia, a la família i a l'escola.
6. Identifiqui els diferents tractaments de fisioteràpia per ajudar la persona amb patologies d'origen neurològic, cardiorespiratori, circulatori, renal i/o digestiu.
7. Integri els fonaments teòrics i pràctics de fisioteràpia en l'atenció a una persona amb una patologia d'origen neurològic, cardiorespiratori, circulatori, renal i/o digestiu.
8. Elabori les pautes de tractament segons els tipus de deficiències, discapacitats i/o minusvalies en malalties d'origen neurològic, cardiorespiratori circulatori, renal i/o digestiu.
9. Promogui intervencions de fisioteràpia adequades per a augmentar, completar o reforçar la funcionalitat, habilitats, coneixements i/o motivació de la persona gran per satisfer les seves necessitats.
10. Comprngui el problema social i sanitari de la persona incontinent.
11. Sàpiga els diferents tipus i clínica de la incontinència urinària i fecal.
12. Sàpiga aconsellar, dirigir i fer la prevenció de la persona amb incontinència.

CONTINGUTS:

1. Fisioteràpia en Pediatria

- 1.1. Àmbits d'intervenció de la fisioteràpia pediàtrica.
- 1.2. Desenvolupament de l'infant sa. Variants i alteracions.
- 1.3. Causes en les quals es poden produir les patologies i les seves definicions.
- 1.4. Característiques de les patologies més freqüents en pediatria.
- 1.5. Proposta terapèutica segons diferents autors: Bobath, Metayer, Votja, etc.
- 1.6. Planificació d'objectius i proposta més adient des de la fisioteràpia.
- 1.7. Ajudes tècniques i ortesis més freqüents.
- 1.8. Característiques professionals d'un equip interdisciplinari.
- 1.9. Altres propostes d'intervenció terapèutica a la infància.

2. Fisioteràpia neurològica.

- 2.1. Introducció anatomofisiològica de les estructures del sistema nerviós.
- 2.2. Valoració del to muscular
- 2.3. Valoració i tractament de fisioteràpia de les patologies més freqüents del sistema nerviós central en adults:
  - 2.3.1. Accidents Vasculars Cerebrals
  - 2.3.2. Malaltia de Parkinson
  - 2.3.3. Lesions medul·lars
  - 2.3.4. Traumatismes craneoencefàlics
  - 2.3.5. Esclerosi múltiple
  - 2.3.6. Sd. Guillain Barré
  - 2.3.7. E.L.A.

3. Fisioteràpia cardiorespiratòria
  - 3.1. Rehabilitació respiratòria (concepte)
  - 3.2. Repàs anatòmic de l'aparell respiratori.
  - 3.3. Repàs fisiològic de l'aparell respiratori.
  - 3.4. Valoració en fisioteràpia respiratòria.
  - 3.5. Intervenció de fisioteràpia respiratòria.
    - 3.5.1. Reeduació respiratòria.
    - 3.5.2. Permeabilització de la via aèria.
    - 3.5.3. Reentrenament a l'esforç.
    - 3.5.4. Relaxament.
  - 3.6. Àmbits d'intervenció de la fisioteràpia respiratòria.
    - 3.6.1. Pediatria.
    - 3.6.2. Cirurgia.
    - 3.6.3. EPOC (patologia crònica).
    - 3.6.4. Teràpia inhalada
  - 3.7. Repàs anatòmic de l'aparell cardiocirculatori.
  - 3.8. Repàs de la fisiologia de l'aparell cardiocirculatori.
  - 3.9. Valoració en fisioteràpia cardíaca.
  - 3.10. Rehabilitació cardíaca.
4. Fisioteràpia en problemes d'eliminació renal i intestinal
  - 4.1. Anatomia de l'aparell urinari. Funcions del ronyó. Estructura del tracte urinari inferior.
  - 4.2. Regulació del cycle funcional del tracte urinari inferior. Dinàmica funcional
  - 4.3. Anatomia del sol de la pelvis (ossos, músculs i lligaments).
  - 4.4. Tipus d'incontinència urinària. Mecanismes etiopatogènics de l'IU.
  - 4.5. La incontinència urinària en l'home, l'enuresi i la incontinència en la persona gran.
  - 4.6. Epidemiologia de l'IU en la dona. L'embaràs i el part com a factors de risc per l'IU.
  - 4.7. Avaluació de la intensitat de l'IU. Qüestionaris de qualitat de vida i de severitat. Pap test.
  - 4.8. Exploració física. Exploració urodinàmica. Evaluació dels prolapses en la dona.
  - 4.9. Tractament de fisioteràpia de la incontinència urinària d'esforç. Tècniques conservadores.
  - 4.10. Indicacions i resultats dels exercicis de Kegel. L'electroestimulació. Tècniques de Biofeedback. Cons vaginals. Reeduació vesical. Altres tractaments.
  - 4.11. Disfunció colorectal. Mecanismes de continència anorectal.
  - 4.12. Incontinència fecal: tipus, factors etiològics, exploració física i diagnòstic. Tècniques d'avaluació del funcionament anorectal.
  - 4.13. Tractament de la incontinència fecal: conservador i fisioteràpic (cinesiteràpia, electroestimulació i biofeedback). Tractament farmacològic i quirúrgic.
  - 4.14. Conclusions pràctiques en el tractament de l'IU i fecal.

AVALUACIÓ :

1. Elements d'avaluació:
  - Adquisició de coneixements teòrics i teoricopràctics
  - Assistència i participació a les classes.
2. Instruments d'avaluació:
  - Avaluació continuada: es tindrà en compte la participació activa de l'estudiant, així com l'assistència a les classes i l'assoliment de les habilitats corresponents.
Per superar els continguts pràctics s'ha d'assistir com a mínim al 70% de les classes teoricopràctiques.
De no superar l'avaluació continuada és convocarà a una prova per avaluar els coneixements i habilitats que es realitzaria abans de la convocatòria del mes de juny.
  - Prova escrita coincidint amb la convocatòria de juny. Podrà ser una prova escrita amb preguntes tipus test. Per aprovar l'assignatura cal tenir una nota igual o superior a 5 en la prova escrita.

- Prova escrita coincidint amb la convocatòria del mes de setembre. Podrà ser una prova escrita amb preguntes tipus test. Per aprovar l'assignatura caldrà tenir una nota igual o superior a 5 en la prova escrita.

3. Criteris de càlcul de la qualificació final:

- Qualificació de la prova escrita de la convocatòria corresponent: 80%
- Avaluació continuada: 20%

BIBLIOGRAFIA:

- Bobath, K. *Base neurofisiològica para el tratamiento de la Parálisis Cerebral*. Madrid: Panamericana, 1992.
- Bobath, B. *Hemiplegia del adulto. Evaluación y tratamiento*. Madrid: Panamericana, 1993.
- Cash, J. *Neurología para fisioterapeutas*. Buenos Aires: Panamericana, 1992.
- Castro Díaz, D.; González, R. *Incontinencia urinaria. Actualizaciones urológicas*. Sant Cugat del Vallès: Pulso Ediciones, 1993.
- Chanussot, J. *Dossiers de Kinésithérapie. 2 Kinésithérapie Respiratoire. Bilans et thecnologie de base*. París: Masson, 1988.
- Chanussot, J. *Dossiers de Kinésithérapie. 3 Kinésithérapie Respiratoire. Pathologie pulmonaire*. París: Masson, 1988.
- Diversos autors. *Incontinencia y alteraciones de la micción*. Laboratorios Ausonia, 1995.
- Fejerman Fernandez Alvarez, E. *Neurologia Pediátrica*. Panamericana, 1998.
- Güell, R.; De Lucas, P. *Rehabilitación respiratoria*. Madrid: Boehringer Ingelheim, 1999.
- Macias, L. *Fisioterapia Pediátrica*. McGraw-Hill/Interamericana de España, S.A.
- Postiaux, G. *Fisioterapia respiratoria en el niño*. Madrid: McGraw-Hill, 1999.
- Rizo, M. *Mis primeras conquistas*. Barcelona: Parenting, 2005.
- Webber, B.A.; Pryor, J.A. *Physiotherapy for Respiratory and cardiac problems*. Churchill Livingstone, 1993.
- West J.B. *Fisiología respiratoria*. Ed. Médica Panamericana.
- West J.B. *Fisiopatología pulmonar*. Ed. Médica Panamericana.

Fisioteràpia Especial III

Crèdits: 15

Anual

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Adquireixi els coneixements per globalitzar les tècniques perifèriques i introduir-se a la teràpia manual vertebral.
2. Conegui la clínica, l'exploració i el tractament per fer front a les deformitats de la columna.
3. Adquireixi els coneixements bàsics per tractar, amb el Concepte Bobath, persones que pateixin lesió del Sistema Nerviós Central.
4. Apliqui les diferents tècniques per tractar les desviacions patològiques del raquis.
5. Conegui les tècniques propioceptives i de reprogramació neuromotriu.
6. Adquireixi els coneixements teòrics i pràctics de l'ús dels embenats funcionals (Taping).
7. Adquireixi els coneixements bàsics i tècnics per a l'estímul i treball propioceptiu en l'anàlisi articular i del moviment.
8. Aprengui tècniques de propiocepció segons les diferents escoles.

CONTINGUTS:

1. Teràpia Manual II:

- 1.1. Cinèsia de la columna vertebral, dels seus segments i de les vèrtebres més rellevants.
- 1.2. Biomecànica de la columna.
- 1.3. Tècniques manuals de la columna vertebral.

2. Deformitats de la columna:

- 2.1. Etiologia de les deformitats de la columna.
- 2.2. Tipus de deformitats:
  - 2.2.1. Hiperlordosi.
  - 2.2.2. Hipercifosi.
  - 2.2.3. Escoliosi.
- 2.3. Patologies vertebrals que poden relacionar-se amb les deformacions de la columna.
- 2.4. Diferents tècniques per realitzar els tractaments de les deformitats dels raquis.

3. El Concepte Bobath.

- 3.1 Referència històrica i social. Definició del Concepte. Bases.
- 3.2 Moviment normal / Postura normal
  - 3.2.1 To postural normal. Factors que influeixen en el to.
  - 3.2.2 Mecanisme del Control Postural Normal
  - 3.2.3 Reaccions d'equilibri. Pràctica
- 3.3 Lesió del Sistema Nerviós Central.
  - 3.3.1 Alteració del To Postural. Hipotonia. Hipertonia.
  - 3.3.2 Reaccions Associades. Reacció de suport positiva.
  - 3.3.3 Plasticitat.
- 3.4 Zones estratègiques.
  - 3.4.1 Receptors. Punts clau. Punt clau pelvis. Pràctica.
  - 3.4.2 Alineació dels Punts clau (Postural Set)
- 3.5 Articulació glenohumeral
  - 3.5.1 Ritme escapulohumeral.
  - 3.5.2 Subluxació. Espatlla dolorosa. Pràctica
- 3.6 Reconeixement/tractament.
  - 3.6.1 Valoració. Objectius

- 3.6.2 Equilibri en bipedestació
- 3.6.2 Requisits bàsics per a la marxa.
- 4. Introducció a l'exercici terapèutic cognoscitiu:
  - 4.1. Estratègies de la recuperació de la persona amb lesions del SNC. Recorregut històric:
    - 4.1.1. Teoria analítica.
    - 4.1.2. Teoria neuromotora.
    - 4.1.3. Teoria psicomotricista.
    - 4.1.4. Teoria cognitiva.
  - 4.2. Organització motora del SNC:
    - 4.2.1. Concepte de moviment en l'Exercici Terapèutic Cognoscitiu.
    - 4.2.2. Bases neurofisiològiques i neuropsicològiques.
    - 4.2.3. La representació múltiple en el còrtex somatosensorial.
  - 4.3. Reorganització motora del SNC en situació patològica:
    - 4.3.1. Diasquisi.
    - 4.3.2. Hipersensibilitat.
    - 4.3.3. Regeneració del SNC.
  - 4.4. El malalt hemiplègic:
    - 4.4.1. L'específic patològic:
      - 4.4.1.1. Motor.
      - 4.4.1.2. Sensitiu.
      - 4.4.1.3. Cognitiu.
  - 4.5. Teoria dels exercicis: com estructurar un exercici terapèutic cognoscitiu.
    - 4.5.1. Exercici de 1r grau.
    - 4.5.2. Exercici de 2n grau.
    - 4.5.3. Exercici de 3r grau.
  - 4.6. Pràctica d'exercicis (supí, sedestació, bipedestació)
- 5. Embenats funcionals:
  - 5.1. Introducció teòrica dels embenats funcionals:
    - 5.1.1. Definició.
    - 5.1.2. Objectius dels embenats funcionals:
      - 5.1.2.1. Terapèutics.
      - 5.1.2.2. Preventius.
    - 5.1.3. Indicacions i mecanismes d'acció. Contraindicacions.
      - 5.1.3.1. Indicacions capsuloligamentoses.
      - 5.1.3.2. Indicacions tendinoses.
      - 5.1.3.3. Indicacions musculars.
      - 5.1.3.4. Indicacions líquides.
      - 5.1.3.5. Indicacions ortopèdiques, reumatològiques i neurològiques.
      - 5.1.3.6. Contraindicacions.
    - 5.1.4. Material.
    - 5.1.5. Propietats dels embenats funcionals.
      - 5.1.5.1. Mecànica.
      - 5.1.5.2. Exteroceptiva.
      - 5.1.5.3. Psicològica.
      - 5.1.5.4. Propioceptiva.
    - 5.1.6. Principis d'aplicació.
  - 5.2. Aplicacions pràctiques d'embenats en traumatologia de l'esport i en reeducació.
    - 5.2.1. Embenats d'extremitats superiors.
      - 5.2.1.1. Mà.
      - 5.2.1.2. Canell.
      - 5.2.1.3. Colze.

- 5.2.1.4. Espatlla.
- 5.2.2. Embenats d'extremitats inferiors.
  - 5.2.2.1. Peu.
  - 5.2.2.2. Turmell.
  - 5.2.2.3. Genoll.
- 5.2.3. Embenats de tronc i raquis.
- 6. Tècniques propioceptives:
  - 6.1. Sistema Nerviós:
    - 6.1.1. Receptors sensorials. Circuit Neuronal.
    - 6.1.2. Sensacions somàtiques. Sentit del tacte i de la posició.
    - 6.1.3. Reflexos medul·lars. Receptors musculars i òrgans tendinosos de Golgi i Reflexos d'estirament.
    - 6.1.4. Control de la funció motora. Sensació vestibular i equilibri.
  - 6.2. Objectius de les tècniques propioceptives.
  - 6.3. Tipus de moviment:
    - 6.3.1. Motilitat reflexa.
    - 6.3.2. Motilitat automàtica.
    - 6.3.3. Motilitat voluntària.
  - 6.4. Desplaçament i trajectòria:
    - 6.4.1. Lineal.
    - 6.4.2. Angular.
  - 6.5. Cadenes cinètiques musculars:
    - 6.5.1. Tancada.
    - 6.5.2. Oberta.
  - 6.6. Mètodes de Treball:
    - 6.6.1. Selectius.
    - 6.6.2. Funcionals.
  - 6.7. Introducció. Extremitat superior:
    - 6.7.1. Articulations: escapular, espatlla, colze i canell.
    - 6.7.2. Exercicis de cadenes facilitadores homolaterals i contralaterals. Exercicis selectius.
  - 6.8. Introducció. Cap i tronc.
    - 6.8.1. Columna cervical.
    - 6.8.2. Columna dorsolumbar.
    - 6.8.3. Exercicis en cadenes facilitadores a partir del tronc, EEII i EESS.
    - 6.8.4. Exercicis selectius.
  - 6.9. Introducció. Extremitat inferior:
    - 6.9.1. Articulations: maluc, turmell i peu.
    - 6.9.2. Exercicis de cadenes facilitadores homolaterals i contralaterals.
    - 6.9.3. Exercicis selectius.

AVALUACIÓ:

Elements d'avaluació:

- Contingut pràctic: l'objectiu és l'avaluació dels continguts teòricopràctics que es realitza de forma continuada, tenint en compte la participació activa de l'estudiant, la seva destresa manual, comprensió del concepte terapèutic, assistència, habilitats, coneixements, participació...
- Continguts teòrics: l'objectiu és la comprensió i l'assoliment dels coneixements i continguts teòrics i pràctics i de les seves relacions.

Instrumentes i criteris d'avaluació:

Contingut pràctic:

- Aquest contingut s'avaluarà de forma continuada i s'obtindrà la qualificació d'excel·lent, apte o no apte. Els estudiants que no superin l'avaluació continuada hauran de realitzar un examen oral dels continguts pràctics.

Contingut teòric:

- S'avaluarà amb un examen escrit o tipus test sobre els diferents continguts de cada matèria de l'assignatura.

- Hi haurà una prova ordinària de juny. En cas de no superar aquest examen es passarà a setembre amb tots els continguts.

* Per aprovar l'assignatura és indispensable haver superat l'avaluació pràctica amb la qualificació d'apte o excel·lent.

BIBLIOGRAFIA:

Álvarez, J. *Ictus isquémico*. Madrid: Idepsa, 1998.

Bobath, B. *Base neurofisiològica para el tratamiento de la paràlisis cerebral*. Panamericana, 9a ed., abril 2001.

Bové, Toni. *El vendaje funcional*. Madrid: Mosby-Doyma, 1995.

Grieve, P.G. *Movilizació de la columna vertebral*. Barcelona: Paidó Tribo, 1997.

Guirao, Niguelina. *Los sentidos, bases de la percepción*. Madrid: Alhambra, 1980.

James, J.P. *Escoliosis*. Barcelona: Jims, 1979.

Liebenson, C. *Manual de rehabilitación de la columna vertebral*. Barcelona: Paidó Tribo, 1999.

Moe, J.H. *Deformaciones de la columna vertebral*. Salvat, 1982.

Neiger, Henry *Los vendajes funcionales. Aplicaciones en traumatología del deporte y en reeducación*. Barcelona: Masson, 1990.

Paeth, Bettina. *Experiencias con el Concepto Bobath*. Panamericana, 2000

Perfetti, C. *El ejercicio terapéutico cognoscitivo para la reeducación motora del hemipléjico adulto*. Barcelona: Edikamed, 1999.

Perfetti, C. *Condotte terapeutiche de la rieducazione motoria dell'emiplegico*. Milan: Ghedini, 1986.

Pràctiques Clíniques III

Crèdits: 10,5

Anual

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Cooperi amb el fisioterapeuta en el procés de recuperació o rehabilitació.
2. Planifiqui la intervenció de fisioteràpia, en diferents situacions que es plantegin en el centre o servei.
3. Col·labori i participi en el procés d'intervenció en fisioteràpia que es realitzi en el centre o servei.
4. Adopti un compromís en relació a les normes de l'escola i del centre on realitza l'experiència pràctica.
5. Dugui a terme les activitats que se li assignin, integrant els coneixements adquirits a l'escola i les indicacions del fisioterapeuta.
6. Asseguri una comunicació eficaç a l'hora de prestar atencions a la persona i/o família.

CONTINGUTS:

L'estudiant realitzarà dos períodes de pràctiques en un centre o servei de rehabilitació i un treball d'un cas clínic durant algun d'aquests dos períodes de pràctiques. El període en què s'ha de realitzar el treball l'indicarà el o la responsable de l'assignatura.

Aquestes pràctiques seran tutoritzades pel o la fisioterapeuta-tutor del servei i per un professor/a de l'EUCS.

Al·l'inici de l'assignatura, s'entregarà a l'estudiant un dossier de pràctiques amb la documentació específica que haurà d'utilitzar durant l'experiència pràctica.

El treball presentat serà personal i s'haurà de defensar de forma oral davant d'un tribunal format per un o més professors/es de l'assignatura. La defensa del treball consisteix en:

1. Guió de defensa del treball que prèviament ha d'haver entregat.
2. Defensa del treball amb un temps no superior a 30 minuts.
3. El tribunal, una vegada finalitzada la defensa del treball, podrà realitzar les preguntes que cregui necessàries.
4. La nota del treball serà la dictada pel tribunal.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Valoració de dos períodes de pràctiques realitzada pel professional del servei (50% de la nota final).
- Treball de pràctiques segons s'especifica en el dossier de l'assignatura (50% de la nota final).

Per aprovar l'assignatura s'haurà d'obtenir una puntuació igual o superior a 5 en cadascun dels períodes de pràctiques i el treball.

- Si es suspèn la valoració feta en el centre durant el primer període, s'haurà de repetir el període de pràctiques i el treball, si és el cas.
- Si es suspèn el treball però s'aproven les pràctiques al centre, es guardarà la nota de pràctiques però s'haurà de repetir el treball.
- Si es suspèn la valoració en el centre de pràctiques durant el segon període s'haurà de repetir el període de pràctiques.
- Els treballs que no s'entreguin en el dia assignat es consideraran suspesos.

ASSIGNATURES OPTATIVES

Idioma: Anglès

Crèdits: 4'5

Quadrimestre: 4t

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Desenvolupi els coneixements de gramàtica necessaris per a l'adquisició d'un ús precís i correcte de la llengua anglesa, tant oral com escrita.
2. Adquireixi el vocabulari i les frases fetes pròpies d'un context de Fisioteràpia.
3. Desenvolupi la capacitat de comprensió de textos escrits, vídeos i gravacions.

CONTINGUTS:

1. Language:

- 1.1 Some writing and spelling tips
- 1.2 Reading aloud tips
- 1.3 Review and contrasting tenses (active and passive)
- 1.4 Narrating and linking past, present and future events
- 1.5 Hypothetical situations and the conditionals
- 1.6 Reporting statements, questions and commands
- 1.7 Describing, defining and the relative clauses
- 1.8 Useful phrases and vocabulary

2. Physiotherapy and Occupational Therapy

- 2.1 Parts of the body and body position and body mechanics (patient and therapist)
- 2.2 Welcoming the health care workers
- 2.3 Being an in-patient
- 2.4 Anamnesis
  - 2.4.1. Asking basic questions
  - 2.4.2. Taking notes
  - 2.4.3. Advice
- 2.5 Case studies

AVALUACIÓ:

Instruments d'avaluació i càlcul de la nota final de l'assignatura:

1. Una prova en acabar l'assignatura que representarà el 70% de la nota final.
2. El 30% restant s'obtindrà a partir d'un treball que ja es detallarà a començament de curs.

BIBLIOGRAFIA

- Alexander, L.G. *Step by Step 1/2/3* Harlow: Longman, 1991.
- Austin, D.; Crossfield, T. *English for Nurses*. Harlow: Longman, 1992.
- Bolton, D; Goodey, N. *English Grammar in Steps*. London: Richmond Publishing, 1996.
- Bradley, A.R; *English for nursing and health care*. McGrawHill, 2004
- Cambridge Word Selector Anglès-Català*. Cambridge: Cambridge University Press, 1995.
- Collins Today's English Dictionary* Harper Collins, 1995.
- James, D.V. *Medicine. English for Academic Purposes Series*. Hampstead: Phoenix ELT, 1989.
- Longman Language Activator*. Harlow: Longman, 1994.

McCarthy, M; O'Deli, F. *English Vocabulary in Use*. Cambridge: Cambridge University Press, 1994.
Murphy, R. *English Grammar in Use*. Cambridge: Cambridge University Press, 1994.
Oxford Dictionary of Food and Nutrition. Oxford :Oxford University Press,1998.
Oxford Dictionary of Nursing. Oxford: Oxford University Press,1998.

Teràpies Complementàries en Fisioteràpia

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 3r/4t

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Compregui l'aplicació del Mètode Dicke i els seus efectes en l'organisme.
2. Conegui la utilització d'aquest mètode i els seus objectius (tant en el diagnòstic, com al tractament.).
3. Sàpiga distingir, específicament, entre un teixit sa i un teixit pertorbat a través de la palpació.
4. Conegui la reflexologia com a recurs terapèutic que pot utilitzar el fisioterapeuta.
5. Demostri habilitats en el primer nivell d'aplicació en reflexologia.

CONTINGUTS:

1. Mètode Dicke.

1.1. Història del Mètode Dicke.

1.2. Generalitats anatomofisiològiques:

1.2.1. Teixit cel·lular subcutani: Anatomia, fisiologia, fisiopatologia.

1.2.1.1. Teixit subcutani fibrós.

1.2.1.2. Teixit subcutani en els òrgans.

1.2.1.3. Teixit subcutani en la musculatura.

1.2.2. Metàmera:

1.2.2.1. Definició.

1.2.2.2. Reflex cutaniomusculovisceral. Reflex visceromusculocutani.

1.2.2.3. Manifestacions metamèriques patològiques.

1.2.3. Sistema nerviós autònom:

1.2.3.1. Sistema nerviós simpàtic.

1.2.3.2. Sistema nerviós parasimpàtic.

1.2.3.3. Efectes de l'estimulació simpàtica i parasimpàtica sobre òrgans específics.

1.3. Aspectes clínics:

1.3.1. Transformació de la regió cutània i subcutània.

1.3.2. Examen visual.

1.3.3. Palpació.

1.4. Generalitats de la tècnica del massatge reflex del teixit conjuntiu:

1.4.1. Característiques del traç.

1.4.2. Conducció del traç.

1.4.3. Tractament de base: teòric i pràctic.

- Posició en sedestació.

- Posició en decúbit-supí.

- Posició en decúbit-lateral.

1.5. Efectes del massatge (tractament de base).

1.6. Indicacions i contradiccions.

2. Reflexologia:

2.1. Introducció.

2.2. Història.

2.3. Zones reflexes del cos:

2.3.1. Causes de les zones doloroses.

2.4. Objectiu.

2.5. Consideracions en un massatge reflexològic:

- 2.5.1. Ambient.
- 2.5.2. Temperatura.
- 2.5.3. Receptor.
- 2.6. Moviment del massatge.
- 2.7. Mètode de tractament:
  - 2.7.1. Observació del receptor.
  - 2.7.2. Reaccions durant i entre sessions.
- 2.8. Freqüència i durada.
- 2.9. Indicacions. Contraindicacions.

AVALUACIÓ:

Examen teòric sobre el contingut del programa, amb preguntes tipus test, de verdader/fals, que representarà un 40% de la nota final de l'assignatura.

L'avaluació del contingut pràctic es farà de forma continuada. Realització d'un treball de Reflexologia i un de Dicke determinat pel professor, que representaran un 60% de la nota final.

Els professors, segons la dinàmica del grup, poden determinar la realització d'una prova examinadora pràctica dels seus continguts.

Per poder superar els continguts pràctics s'ha d'assistir al 80% de les classes pràctiques.

La nota final de T.C., serà la mitjana de Reflexologia i Dicke, i cal d'haver obtingut una puntuació mínima de 5 en cada mòdul

BIBLIOGRAFIA:

- Dicke, E; Schiliack, H; Wolf, A. *Thérapie manuelles des zones réflexes du tissu conjonctif. Bindegewebsmassage*. París: Librairie Maloine, 1972.
- Hendrickx, A. *Les massages réflexes. Étude comparative*. París: Masson, 1981.
- Kohlrausch; Wolfgang. *Masaje muscular de las zonas reflejas*. Barcelona: Toray Masson, 1968.
- Lett, Anne. *Reflex Zone Therapy for professionals*. Livingsston: Churchill, 2000.
- Marquardt, Hanne. *Terapia de las zonas reflejas*. Barcelona: Urano, 1989.
- Marquardt, Hanne. *Manual práctico de la terapia de las zonas reflejas de los pies*. Barcelona: Urano, 1998.
- Müller-David, M.F. *Las reflexoterapias: Como dar masaje a las zonas reflejas de los pies*. Barcelona: Urano, 2000.
- Pearc; Evelyn, C. *Manual de anatomía y fisiología para auxiliares sanitarios*. Barcelona: Elicien, 1980.
- Ricard, F. *Tratado de Osteopatía visceral y Medicina Interna* (Tomo I, Sistema cardiorespiratorio). Madrid: Editorial Medica Oanamericana, S.A, 2008.
- Viñas, Frederic. *La respuesta está en los pies: tratado completo de Reflejoterapia*. Barcelona: Integral, 1986.

Pròtesis, Ortesis i Ajudes Tècniques

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 4t

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Adquireixi els coneixements teòrics i pràctics de l'ús de pròtesis, ortesis i/o equipament adaptat i d'assistència.
2. Conegui els diferents tipus de pròtesis, ortesis i equipament adaptat i d'assistència segons les deficiències i discapacitats de la persona.
3. Promogui intervencions d'informació i cura a les persones que utilitzin pròtesis, ortesis i/o equipament adaptat i d'assistència.

CONTINGUTS:

1. Pròtesis, Ortesis i equipament adaptat i d'assistència.
  - 1.1. Definició.
  - 1.2. Diferenciació i ús segons les patologies.
2. Pròtesis.
  - 2.1. Classificació.
  - 2.2. Prescripció.
  - 2.3. Tractament protèsic.
  - 2.4. Pròtesis de l'extremitat superior.
  - 2.5. Pròtesis de l'extremitat inferior.
3. Ortesis.
  - 3.1. Classificació.
  - 3.2. Prescripció.
  - 3.3. Tractament amb ortesis.
  - 3.4. Ortesis de l'extremitat superior.
  - 3.5. Ortesis de l'extremitat inferior.
  - 3.6. Ortesis en tronc i columna.
4. Equipament adaptat i d'assistència:
  - 4.1. Definició.
  - 4.2. Classificació. Equipament d'assistència per a les activitats de la vida diària bàsiques, instrumentals, per a la productivitat i per al lleure.
  - 4.3. Ajuts i subvencions
  - 4.4. Normativa sobre accessibilitat i barreres arquitectòniques

AVALUACIÓ:

Elements d'avaluació:

- Coneixements teòrics.
- Aplicació pràctica de coneixements.
- Assistència i participació activa de l'estudiant.

Instruments d'avaluació:

- Assistència i participació activa en sessions de classe.
- Prova escrita dels continguts teoricopràctics.

Criteris per a la qualificació final:

Per aprovar l'assignatura cal obtenir una nota igual o superior a 5. Aquesta nota és el resultat de:

- . assistència i participació de l'estudiant a classe (30%)
  - . prova escrita tipus test (70%)
- La prova escrita coincidirà amb la convocatòria oficial.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia obligatòria:

Viladot, R; Cobi, O; Clavell, S. *Ortesis y prótesis del aparato locomotor* (toms 1, 2 i 3). Barcelona: Masson, 1992.
Kapandji, A.L. *Fisiología articular. Miembro superior*. 5ed. Madrid: Médica Panamericana, 1999.

Bibliografia recomanada:

Brotzman; Wilk. *Rehabilitación ortopédica clínica*. Madrid: Elsevier, 2005.
Diversos autors. *Enciclopedia Médico Quirúrgica (EMQ)*. Madrid: Praxis Médica, 1997.
Departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya. ICASS [En línia]: Base de dades Sírius. Barcelona [Data consulta: maig de 2004] Disponible a:
<<http://www.gencat.net/benestar/icass/sirius/sirius.htm>>
Centro estatal de autonomía personal y ayudas técnicas. CEAPAT [En línia]: Catalogo de ayudas técnicas. Madrid 2001 [Data consulta: maig de 2004].
Disponible a: <http://www.catalogo-ceapat.org/>
Tubiana, R. *La mano. Anatomía funcional y exploración clínica*. Barcelona: Masson, 1992.

Diagnòstic per la Imatge Aplicat a la Fisioteràpia

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 3r / 4t

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Adquireixi els criteris bàsics per a la interpretació de les diferents tècniques del diagnòstic per la imatge.
2. Adquireixi el coneixement elemental de la física del radiodiagnòstic i la comprensió de les imatges radiogràfiques.
3. Conegui la semiologia radiològica.
4. Tingui la capacitat de fer una descripció i interpretació elemental de les plaques radiogràfiques.

CONTINGUTS:

1. Cronologia del radiodiagnòstic. Bases de la tècnica radiològica. Projeccions radiogràfiques.
2. Introducció a la semiologia radiològica òssia i de la patologia articular.
3. Generalitats sobre fractures. Tipus de fractures, evolució, trastorns de la consolidació i altres complicacions.
4. Radiologia bàsica de les malalties articulars.
5. Radiologia bàsica de les lesions solitàries elementals de l'esquelet.
6. Extremitat superior: posicions i anatomia radiogràfiques. Traumatologia, patologia articular i juxtaarticular.
7. Extremitat inferior: posicions i anatomia radiogràfiques. Traumatologia, patologia articular i juxtaarticular.
8. Columna vertebral i pelvis: posicions i anatomia radiogràfiques. Traumatologia, patologia articular i juxtaarticular. Desviacions vertebrials. Mides angulars.
9. Pulmons: anatomia radiològica normal. Semiologia radiològica pulmonar: síndromes parietal, pleural i pulmonar.
10. Introducció a les noves tècniques de diagnòstic per la imatge: T.A.C., Ressonància Nuclear Magnètica, Gammagrafia, Ecografia.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord amb els següents criteris:

- Un examen final de 20 preguntes en el que el 50% correspondrà als coneixements teòrics de l'assignatura i l'altre 50% correspondrà a la interpretació de plaques radiogràfiques.

BIBLIOGRAFIA:

Monnier, J.P; Tubiana, J.M. *Radiodiagnòstic*. Barcelona: Mason, 1994.

Markisz, John A. *Diagnòstic por imágenes en el sistema músculo-esquelético*. Edika-Med, 1993.

Kaiser, Marc; Lino Ramos, C. *RMN de la columna vertebral: guía de las aplicaciones clínicas*. Editorial Ancora, 1992.

Atlas de Reumatología. Médica Panamericana, 1982.

Bohndorf, Klaus. *Radiología de las lesiones óseas*. Edimsa, 1998.

Educació Física i Esportiva

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 3r / 4t

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

- Sigui capaç de dissenyar un programa d'exercicis amb un objectiu concret.
- Prengui consciència del seu estat físic per poder valorar millor els altres.
- Reconegui l'íntima relació entre educació física i fisioteràpia.
- Aprengui i autocorregixi les normes d'higiene postural.

CONTINGUTS:

1. Exercici Físic:

- 1.1. Definició
- 1.2. Caràcter de l'exercici
- 1.3. Fases
- 1.4. Principis
- 1.5. Tipus de moviment

2. Condició física: habilitats físiques bàsiques: Resistència.

- 2.1. Definició
- 2.2. Classificació
- 2.3. Adaptacions fisiològiques
- 2.4. Sistemes pel desenvolupament de la resistència

3. Condició física: habilitats físiques bàsiques: Força.

- 3.1. Definició
- 3.2. Classificació
- 3.3. Sistemes per al desenvolupament de la Força

4. Condició física: habilitats físiques bàsiques: Velocitat.

- 4.1. Definició
- 4.2. Classificació
- 4.3. Sistemes pel desenvolupament de la velocitat.

5. Condició física: habilitats físiques bàsiques: Flexibilitat.

- 5.1. Definició
- 5.2. Classificació
- 5.3. Generalitats
- 5.4. Estiraments Globals:
  - Músculs tònic i fàsic
  - Tècnica Mézières:
    - Definició
    - Efectes mecànics
    - Indicacions
    - Postures i esquadres

6. Condició física: habilitats físiques resultants: Coordinació.

- 6.1. Definició
- 6.2. Classificació
- 6.3. Com millorar-la

7. Condició física: habilitats físiques resultants: Equilibri.

- 7.1. Definició

- 7.2. Classificació
- 7.3. Com millorar-la
- 8. Esquema Corporal:
  - 8.1. Actitud-Postura.
  - 8.2. Lateralitat
  - 8.3. Respiració
  - 8.4. Relaxació
- 9. La Pelvis:
  - Abdominals
  - Gluti major
  - Paravertebrals lumbar
  - Psoas-ilíac
  - Quadríceps: recte anterior
  - Isquiotibials
  - Avantversió-retroversió
- 10. La higiene postural:
  - 10.1. Definició
  - 10.2. Consells per mantenir la columna en bon estat
  - 10.3. Exercicis d'automatització en higiene postural
- 11. L'Escalfament
  - 11.1. Definició
  - 11.2. Objectius
  - 11.3. Tipus
  - 11.4. Factors d'influència
  - 11.5. Components de la càrrega
  - 11.6. Fases
  - 11.7. Síntomes
  - 11.8. Tipus de treball a realitzar
- 12. Representació Gràfica.
- 13. El treball en grup:
  - 13.1. Característiques
  - 13.2. Pautes bàsiques d'una sessió

AVALUACIÓ:

- L'avaluació serà continuada: es valorarà l'assistència, la participació i l'interès.
- Es realitzarà un treball en grup sobre un tema referent al manteniment físic i s'haurà de portar a terme una sessió pràctica a la resta de la classe sobre aquest objectiu concret.
- En cas de no superar l'avaluació continuada, es farà un examen escrit sobre la matèria donada al curs.

BIBLIOGRAFIA:

- Ariño, J; Benabarre, R; Blanch, F. *Educació Física*. Barcelona: Serval, 1997.
- Escolà Balaguero, F. *Educación de la respiración*. Barcelona: Inde, 1989.
- Einsingbach, T. *La recuperación muscular*. 1a ed. Barcelona: Paidotribo, 1994.
- Souchard, P.E. *Stretching global activo (II)*. 1a ed. Barcelona: Paidotribo, 1998.
- Es donarà una bibliografia més específica de cada tema degut a la gran diversitat temàtica.

Salut i Alimentació

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 3r

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

- Prengui consciència de la importància que té l'alimentació en la salut.
- Conegui quines són les recomanacions nutricionals per a la població sana.
- Conegui les característiques nutricionals dels aliments.
- Adquireixi els coneixements i les habilitats per elaborar una alimentació saludable.
- Conegui les característiques de l'alimentació en les diferents etapes i situacions de la vida.
- Apliqui els coneixements teòrics als tallers pràctics.

CONTINGUTS:

Bloc teòric:

1. Bases conceptuals de l'alimentació humana: aliment, nutrient, alimentació, nutrició, dieta.
2. Recomanacions energètiques i nutricionals: hidrats de carboni, lípids, proteïnes, minerals, vitamines, aigua.
3. Avaluació de l'estat nutricional: mesures antropomètriques, composició corporal, despesa energètica.
4. Classificació dels aliments.
  - 4.1. Grup dels làctics: llet i derivats làctics.
  - 4.2. Grup dels càrnics: carn, peix i ous.
  - 4.3. Grup dels farinacis: cereals, tubercles, llegums i fruits secs greixosos.
  - 4.4. Grup dels aliments greixosos: olis i greixos.
  - 4.5. Grup de les verdures i hortalisses.
  - 4.6. Grup de les fruites.
  - 4.7. Aliments superflus: sucre, mel, xocolata, galetes i pastisseria, begudes alcohòliques, begudes estimulants, begudes refrescants.
5. Consells pràctics per a la compra, preparació i processat culinari dels aliments.
6. Consells pràctics per a la conservació dels aliments a la llar.
7. Recomanacions per a planificar una alimentació saludable.
8. Alimentació durant l'embaràs i la lactància: requeriments energètics i nutricionals, recomanacions dietètiques, beneficis de l'alletament matern per a la mare.
9. Alimentació del lactant i en la primera infància: etapes de l'alimentació del nadó, evolució de l'alimentació del lactant, introducció dels aliments, recomanacions dietètiques, llet materna versus fórmula adaptada, beneficis de l'alletament matern pel lactant.
10. Alimentació de l'escolar i adolescent: factors condicionants, recomanacions dietètiques.
11. Alimentació en l'envelliment: factors condicionants, recomanacions dietètiques.
12. Alimentació i esport: contracció muscular i fonts d'energia, requeriments energètics i nutricionals, recomanacions dietètiques durant un esdeveniment esportiu.

Tallers pràctics:

- Identificació d'aliments comercialitzats que contenen greixos trans.
- Mesures antropomètriques.
- Identificació d'aliments comercialitzats que contenen lactosa i/o gluten.
- Interpretació de l'etiquetat alimentari de productes comercialitzats.
- Racions alimentàries.

- Valoració qualitativa d'un menú
- Planificació d'un menú setmanal.
- Anàlisi de l'adequació de diferents begudes per a la pràctica esportiva..

AVALUACIÓ:

L'avaluació es farà d'acord amb els següents criteris:

- Realització dels treballs proposats al llarg del curs que caldrà superar amb una puntuació mitjana igual o superior a 5 (50% de la nota)
- Realització d'una prova escrita final que caldrà superar amb una puntuació igual o superior a 5 (50% de la nota).

BIBLIOGRAFIA:

- Cervera, P.; Clapes, J.; Rigolfas, R. *Alimentación y dietoterapia. Nutrición aplicada en la salud y la enfermedad*. Madrid: McGraw-Hill – Interamericana, 2004.
- Maham, L.K.; Escott-Stamp, S. *Nutrición y dietoterapia de Krause*. Mexico: McGraw-Hill – Interamericana, 2000.
- Salas-Salvadó, J.; Bonada, A.; Trallero, R.; Saló, M.E. *Nutrición y Dietética Clínica*. Barcelona: Masson, 2000.
- Serra Majem, Ll.; Aranceta Bartrina, J.; Mataix Verdú, J. *Nutrición y Salud Pública: métodos, bases científicas y aplicaciones*. Barcelona: Masson, 2006.
- Sociedad Española de Nutrición Comunitaria (SENC). *Guías alimentarias para la población española*. Madrid: IM&C, 2001.

Teràpia Aquàtica i Rehabilitació Eqüestre

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 4t

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. S'introdueixi dins del món de dues de les teràpies físiques complementàries que pot oferir la fisioteràpia: teràpia aquàtica i rehabilitació eqüestre;
2. Conegui diferents medis de treball: l'aigua i els cavalls.
3. Assoleixi el coneixements bàsics necessaris per planificar o contraindicar la fisioteràpia en aquests dos àmbits.

CONTINGUTS:

1. Iniciació a la teràpia aquàtica:

- 1.1. propietats bàsiques, beneficis de l'aigua i les seves formes d'aplicació
- 1.2. indicacions i contraindicacions de la teràpia aquàtica
- 1.3. metodologia de treball en rehabilitació aquàtica
- 1.4. orientacions d'actuació en les patologies més freqüents.

2. Iniciació a la rehabilitació eqüestre:

- 2.1. situació històrica i actual de la rehabilitació eqüestre
- 2.2. les diferents vessants de treball de la rehabilitació eqüestre i les corresponents indicacions i contraindicacions de cadascuna d'elles
- 2.3. mesures de seguretat en la rehabilitació eqüestre
- 2.4. coneixement i maneig del cavall i del seu món
- 2.5. metodologia de treball

METODOLOGIA:

L'assignatura constarà de dos blocs: teràpia aquàtica i rehabilitació eqüestre. Cada un d'aquests blocs tindrà una part teòrica que es desenvoluparà a les aules de la UVic, i una part teòricopràctica que es durà a terme en espais adients per a la realització de l'activitat específica.

AVALUACIÓ:

Elements d'avaluació

- Adquisició dels coneixements teòrics i la seva aplicació pràctica
- Assistència obligatòria als continguts pràctics

Instruments d'avaluació

- Contingut teòrics. Prova oral o escrita amb preguntes tipus verdader/fals, tipus test o preguntes curtes que s'haurà de superar a partir d'una puntuació igual o superior a 5.
- Contingut pràctic. L'avaluació dels continguts pràctics es farà de forma continuada, tenint en compte la participació activa de l'estudiant, assistència, habilitats, coneixements, etc.

Per poder superar els continguts pràctics s'ha d'assistir al 80% de les classes pràctiques.

Els professors, segons la dinàmica del grup, pot determinar la realització d'una prova examinadora pràctica dels seus continguts.

En cas de no superar els continguts pràctics per avaluació continuada s'efectuarà un examen pràctic dels coneixements pràctics

La nota dels continguts pràctics es apte o no apte

Per aprovar l'assignatura cal superar els continguts pràctics i teòrics

BIBLIOGRAFIA:

Ferdinand Hempfling, K. *Tratar con caballos*. Barcelona: Omega, 1996.

Colección *Guías Equestres Ilustradas*. Barcelona: Hispano Europea, 1996.

Cambry Pierre. *La Equitación*. Barcelona: Hispano Europea, 1996.

Ross, E. *Ejercicio de picadero*. Barcelona: Hispano Europea, 1992.

Brorgal Leonar, V. *Manual d'iniciació d'hípica*. Barcelona. Unió de Federacions Esportives de Catalunya, 1996.

Fisioteràpia i Esport

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 5è/6è

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Adquireixi els coneixements bàsics per a l'actuació en l'àmbit esportiu, ja sigui dirigit a la prevenció com al tractament de les lesions.

CONTINGUTS:

1. Descripció de les lesions esportives més freqüents:
  - 1.1. Lesions musculars.
  - 1.2. Lesions tendinolligamentoses.
  - 1.3. Lesions òssies.
2. Prevenció i tractament de les lesions.
3. Recuperació després de l'activitat física:
  - 3.1. Mètodes actius.
  - 3.2. Mètodes passius.
4. Protocol d'actuació davant el lesionat. Tècniques de reeducació propioceptiva. Readaptació a l'entrenament.
5. Massatge:
  - 5.1. Esportiu.
  - 5.2. Transvers de Cyriax.
6. Embenats funcionals en les principals lesions.
7. Electroteràpia en l'esport.
8. Tècniques manipulatives de la columna vertebral.

AVALUACIÓ:

Elements d'avaluació

- Adquisició dels coneixements teòrics i la seva aplicació pràctica
- Assistència obligatòria pels continguts teòrics

Instruments de valoració

- Prova escrita en finalitzar l'assignatura.
- Avaluació continuada de la part pràctica.

Qualificació final

- La prova escrita representa el 100% de la nota.
- Els coneixements pràctics s'avaluen per l'assistència i el desenvolupament d'un treball. La seva qualificació es apte o no apte
- Cal superar els continguts teòrics i pràctics

BIBLIOGRAFIA:

- Per Renström. *Prácticas clínicas sobre asistencia y prevención de lesiones deportivas*. Barcelona: Paidotribo, 1999.
- Lars Peterson; Per Renström. *Lesiones deportivas: prevención y tratamiento*. 1a ed. Barcelona: Jims, 1989.
- De Pedro Moro, J.A.; Pérez Caballer, A.J. *Fracturas*. Madrid: Médica Panamericana, 1999.
- Bowerman, Jack W. *Traumatología y radiología en el deporte*. Barcelona: Jims, 1982.
- Balibrea Cantero, J.L. *Traumatología y cirugía ortopédica*. Madrid: Librería Editorial Marban, 1999.

Neiger, H. *Los vendajes funcionales*. 1a ed. Barcelona: Masson, 1990.
Camp L. Baker, J.R. *Manual de campo de medicina del deporte*. 1a ed. Madrid: Panamericana, 1998.
Williams, J.G.P. *Atlas de color sobre lesiones en el deporte*. Editorial Ciba-Geigy, 1989.
Muckle, D.S. *Injuries in Sport*. Bristol: John Wright & Sons, 1990.

Comunicació i Llenguatge

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 5è / 6è

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

- 1.- Adquireixi els coneixements generals sobre el llenguatge entès en tota la seva complexitat com a instrument de comunicació de la intel·ligència humana.
- 2.- Conegui les diferents alteracions comunicatives i lingüístiques de determinades patologies.
- 3.- Adapti la seva comunicació i tracte amb els pacients afectats per aquestes alteracions.

CONTINGUTS:

Els **continguts** contemplaran el procés evolutiu en l'adquisició del llenguatge entès com a "normalitat" i les patologies que se'n derivin.

- Introducció
- La interdisciplinarietat
- La comunicació
- Jocs de comunicació
- Sistemes de comunicació alternatius i augmentatius
- Què és el llenguatge
- Adquisició i procés evolutiu
- Teories sobre l'adquisició del llenguatge.....
- Patologies: Dislèxia, Disfonia, Diglòssia, Disfàgia, Afàsia, Disàrtria, Disfèmia...
- Casos pràctics

AVALUACIÓ:

L'avaluació consistirà en una prova escrita tipus tests i/o pregunta curta en què per aprovar caldrà respondre correctament el 60% de les preguntes.

BIBLIOGRAFIA:

- J. Peña i Casanova. *Manual de logopèdia* Barcelona: Masson, 1988.
- Jean A. Rondal i X. Seron. *Trastornos del lenguaje* Ed. Paidoa, 1995.
- J. Peña i M Pérez. *Rehabilitación de las afasia y trastornos asociados*. Barcelona: Masson, 1995.
- J. Grieve. *Neuropsicología para terapeutas ocupacionales*. Ed. Panamèrica, 2000.
- C. Junqué; O. Bruna; M. Mataró. *Neuropsicología del lenguaje*. Barcelona: Masson, 2003.
- Le Huche. *La voz 1 Anatomia y fisiologia*. Barcelona: Masson, 1994.
- Le Huche. *La voz 2 Patologia vocal: Semilogia y disfonias funcionales*. Barcelona: Masson, 1994.
- Judith Falk. *Temes d'infància. (educar de 0 a 6 anys)*.
- C. Basil. *Processos d'interacció i comunicació no verbal en infants amb greus afectacions motòriques*. Tesi doctoral inèdita Universitat Autònoma de Barcelona, 1985.
- C. Triadó. *Els inicis del llenguatge. Activitats i comunicació*. Quaderns d'escola 10, 1991.
- M. Grau. *Terapia de la voz*. Ed. Lebón, 2002.
- F. Tolosa. *La veu, l'eina oblidada*. Ed. Ferran Cintes, 1995.
- A. Gollien. *Elogi de la feblesa*. Barcelona: La Magrana, 2001.
- J. A. Rondal. *El desarrollo del lenguaje*. Publicaciones ISEP, 2001.
- S. Serrano. *El regalo de la comunicació*. Barcelona: Ara llibres, 2003

Psicomotricitat

Crèdits: 4.5

Quadrimestre: 5è i 6è

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Integri el marc bàsic i els conceptes bàsics de la psicomotricitat.
2. Elabori estratègies d'intervenció específiques en l'àmbit de la fisioteràpia.

CONTINGUT:

Cicle teòric:

1. Història i fonaments de la psicomotricitat. Tendències actuals.
2. La psicomotricitat dirigida i la no dirigida
3. El concepte de persona des d'una visió integradora.
4. El desenvolupament de la persona a través del joc.
5. El joc motriu, cognitiu i lúdic a les diferents edats.
6. La tonicitat corporal en relació a la postura, el moviment, l'emoció i el caràcter.
7. L'infant en relació als altres, família, educadors, psicomotrista...
8. La formació personal del/la psicomotrista
9. Els aspectes tècnics de l'aplicació de les sessions de psicomotricitat
10. Situacions i patologies més adients per proposar la psicomotricitat com a tècnica d'intervenció.
11. Àmbits d'aplicació de la psicomotricitat.

Cicle pràctic:

En les classes pràctiques l'estudiant podrà experimentar les respostes del cos en relació als materials, l'espai, i els altres estudiants. Prendrà consciència de les respostes del cos mitjançant el moviment, les respostes sensorials i la comunicació verbal i no verbal.

Les pràctiques són imprescindibles per poder seguir l'assignatura.

AVALUACIÓ:

L'avaluació es farà d'acord amb els següents criteris:

- La participació de l'estudiant a classe.
- Els treballs que es duran a terme durant el curs.
- Prova final.

BIBLIOGRAFIA:

Acouturier, B. *La práctica Psicomotriz*. Barcelona: Científico Médica, 1985.

Pastor, J.L. *Psicomotricidad escolar*. Universidad d'Alacant, 1994.

Dolto, F. *La imagen inconsciente del cuerpo*. Barcelona: Paidós, 1990.

Keleman, S. *Anatomia emocional*. Bilbao: Descleé, 1997.

Introducció a l'Osteopatia

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 5è/6è

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Adquireixi els coneixements teoricopràctics bàsics per introduir-se en l'osteopatia.

CONTINGUTS:

1. Història de l'osteopatia.

2. Filosofia de la globalitat.

3. Parts de l'osteopatia.

4. Diferents tècniques osteopàtiques.

AVALUACIÓ:

L'avaluació es farà d'acord amb els següents criteris:

- Una prova pràctica i oral, en acabar l'assignatura, que caldrà superar amb una puntuació igual o superior a 5.
- Treballs proposats al llarg de l'assignatura.
- Per aprovar l'assignatura caldrà superar les dues parts per separat.

BIBLIOGRAFIA:

Dvorák, Tritschler. T, Schneider. W. *Medicina Manual, Terapèutica i Diagnòstica*. Barcelona: Scriba, 1989.

Léopold Busquet. *La osteopatia craneal*. Barcelona: Paidotribo, 1999.

Disseny i Gestió de Serveis de Rehabilitació

Crèdits: 4.5

Quadrimestre: 5è

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Adquireixi els coneixements bàsics i tècnics del treball directiu i les seves estratègies i estils en el rendiment de l'organització per a la creació de Centres Assistencials Sanitaris.
2. Estudiï l'anàlisi i les tendències evolutives del servei.
3. Aprengui tècniques de treball en equip, formació i projecció assistencial per a la qualitat del servei.

CONTINGUTS:

1. Introducció.
2. Com desenvolupar una idea.
3. Mètodes de gestió:
  - 3.1. Descripció del treball directiu.
  - 3.2. L'activitat.
  - 3.3. Anàlisi de la competència:
    - 3.3.1. Recerca d'informació i gestió de la informació.
    - 3.3.2. Volum i característiques del mercat en el qual es troba el sector d'activitat de l'empresa.
    - 3.3.3. Perfil dels clients a qui va dirigit el servei.
    - 3.3.4. La competència, característiques dels competidors.
    - 3.3.5. Punts dèbils i forts respecte dels competidors.
  - 3.4. Pla comercial:
    - 3.4.1. Sistemes de promoció i publicitat.
    - 3.4.2. Política de màrqueting de l'empresa.
  - 3.5. Proveïdors.
  - 3.6. Recursos:
    - 3.6.1. Infraestructurals.
    - 3.6.2. Materials.
    - 3.6.3. Humans.
  - 3.7. Legalitzacions.

AVALUACIÓ:

- S'utilitzarà una metodologia activa i participativa que afavoreixi la implicació dels estudiant, en el seu procés tant a nivell de grup com individual.
- Es treballarà amb resolució de casos i situacions pràctiques reals experimentals.
- L'aprenentatge de tècniques realitzades dins les hores formatives es plasmarà en un Treball Model que justificarà l'avaluació i l'aprenentatge de l'assignatura d'una manera contínua i global.

BIBLIOGRAFIA:

- Es donarà durant el curs.
- Orientació metodològica d'avaluació contínua.

Mètodes d'Intervenció en les Incontinències Urinàries

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 5è/6è

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Conegui la clínica i els tipus d'incontinència urinària.
2. Elabori un programa de reeducació dels diferents tipus d'incontinència urinària.
3. Adopti una actitud de comprensió i respecte davant la persona que pateix incontinència urinària.

CONTINGUTS:

1. Anatomia i fisiologia de la micció.
2. Incontinència urinària. Classificació i tipus.
3. Tractament de reeducació segons el tipus d'incontinència urinària.
4. L'incontinència urinària en les persones grans.
5. Enuresis.
6. Prevenció de la incontinència urinària i el restrenyiment.

AVALUACIÓ:

L'avaluació consistirà en:

- Examen tipus test sobre un cas clínic d'incontinència urinària i restrenyiment (80% de la nota final).
- Treball individual sobre la fisiologia de la micció (20% de la nota final).

BIBLIOGRAFIA:

Guyton, A. *Tratado de fisiología médica*. Interamericana, 1990. 8ª edició.

Vander, A.J. *Renal Physiology*. New York: McGrawHill, 1989.

Enciclopèdia Médico Quirúrgica, *Kinesiteràpia Medicina Física*. Paris: Elviesier, 1999. Tomo IV.

López, F.M; Guilhermier, P; Prat-Pradal, D; Costa, P. *Anatomie du pelvis et du périnée. Rééducation*. Paris: Masson, 1992.

Diagnòstic en Fisioteràpia: Classificació i Valoració de la Invalidesa

Crèdits: 4.5

Quadrimestre: 6è

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. S'introdueixi en els aspectes més importants dels diagnòstic en fisioteràpia.
2. Estableixi les bases per realitzar un diagnòstic en aquest àmbit.
3. Domini la seqüència que s'estableix fins a arribar a aquest diagnòstic.

CONTINGUTS:

1. Introducció al diagnòstic:
  - 1.1. Definició de diagnòstic.
  - 1.2. Diagnòstic mèdic.
  - 1.3. Diagnòstic fisioterapèutic.
2. Criteris per al diagnòstic:
  - 2.1. Classificació de la desavantatge:
    - 2.1.1. Deficiència.
    - 2.1.2. Discapacitat.
    - 2.1.3. Minusvalidesa.
  - 2.2. Iniciació a la morfologia humana.
3. Instruments per al diagnòstic:
  - 3.1. Recopilació d'informació:
    - 3.1.1. Dades mèdiques.
    - 3.1.2. Tècniques relacionals amb l'usuari.
  - 3.2. Observació.
  - 3.3. Exploració i medicació:
    - 3.3.1. L'exploració en neurologia.
      - 3.3.1.1. Escalles de valoració per a la lesió medul·lar: ASIA, FIM.
      - 3.3.1.2. Escalles de valoració del dany cerebral: Glasgow, FIM, GOAT.
      - 3.3.1.3. Valoració de la sedestació: la cadira de rodes, tipus segons les característiques de l'usuari.
      - 3.3.1.4. Ajudes tècniques: suports especials en sedestació, suports de tronc i d'extremitats.
    - 3.3.2. Exploració del dolor.
    - 3.3.3. Altres exploracions:
      - 3.3.3.1. Escala de Katz.
      - 3.3.3.2. Escala de Barthel.
      - 3.3.3.3. Balanç general de la motricitat.
      - 3.3.3.4. Avaluació de l'equilibri.
      - 3.3.3.5. Avaluació de la sedestació.
      - 3.3.3.6. Avaluació de la marxa.
    - 3.3.4. Examen del sistema musculoesquelètic.
  - 3.4. Planificació.
4. Redacció d'informes.

AVALUACIÓ:

L'avaluació es farà d'acord amb els següents criteris:

- Resolució de casos i situacions pràctiques reals experimentals.
- Participació de l'estudiant.
- Prova escrita que consistirà fonamentalment en la resolució de diferents situacions clíniques.

BIBLIOGRAFIA:

Buckup, K. *Pruebas clínicas para patología ósea, articular y muscular*. Barcelona: Masson, 1997.

Champney, B. *Síntomas, signos y síndromes definición y descripción*. Barcelona: Doyma, 1981.

Font Aliaga, L. *Tratamiento del dolor teoría y práctica*. Barcelona: MCR, 1995.

Miranda Pitchot, A. *Dolor postoperatorio: estudio, valoración y tratamiento*. Barcelona: Jims, 1992.

Plas, T. *La marcha humana cinesiología dinámica, biomecánica y patomecánica*. Barcelona: Masson, 1984.

Intervenció de Fisioteràpia en els Trastorns del Peu

Crèdits: 4.5

Quadrimestre: 5é/6é

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Adquireixi coneixements teòrics sobre les principals patologies del peu.
2. Conèixer els diferents tractaments de les esmentades patologies.
3. Adquireixi coneixements dels diferents materials per la confecció d'ortesis i pròtesis del peu.

CONTINGUTS:

1. Biomecànica i anatomia del peu.
2. Diferents mitjans per l'exploració del peu:
  - 2.1. Pedigrafia, podogrames, fotogrames...
  - 2.2. Diferents mètodes de mesura de les proves anteriors.
  - 2.3. Radiologia del peu.
  - 2.4. Exploració podoscòpica i noves tècniques d'exploració informatitzades.
3. Principals patologies del peu:
  - 3.1. Peu pla. Definició. Tipus. Exploració i tractament podològic.
  - 3.2. Peu buit. Tipus. Exploració i tractament podològic.
  - 3.3. Principals patologies de l'avantpeu. Definició. Exploració i tractament podològic.
  - 3.4. Principals patologies del tras. Definició. Exploració i tractament podològic.
  - 3.5. Principals patologies del retropeu. Definició. Exploració i tractament podològic.
4. Principals malalties i lesions dèrmiques i ungueals del peu:
  - 4.1. Anatomia de la pell.
  - 4.2. Dermatitis, micosi, berrugues, helomes, hiperqueratosis...
  - 4.3. Principals patologies ungueals.
  - 4.4. Tractaments podològics.
5. Peu diabètic:
  - 5.1. Definició de la malaltia.
  - 5.2. Complicacions.
  - 5.3. Exploració.
  - 5.4. Prevenció i tractament podològic.
6. Peu geriàtric:
  - 6.1. Definició.
  - 6.2. Complicacions.
  - 6.3. Exploració.
  - 6.4. Prevenció i tractament podològic.
7. El peu paralític cerebral:
  - 7.1. Definició de la malaltia.
  - 7.2. Exploració.
  - 7.3. Prevenció i tractament podològic.
8. El peu hemiplègic:
  - 8.1. Definició de la malaltia.
  - 8.2. Exploració.
  - 8.3. Prevenció i tractament podològic.
9. El peu de l'esportista:
  - 9.1. Lesions i patologies dels diferents esports.

- 9.2. Exploració.
- 9.3. Prevenció i tractament podològic.
- 10. Patologies congènites del peu:
  - 10.1. Definició.
  - 10.2. Exploració.
  - 10.3. Tractament.
- 11. Materials:
  - 11.1. Definició tècnica de cada material.
  - 11.2. Valoració dels diferents materials en cada patologia.
- 12. El calçat:
  - 12.1. Breu història del calçat.
  - 12.2. Tipus de calçat.

AVALUACIÓ:

L'avaluació es farà d'acord amb els següents criteris:

L'examen final consta d'una única prova escrita tipus test de 50 preguntes aproximadament, que suposarà el 80% de la puntuació final. Per accedir al 20% restant s'ha d'haver superat el test amb una mínima nota de 5. El 20% s'obté de triar entre 2 de les 3 preguntes tipus tema.

BIBLIOGRAFIA:

El professor recomanarà bibliografia específica al llarg del curs.

Elaboració de Projectes

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 6è

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

- 1- Conegui d'una forma general aquells aspectes referents a la metodologia de l'elaboració d'un projecte i els integri a fi de disposar dels recursos per:
  - 1.1. Observi les situacions quotidianes que poden esdevenir un problema de recerca.
  - 1.2. Conegui el procés per al disseny d'un projecte.
  - 1.3. Desenvolupi habilitats per a una cerca eficaç de documents i la lectura crítica d'articles originals i d'altres documents de recerca.
  - 1.4. Desenvolupi habilitats per fer exposicions orals.
  - 1.5. Apliqui la informàtica i la telemàtica, com a suport en el procés de desenvolupament d'un projecte.

MÒDULS:

L'assignatura s'estructura en 12 mòduls didàctics, el contingut dels quals es concreta en un temari:

- M0.-Consideracions generals de la recerca en les ciències de la salut.
- M1.-Aplicació del mètode científic.
- M2.-El problema origen.
- M3.-La revisió bibliogràfica i documental.
- M4.-Objectius, hipòtesis i variables.
- M5.-Mètodes quantitativs.
- M6.-Mètodes qualitativs.
- M7.-Dissenys d'estudi.
- M8.-El mostreig.
- M9.-Aspectes ètics de la recerca.
- M10.-Edició i presentació de documents.

TEMARI:

Dins de cada mòdul s'hi tracten els temes següents:

- M0.-Consideracions generals de la recerca en les ciències de la salut.
  - 1 Avaluació prèvia i experiències en recerca dels alumnes.
  - 2 Inversió en recerca, en el nostre país.
  - 3 Finançament de la recerca.
  - 4 Els condicionants per poder fer recerca de qualitat.
- M1.-Aplicació del mètode científic.
  - 1 L'origen del coneixement.
  - 2 El mètode científic. Aplicació.
  - 3 Esquema general per a l'elaboració de treballs d'investigació.
- M2.-El problema origen.
  - 1 Origen, identificació i valoració de dubtes susceptibles de constituir un problema de recerca.
  - 2 Estratègies per la formulació d'un problema de recerca.
- M3.-La revisió bibliogràfica i documental.
  - 1 Planificació de la cerca documental. El mapa de cerca. El llenguatge.
  - 2 Tipologia de documents i fonts de documentació.
  - 3 La cerca a les biblioteques.

- 4 Estratègies de cerca a Internet.
  - 5 La cerca en bases de dades (BBDD) en ciències de la salut.
  - 6 Organització i selecció dels documents. Síntesi i resum de la informació.
  - 7 La presa de decisions basada en l'evidència científica.
- M4.-Objectius, hipòtesis i variables.
- 1 Objectius.
  - 2 Formulació i tipus d'hipòtesi.
  - 3 La definició i mesura de les variables.
- M5.-Mètodes quantitativs.
- 1 Elaboració d'enquestes i qüestionaris en l'àmbit de la salut.
  - 2 Característiques i qualitat en la confecció i utilització d'instruments de mesura. Validesa (de contingut, de correlació de criteri) i fiabilitat (estabilitat, homogeneïtat, equivalència). Precisió i exactitud.
  - 3 Escales de mesura en ciències de la salut.
- M6.-Recerca qualitativa.
- 1 Observació. Directa (participant, no participant) i indirecta (documents escrits, converses i discursos, gravacions, altres mètodes audiovisuals).
  - 2 Entrevista. Individual (entrevista semiestructurada) i grup (grup focal, grup nominal, Delphi).
  - 3 Altres: *Brainstorming*.
- M7.-Dissenys d'estudi.
- 1 Tipus de dissenys: l'assaig clínic, els estudis d'intervenció, estudis de cohorts, estudis de casos i controls, altres dissenys d'intervenció.
  - 2 Conceptes d'interès: disseny segons temporalització, lloc, nombre d'individus, manipulació de la variable, grau d'abstracció.
- M8.-El mostreig.
- 1 Teoria del mostreig.
  - 2 Modalitats de mostreig.
  - 3 Mida de la mostra.
- M9.-Aspectes ètics de la recerca.
- 1 Els comitès ètics d'investigació clínic.
  - 2 Preguntes per a la revisió ètica.
  - 3 La protecció de dades.
- M10.-Edició i presentació.
- 1 La presentació d'originals i d'articles de revisió. Normativa d'edició i presentació.
  - 2 La comunicació oral. Aplicacions amb el programa Power Point.

Desenvolupament i seguiment de l'assignatura: L'assignatura s'ha plantejat en un entorn semipresencial. Hi haurà una hora inicial de presentació de l'assignatura i 2 seminaris de 3 hores de durada cadascun al llarg del curs, per tal de fer l'exposició dels conceptes principals, resolució de dubtes i de treball en grup. Els mateixos seminaris es realitzaran durant el matí i es repetiran en una sessió de tarda. L'assignatura s'haurà de seguir a través del Campus Virtual, amb el suport dels professors. El desenvolupament de l'assignatura pretén tenir un ritme dinàmic i promoure una actitud participativa de l'alumne.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es durà a terme segons els criteris següents:

- El treball i participació de l'estudiant en els seminaris.
- Avaluació continuada a partir de treballs individuals i de grup que es proposin en el decurs dels diversos mòduls.

BIBLIOGRAFIA:

- Alaminos, A. *Gráficos*. 1a ed. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas, 1993.
- Álvarez Cáceres, R. *El método científico en ciencias de la salud*. Madrid: Díaz de Santos, 1996.
- Argimon Pallàs, J.M.; Jiménez Villa, J. *Métodos de investigación aplicados a la atención primaria*. Barcelona: Doyma, 1991.
- Bowling, A. *La medida de la salud*. Barcelona: Masson, 1994.
- Burns, N.; Grove, S. *Understanding nursing research*. Philadelphia: Saunders Company, 1995.
- Cabrero García, J.; Richart Martínez, M. *Investigar en enfermería. Concepto y estado actual de la investigación en enfermería*. Universidad de Alicante, 2000.
- Domènech, J.M. *Métodos estadísticos en ciencias de la salud*. Barcelona: Signo, 1991.
- Edwards, M. *The Internet for Nurses and Allied Health Professionals*. 2a ed. New York: Springer, 1997.
- Hulley, S.B.; Cummings, S.R.; *Diseño de la investigación clínica*. Barcelona: Doyma, 1993.
- León, O.; Montero, I. *Diseño de investigaciones*. 2a ed. Madrid: McGraw-Hill-Interamericana, 1997.
- Oliveri, N.; Sosa, Gamboa, C. *Internet telemática y salud*. Madrid: Panamericana, 1997.
- Pardo de Velez, Cedeño Collazos. *Investigación en salud*. Santa Fe de Bogotá: McGraw-Hill-Interamericana, 1997.
- Pardo de Vélez, G. *Investigación en salud*. Santa Fe de Bogotá: McGraw-Hill-Interamericana, 1997.
- Polit, Hungler. *Investigación científica en ciencias de la salud*. 5a ed. Madrid: McGraw Hill-Interamericana, 1997.
- Rodríguez Gómez, G. *Metodología de la investigación cualitativa*. Málaga: ediciones Aljibe, 1996.
- Sacket, Haynes. *Epidemiología clínica*. Madrid: Panamericana, 1994.
- Sentís Vilalta, J.; Ascaso Terrén, C.; Vallès Segalés, A.; Canela Soler, J. *Licenciatura. Bioestadística*. 2a ed. Barcelona: Ediciones científicas y técnicas, 1992.
- Tejada Fernández, J. *El proceso de investigación científica*. Barcelona: Fundació "la Caixa", 1997.
- Per a cada mòdul es recomanarà bibliografia específica.

Anàlisi Biomecànica del Moviment

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 5è

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Conegui i domini de la terminologia general i dels conceptes bàsics de la Biomecànica.
2. Sigui capaç de fer anàlisi i aplicacions dels principis mecànics al moviment humà.
3. Apliqui pràctica a l'estudi i anàlisi de gestos motors bàsics.
4. Sàpiga aplicar les lleis de la mecànica per a realitzar estudis qualitius dels moviments del cos humà i de les seves situacions d'equilibri i de no-equilibri.
5. Conegui el funcionament de diferents sistemes d'anàlisi biomecànica.
6. Conegui, mitjançant estudi analític, les principals postures i moviments coordinats en cadena cinètica oberta i tancada.
7. Aprengui a utilitzar les tècniques d'imatge per a l'anàlisi del moviment i a realitzar l'anàlisi del moviment esportiu

CONTINGUTS:

1. Conceptualització i història de la biomecànica
  - 1.1. Definició i aplicació de la biomecànica
  - 1.2. Relació de la biomecànica amb la fisioteràpia
  - 1.3. Direcció de la biomecànica
2. L'anàlisi del moviment
  - 2.1. Estructura de l'anàlisi del moviment
  - 2.2. Tipus d'anàlisi, quantitatiu i qualitatiu
  - 2.3. Tècnica descriptiva, (creació de models)
3. Biomecànica dels patrons motrius bàsics
  - 3.1. Estudi de les cadenes cinètiques, obertes i tancades
  - 3.2. Anàlisi de la postura
  - 3.3. Anàlisi de la marxa
  - 3.4. Anàlisi de diferents moviments esportius
4. Les eines de la biomecànica
  - 4.1. Tècniques d'imatge (realització d'una filmació)
  - 4.2. Plataforma de forces
  - 4.3. Electromiograma
  - 4.4. Altres eines d'anàlisi
5. Casos pràctics

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura constarà d'una part teòrica i d'una part pràctica.

Es valorarà l'assistència i participació a les sessions pràctiques.

Realització d'un treball, orientat a l'anàlisi del moviment. 30% de la nota.

Examen final per la valoració de continguts teòrics. 60% de la nota.

L'assistència a les sessions pràctiques amb l'entrega de fitxes que prèviament lliurarà el professor, suposarà el 10% restant de la nota.

BIBLIOGRAFIA:

Agudo, X. *Eficacia y técnica deportiva. Analisis del movimiento humano*. Inde, 1993.

- Allard, P.; Blanchi, J.-P. *Analyse du mouvement humain par la biomécanique*. Décarie Éditeur, 1996. Paidotribo, 2001.
- Enkoa, R. M. *Neuromechanical Basis of Kinesiology*. Human Kinetics, 1994.
- Fucci, S.; Benigni, M.; Fornasari, V. *Biomecánica del aparato locomotor aplicada al acondicionamiento muscular*. Mosby / Doyma, 1995.
- Greene, D. P.; Roberts, S. L. *Kinesiology. Movement in the context of activity*. Mosby, 1999.
- Grosser, M.; Hermann, H.; Tusker, F.; Zintl, F. *El movimiento deportivo. Bases anatómicas y biomecánicas*. Barcelona
- Hainaut, K. *Introducción a la Biomecánica*. JIMS, 1976
- Hay, J. G. *The biomechanics of sport techniques*. Prentice Hall, 1993.
- Kapandji, A. I. *Fisiología articular 1: Miembro superior*. Ed. Médica Panamericana, 2001.
- Kapandji, A. I. *Fisiología articular 2: Miembro inferior*. Ed. Médica Panamericana, 2001.
- Kapandji, A. I. *Fisiología articular 3: Tronco y Raquis*. Ed. Médica Panamericana, 2001.
- Miralles, R. C. *Biomecánica clínica del aparato locomotor*. Barcelona: Masson, 1998.
- McGinnis, P. M. *Biomechanics of sport and exercise*. Human Kinetics, 1999.
- Neiger, H. *Estiramientos analíticos manuales*. Ed. Panamericana, 1998.

ASSIGNATURES DE LLIURE ELECCIÓ

Actuació en Situacions d'Emergència Extrahospitalària

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 4t

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

1. Prengui consciència de la necessitat d'organitzar-se davant d'una situació d'emergència.
2. Conegui els principis d'intervenció davant d'una situació d'emergència.
3. Actui correctament davant d'una situació d'emergència extrahospitalària.

CONTINGUTS:

1. *Tèorics:*

- 1.1. Introducció als primers auxilis
- 1.2. Actuació general davant d'una emergència.
- 1.3. Obstrucció de la via aèria
- 1.4. Suport vital bàsic.
- 1.5. Hemorràgia.
- 1.6. Xoc.
- 1.7. Traumatismes.
- 1.8. Immobilització i mobilització d'accidentats.
- 1.9. Cremades i lesions per electricitat.
- 1.10. Trastorns provocats pel fred i la calor
- 1.11. Alteracions de la consciència.
- 1.12. Malaltia coronària aguda.
- 1.13. Reaccions al·lèrgiques i anafilàctiques
- 1.14. Intoxicacions
- 1.15. Picades i mossegades.
- 1.16. Urgències neurològiques.
- 1.17. Part.
- 1.18. Accidents en el medi aquàtic.
- 1.19. Farmaciola.
- 1.20. Legislació.

2. *Seminaris pràctics:*

- 2.1. Suport vital bàsic.
- 2.2. Desobstrucció via aèria.
- 2.3. Mobilització i immobilització bàsiques.
- 2.4. Extracció del casc.
- 2.5. Anàlisi de casos pràctics.

AVALUACIÓ:

1. Elements d'avaluació:

Es valorarà l'adquisició de coneixements teòrics, la capacitat crítica i d'anàlisi, així com també l'assistència i la participació a les sessions de classe teòrica i als seminaris pràctics de caràcter obligatori.

2. Instruments d'avaluació:

- Una prova escrita que coincidirà amb la convocatòria oficial de l'assignatura i que representarà el 60% de la nota final de l'assignatura.
- La realització de treballs individuals i/o en grup: resolució de casos pràctics, anàlisi d'articles i vídeos, etc. que representarà el 30% de la nota final.
- L'assistència i participació a classe i als seminaris obligatoris, representarà el 10% restant de la nota final.
- Per aprovar l'assignatura, cal que la prova escrita i els treballs realitzats tinguin una puntuació igual o superior a 5.

BIBLIOGRAFIA:

- Bombers de Barcelona; Col·legi Oficial d'Infermeria de Barcelona. *Urgències i emergències extrahospitalàries*. [CD-Rom]. Barcelona: Bombers de Barcelona, 2000.
- Capilla, J; Cassany, M. *Socorrisme: Tècniques de suport a l'atenció sanitària immediata*. Creu Roja a Catalunya. Barcelona: Pòrtic, 1998.
- Chapleau, W. *Primer interviniente en emergencias. Marcando la diferencia*. Madrid: Elsevier, 2007.
- Creu Roja. *Manual de Primeros Auxilios*. Madrid: Pearson Educación, 2004.
- Desportes, F. *Primeros auxilios en montaña*. Huesca: Barrabés, 2002.
- Fernández, D; Aparicio, J; Pérez, J.L.; Serrano, A. *Manual de enfermería en emergencia prehospitalaria y rescate*. Madrid: Aran, 2002.
- Leon, M. *Urgències a l'atenció primària*. Barcelona: Institut Català de la Salut, 1997.
- Manual de la Cruz Roja de Primeros Auxilios*. Madrid: El País-Aguilar, 1999.
- Net, A.; de la Torre, F.; Cerdà, M. *Apreu a salvar una vida: Curs interactiu de suport vital bàsic*. [CD-Rom]. Barcelona: Enciclopèdia Catalana-Proa, 1996.
- Ortega, I; De la Plaza, E. *Manual de urgencias para el técnico en emergencias médicas*. Alcalá La Real (Jaén): Formación Alcalá, 2001.
- Romero-Nieva, J; Duque, C. *Guia de intervención rápida de enfermería en situaciones urgentes*. Madrid: Difusión Avances de Enfermería, 2002.
- Subirats Bayego, E. *Socorrismo y medicina de urgencias en montaña*. Madrid: Desnivel, 2001.
- Subirats Bayego, E. *Primeros auxilios. Cómo prevenir y curar en la montaña*. Madrid: Desnivel, 2002.

Envel·liment, Societat i Salut

Crèdits: 4,5

Quadrimestre: 4t

OBJECTIUS:

Que l'estudiant:

- 1- Analitzi el fenomen de l'envelliment des d'una perspectiva global en base a la interacció entre factors personals de desenvolupament individual, les experiències vitals i els factors de l'entorn sociocultural.
2. Integri els principis dels drets humans de la gent gran per desenvolupar programes d'intervenció.
3. Promogui la promoció de la salut, la prevenció, l'atenció i el suport a les persones grans, en base a les directrius de l'OMS sobre l'envelliment actiu en la comunitat o en les institucions.

CONTINGUTS :

1. Envel·liment, cultura i societat

- 1.1. La vellesa com a construcció cultural. Estatus i rol de la gent gran. Els significats canviants de l'edat. Els vells/vells i els vells/joves. Les dimensions del temps.
- 1.2. Representacions socials de la vellesa. Valors socials, prejudicis i estereotips. Les profecies que s'autocompleixen.
- 1.3. Condicions de vida de la gent gran.

2. Psicologia gerontològica

- 2.1. L'estudi de l'envelliment humà a través de diferents perspectives d'anàlisi. Desenvolupament i benestar.
- 2.2. Transicions i canvis: La vellesa des d'una perspectiva d'adaptació. Jubilació. Sexualitat i afectivitat. Solitud i aïllament social.
- 2.3. La mort i el morir en el vell: actituds socials davant la mort de l'ancià. El vell i la mort.
- 2.4. Trastorns més freqüents: depressió i ansietat.
- 2.5. Les demències.

3. Envel·liment i salut

- 3.1. L'envelliment com a repte i oportunitat: Envel·liment actiu. Concepte i factors determinants. Estructura de l'envelliment satisfactori. Pilars bàsics de les polítiques de l'envelliment actiu: salut, participació i seguretat.
- 3.2. Família i suport informal: Suport social i benestar psicològic. Família i envelliment. Xarxes de suport social i envelliment. Les cures informals. Programes d'intervenció i de suport.
- 3.3. La gent gran dependent. Implicacions socials. La mesura de la dependència. Incidència i prevalença. Polítiques de suport a les persones grans dependents.
- 3.4. Internament: L'experiència de l'internament en una institució. Impacte de la institucionalització. El procés d'adaptació a la vida en una residència. Principis bàsics de l'entorn terapèutic.
- 3.5. Maltractaments i negligència: Classificació i definició. El silenci de les víctimes. Indicadors. Perfil de les víctimes i dels maltractadors. Mecanismes de prevenció i d'intervenció.

4. Educació per un envelliment actiu i satisfactori.

- 4.1. Programes i intervencions.
- 4.2. Aprenent en el decurs de la vida.

AVALUACIÓ:

Elements d'avaluació:

- Adquisició de coneixements teòrics, aplicació pràctica dels coneixements, assistència i participació a classe.

Instruments d'avaluació i càlcul de la nota final de l'assignatura:

- Per als estudiants que assisteixen a classe:
  - a) Treball final de l'assignatura, 70% de la nota final.
  - b) Resolució d'exercicis i exposició a classe, 30% de la nota final.
- Per als estudiants que no assisteixen a classe:
  - a) Examen final coincidint amb la convocatòria ordinària, 60% de la nota final.
  - b) Resolució d'exercicis 10% de la nota final
  - c) Treball final de l'assignatura, 30% de la nota final.

BIBLIOGRAFIA:

- Arber, S.; Ginn, J. *Relación entre género y envejecimiento: enfoque sociológico*. Madrid: Narcea, 1996.
- Barenys, M.P. *Residencias de ancianos: enfoque sociológico*. Barcelona: Fundació la Caixa, 1991.
- Buendía, J. *Envejecimiento y psicología de la salud*. Madrid: Siglo XXI, 1994.
- Buendía, J. *Gerontología y salud*. Madrid: Biblioteca Nueva, 1997.
- Consejo Económico y Social de las Naciones Unidas. *El maltrato de las personas de edad: reconocer y responder al maltrato de edad en un contexto mundial*. Informe técnico 0221057 de les Naciones Unides, 2002.
- Departament de Sanitat i Seguretat Social *Llibre Blanc: activitats preventives per a la gent gran*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1999.
- Departament de Benestar Social *Llibre Blanc de la gent gran amb dependència*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2002.
- Departament de Benestar Social *Llibre Blanc de la gent gran activa*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2002.
- Departament de Benestar i Família *Carta dels drets i deures de la gent gran de Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2003.
- Help Age International *El sello de una sociedad noble: derechos humanos y personas mayores*. Londres: Help Age International, 2000.
- IMSERSO. *Las personas mayores en España*. Madrid: Imsero, 2002.
- OMS. *Mujeres, envejecimiento y salud: conservar la salud a lo largo de la vida*. Ginebra: OMS, 1998.
- OMS. "Envejecimiento activo: un marco político". *Rev. Esp. Geriatr Gerontol*, 37 (S2): 74-105, 2002.
- Salvarezza, L. *La vejez: una mirada gerontológica actual*. Buenos Aires: Paidós, 1998.
- San Roman, T. *Vejez y cultura*. Barcelona: Fundació La Caixa, 1989.
- Silvestre, N.; Pérez Salanova, M.; Jódar, M. *Psicología evolutiva: adolescencia, edad adulta y vejez*. Barcelona: CEAC, 1996.

ASSIGNATURES DE CAMPUS

Aula de Cant Coral I i II

D/L 5249

CRÈDITS: 3. Lliure elecció

PROFESSOR: Sebastià BARDOLET i MAYOLA

QUADRIMESTRE: 1r i 2n

HORARI: Dimecres de 14:00 a 15:00 hores

INTRODUCCIÓ:

La inclusió d'aquesta Aula de Cant Coral en el currículum de la Universitat de Vic vol ser, per una banda, una aposta per començar a abastar la normalitat cultural i acadèmica en aquest camp i, per l'altra, pretén oferir als estudiants la possibilitat d'accedir amb comoditat i profit a la pràctica d'aquesta disciplina que els pot proporcionar una peculiar i activa formació i educació en la creativitat i en el compromís interpretatiu, en el bon gust individual i compartit, en el gaudi estètic de l'experiència pràctica i vivencial de l'art de la música vocal, en el coneixement, desenvolupament i creixement de la veu pròpia i del conjunt de veus, i de les més altes i més subtils capacitats auditives.

OBJECTIUS:

- L'experiència vivencial i compartida del bon gust i el desenvolupament de les capacitats de percepció, intervenció i creació estètiques, per mitjà del Cant Coral.
- El coneixement analític i pràctic del llenguatge coral per mitjà de l'estudi i de la interpretació d'un repertori significatiu, gradual i seleccionat, d'obres d'art corals de diverses èpoques que formen part de la nostra cultura.
- El coneixement i l'ús reflexiu de l'aparell fonador. El perfeccionament –individual i com a membre d'un grup– de les aptituds i facultats auditives i atentives.
- La lectura i la interpretació empíriques dels codis del llenguatge musical integrats en les partitures corals.

CONTINGUTS:

1. La cançó a una veu i en grup.
  - 1.1. Formació del grup. Coneixement de la pròpia veu. Principis elementals de respiració i articulació. Actitud corporal. Consells i pràctica.
  - 1.2. Lectura del gest de direcció. Coneixement elemental de la partitura. El fraseig. L'expressivitat i la intenció. Moviments i matisos.
  - 1.3. Vers l'autonomia de la pròpia veu dins el conjunt de veus: saber cantar, saber-se escoltar, saber escoltar.
2. De camí cap al joc polifònic.
  - 2.1. Trets, particularitats i situació o tessitura de les veus femenines i de les masculines.
  - 2.2. La melodia canònica. El cànon a l'uníson: cànons perpetus i cànons tancats (a 2 veus, a 3 veus, a 4 i més veus [iguals / mixtes]).
  - 2.3. La cançó a veus iguals (2 veus, 3 veus).
3. Coneixement i treball de repertori.
  - 3.1. El repertori popular a cor.
  - 3.2. La cançó tradicional harmonitzada.
  - 3.3. Coneixement i interpretació –gradual i dintre de les possibilitats i limitacions tècniques a què ens vegem obligats– d'obres corals i polifòniques representatives tant per llur situació històrica com

pels gèneres i els autors.

3.4. Audició específica i exemplar, comentada.

AVALUACIÓ:

L'Aula de Cant Coral es farà durant el tot el curs amb una classe setmanal d'una hora i mitja de duració. Les classes seran sempre pràctiques i actives, sense excepció. Els aspectes teòrics sempre seran donats i comentats de cara a la praxis interpretativa. L'assimilació individual, promoguda, experimentada i controlada pel propi interessat, progressiva i constant, és indispensable per al profit global de l'assignatura. Per tant, és imprescindible una assistència sense interrupcions, interessada i activa, per superar l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Es facilitarà un *dossier* bàsic que contindrà les partitures amb què es començaran les activitats d'aquesta Aula de Cant Coral, i que s'anirà ampliant al llarg del curs d'acord amb el ritme de treball i les característiques del grup.

Nota important:

Tot i que s'observarà un ordre estricte i controlat en el camí cap a ulteriors assoliments o dificultats –dependrà de les característiques i de l'impuls que porti el grup–, tots els continguts referents a repertori en general poden ser presents en cada classe, i els que fan referència als aspectes fonètics, expressius, estètics, morfològics, etc. es treballaran, amb més o menys intensitat, en totes les classes.

Creació d'Empreses

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: I^r

PROFESSORES: Alejandra ARAMAYO i Quima VILA

OBJECTIUS:

Normalment les idees de nous negocis sorgeixen de l'observació de la realitat en detectar necessitats que no estan ben satisfetes per l'oferta actual. Les oportunitats identificades poden convertir-se una realitat empresarial, però hem de saber fins a quin punt aquesta idea pot ser viable i com posar-la en marxa.

El pla d'empresa és un instrument d'anàlisi, reflexió i avaluació del projecte per als emprenedors, però també és una carta de presentació per donar a conèixer la idea i els trets essencials del negoci a tercers (inversors, socis, proveïdors, etc.) generant confiança. Tenir una bona idea és un punt de partida, però, a més, cal estructurar-la i explicar-la de forma clara, coherent i engrescadora. A partir d'aquí estarem en condicions de passar a l'acció, és a dir, crear la nostra empresa.

L'objectiu d'aquesta assignatura és transmetre els coneixements relatius a l'elaboració del pla d'empresa i desenvolupar en l'estudiant les habilitats corresponents als tres àmbits que conformen el triangle bàsic per crear una empresa: Idea, viabilitat i potencial emprenedor.

PROGRAMA:

1. De la idea al pla d'empresa

- 1.1. Detectar oportunitats de negoci. Quina necessitat?, per a qui?, com cobrir-la?
- 1.2. Generació i avaluació de la idea. Les respostes
- 1.3. Utilitat del pla d'empresa. Guió del pla d'empresa.
- 1.4. Idea-pla-acció, importància de les característiques personals de l'emprenedor.

2. Coneixent el mercat i el client potencial.

- 2.1. El mercat. Variables externes que condicionen les possibilitats d'èxit.
- 2.2. Perfil del consumidor. Consumidors emocionals, individualistes, digitals, etc.
- 2.3. Segmentació i posicionament
- 2.4. Com arribar als clients. Estratègies de màrqueting per a la nova empresa

3. Dissenyant el funcionament de l'empresa

- 3.1. El pla d'operacions. Processos logístics i serveis.
- 3.2. Identificació del recursos materials necessaris.
- 3.3. Els recursos humans. Identificació de les habilitats i capacitats.
- 3.4. Forma jurídica de la nova empresa.

4. Pla economicofinancer.

- 4.1. Pla d'inversions i necessitats de finançaments.
- 4.2. Estats financers previsionals:
  - 4.2.1. Compte de resultats provisional.
  - 4.2.2. Pressupost de tresoreria.
  - 4.2.3. Balanç de situació provisional

5. Redacció i exposició del pla d'empresa

AVALUACIÓ:

L'assignatura té una orientació eminentment pràctica. Durant el període lectiu s'ha de dissenyar un projecte de creació d'empresa que s'ha de concretar en el lliurament i exposició d'un pla d'empresa. El treball serà tutoritzat, es fixarà un nombre mínim d'hores de tutorització.

Pel que fa a les sessions presencials, hi haurà un nombre mínim de sessions obligatòries. Els dies corresponents a aquestes sessions s'informaran en el campus a l'apartat *Evolució* de la pàgina web de l'assignatura.

La nota final de l'assignatura s'assignarà una vegada s'hagi exposat el Projecte de la Nova Empresa i corregit la versió escrita del projecte.

BIBLIOGRAFIA:

García González, A.; Bória Reverter, S. *Los nuevos emprendedores. Creación de empresas en el siglo XXI*. Editorial Univ. de Barcelona. 2006

García González, A. *Aplicación práctica de creación de empresas en las ciencias sociales*. Editorial Univ. de Barcelona. 2006

Miranda Oliván, A.T.; "Cómo elaborar un plan de empresa". Editorial: Thomson 2004.

Ollé, M., Planellas, M., i altres. *El plan de empresa. Cómo planificar la creación de una empresa*. Editorial: Marcombo 1997

Gil, M.A. *Cómo crear y hacer funcionar una empresa*. ESIC Editorial, 1993.

Maqueda, F.J. *Creación y dirección de empresas*. Barcelona: Ariel Economía, 1994.

Rodríguez, C.; Fernández, C. *Cómo crear una empresa*. IMPI, 1991.

El pla d'empresa. http://www.cidem.com/cidem/cat/suport/pla_empresa/index.jsp

Com crear la teva empresa. <http://www.barcelonanetactiva.com/>

Tramitació telemàtica de documentació per a crear una empresa,

<http://www10.gencat.net/gencat/AppJava/cat/sac/serveis.jsp?tema=500320#>

Nota: els alumnes de l'EPS han de parlar amb el cap d'estudis.

Curs d'Iniciació al Teatre

D/X 109

CRÈDITS: 3 Lliure Elecció

PROFESSORA: Eva MARICHALAR i FREIXA

QUADRIMESTRE: Primer

HORARI: de les 15 a les 16:30

INTRODUCCIÓ:

L'Aula de Teatre de la UVic neix el curs 1993-94 i pretén contribuir a la dinamització cultural de la nostra universitat i servir de plataforma d'introducció al teatre i les arts escèniques en general.

L'Aula de Teatre és un espai on, d'una banda, els estudiants es poden trobar amb la finalitat de crear lliurement i relaxadament, sense condicionants. De l'altra, serveix també com a reflexió col·lectiva i experimentació teatral.

Per fer tot això es compta amb un professor que guia tot el projecte; amb espais d'assaig; amb col·laboracions externes de professionals en les tasques de direcció, dramaturgia, escenografia i il·luminació, i també s'utilitzen espais externs per a les representacions.

Per formar part de l'Aula de Teatre s'ha de passar necessàriament pel curs d'iniciació al teatre o tenir experiència demostrada en altres centres o grups.

OBJECTIU GENERAL:

Aproximació al teatre i en concret al treball actoral de base.

CONTINGUTS:

Desinhibició

Presència escènica

Respiració

Seguretat

Relaxament

Percepció interior

Percepció exterior

Descoberta de la teatralitat pròpia

Dicció i presència de la veu

L'actor i l'espai

Moviments significants

El gest

L'acció

Construcció del personatge

METODOLOGIA:

Les classes seran totalment pràctiques, els alumnes experimentaran amb el cos, les sensacions i els sentiments. Es treballarà individualment i en grup.

El treball es desenvoluparà a partir de tècniques d'improvisació i tècniques de grup, utilitzant textos d'escenes teatrals, elements de vestuari, escenografia i elements musicals com a suport. Com a treball previ es farà incís en l'escalfament i la preparació del cos i la veu abans de l'activitat.

AVALUACIÓ:

Pel caràcter totalment pràctic de l'assignatura no hi haurà prova escrita a final de curs. L'assignatura s'avaluarà seguint els següents criteris: 50% nota de treball de curs 50% nota de classe. Per poder superar l'assignatura caldrà una nota mínima de 5 en cadascun dels dos apartats i no superar el nombre màxim de 2 absències.

Dones en el segle XXI: Una Visió Interdisciplinària

CRÈDITS: 3 CURS: tots

PROFESSORA (COORD.): Nilda ESTRELLA i SAYAG

QUADRIMESTRE: Segon

PRESENCIAL/ SEMIPRESENCIAL: Presencial

HORARI: Dimarts i dijous de les 14 a les 15 hores

PROFESSORAT COL·LABORADOR:

Joan Isidre Badell, Francesca Bartrina, Claude Carcenac, Isabel Carrillo, Lluïsa Cotoner, Pilar Godayol, Eva Espasa, Nilda Estrella, Montse Faro, Esther Fatsini, Rosa Guitart, Miquel Àngel Sánchez, Carme Sanmartí, Montserrat Vall, Montserrat Vilalta.

OBJECTIUS:

L'assignatura vol aproximar-se a la història i a la realitat de les dones en el món actual, considerant les aportacions teòriques i pràctiques que, des de diferents àmbits, permeten tenir un coneixement global i interdisciplinari. Prenent el gènere com a fil conductor s'analitzarà la complexitat de les diverses problemàtiques i dels reptes de les polítiques públiques.

CONTINGUTS:

1. Dona, drets humans i desenvolupament
2. Els estudis de gènere: temes d'interès i conceptes bàsics /sexe/gènere, androcentrisme, patriarcat...)
3. Història dels moviments feministes: liberal, socialista, radical...
4. Els debats dels moviments feministes: família, alliberament sexual, violència...
5. Polítiques de gènere:
  - a. Polítiques dels organismes internacionals governamentals i no governamentals
  - b. Tipologia de les polítiques: igualtat formal, igualtat d'oportunitats, acció positiva, de gènere...
6. Àmbits de concreció de les polítiques:
  - a. El mercat de treball: ocupació/ atur; segregació ocupacional; discriminació salarial...
  - b. Sistema educatiu: escola mixta/ escola coeducativa; la construcció del gènere...
  - c. Salut: el món de la cura, un món femení?
  - d. Cultura: la dona en el món de la literatura i el cinema

METODOLOGIA:

L'assignatura s'estructurarà en forma de seminari per tal d'afavorir la participació i el diàleg. La dinàmica de les classes combinarà les explicacions, les lectures, la projecció de vídeos i l'anàlisi d'altres documents, i comptarà amb la col·laboració de persones expertes en els estudis de gènere que aportaran la seva experiència i els seus coneixements.

AVALUACIÓ:

L'avaluació tindrà en compte:

- a. L'assistència i participació en les diferents sessions de l'assignatura (80%).
- b. La realització de les activitats individuals i del grup que es plantegin en les diferents sessions.
- c. La realització d'una memòria escrita sobre els continguts treballats i el procés seguit en l'assignatura.
- d. La lectura d'un llibre i la reflexió escrita sobre el contingut.

Per aprovar l'assignatura cal obtenir un mínim de 5 en cada activitat d'avaluació especificada.

BIBLIOGRAFIA:

- Acker, S. *Género y Educación. Reflexiones sociológicas sobre mujeres, enseñanza y feminismo*. Madrid: Narcea, 1995.
- Alemany, C. *Yo no he jugado nunca con Electro L*. Madrid: Instituto de la Mujer, 1989.
- Anderson, B.; Zinsser, J. *Historia de las mujeres: una historia propia*. Barcelona: Crítica, 1991, vol. I i II.
- Beneria, L. "Reproducción, producción y división sexual del trabajo." "La globalización de la economía y el trabajo de las mujeres". *Revista Economía y Sociología del trabajo*. Núm. 13-14, 1991.
- Borderías, C.; Carrasco, C.; Alemany, C. *Las mujeres y el trabajo: rupturas conceptuales*. Barcelona: Icaria, 1994.
- Camps, V. *El siglo de las mujeres*. Madrid: Cátedra, 1998.
- Dahlerup, D. (ed.). *The new women's movement. Feminism and political in Europe and the USA*. Sage Publications, Forthcoming, 1986.
- Diversos autors *El feminisme com a mirall a l'escola*. Barcelona: ICE, 1999.
- Diversos autors *Mujer y educación. Educar para la igualdad, educar desde la diferencia*. Barcelona: Graó, 2002.
- Duran, M.A. *Mujer, trabajo y salud*. Madrid: Trotta, 1992.
- Einsentein, Z. *Patriarcado capitalista y feminismo socialista*. México: Siglo XXI, 1980.
- Evans, M. *Introducción al pensamiento feminista contemporáneo*. Madrid: Minerva, 1997.
- Friedan, B. *La fuente de la edad*. Barcelona: Planeta, 1994.
- Fuss, D. *En essència. Feminisme, naturalesa i diferència*. Vic: Eumo Editorial, 2000.
- Hernes, H. *El poder de las mujeres y el estado del bienestar*. Madrid: Vindicación Feminista, 1990.
- Lewis, J. The debat on sex and class. *New Review*, núm. 149, 1985.
- López, I.; Alcalde, A.R. (coords.). *Relaciones de género y desarrollo. Hacia la equidad de la cooperación*. Madrid: Los libros de la catarata, 1999.
- Mackinon, C. *Hacia una teoría feminista del Estado*. Madrid: Cátedra, 1995.
- Miles, M.; Shiva, V. *Ecofeminismo*. Barcelona: Icaria, 1997.
- Moreno, M. *Del silencio a la palabra*. Madrid: Instituto de la Mujer, 1991.
- Montero, R. *Historias de mujeres*. Madrid: Alfaguara, 1995.
- Muraro R.M; Boff, L. *Femenino e masculino. Uma nova consciência para o encontro das diferenças*. Rio de Janeiro: Sextante, 2002.
- Nash, M. *Mujer, familia y trabajo en España*. Barcelona: Anthropos, 1983.
- Pateman, C. *El contrato sexual*. Barcelona: Anthropos, 1995.
- Piussi, A.M. Bianchi, L. (ed.). *Saber que se sabe*. Barcelona: Icaria, 1996.
- Rambla, X.; Tomé, A. *Una oportunidad para la coeducación: las relaciones entre familia y escuela*. Barcelona: ICE, 1998.
- Showstach, A. (ed.). *Las mujeres y el Estado*. Madrid: Vindicación feminista, 1987.
- Swan, A. *A cargo del estado*. Barcelona: Pomares-Corredor, 1992.
- Tubert, S. *Mujeres sin sombra. Maternidad y tecnología*. Madrid: Siglo XXI, 1991.

Fonaments Històrics de la Catalunya Contemporània (HCCO)

N189

CRÈDITS: 3.

PROFESSORA: Carme SANMARTÍ i ROSET

QUADRIMESTRE: Primer. **Lliure elecció**

HORARI: Dilluns i dimecres de 14 a 15 hores

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pretén introduir l'estudiant en el coneixement de la història de Catalunya des dels inicis del segle XIX, per tal de familiaritzar-los amb aspectes de caràcter polític, econòmic i cultural.

METODOLOGIA:

El curs consta de classes teòriques i classes pràctiques repartides equilibradament. Les classes teòriques desenvoluparan el contingut previst en el temari mitjançant les explicacions de la professora. Les classes pràctiques es realitzaran a través de textos i material audiovisual.

CONTINGUTS:

- Tema 1. Catalunya en el segle XIX. Introducció: La fi de l'Antic Règim. (1833-1868) Industrials i polítics. La situació agrària. El Romanticisme. (1868-1874) El sexenni revolucionari. La I República. (1874-1898) La restauració borbònica. Anarquisme i moviment obrer. Sorgiment del catalanisme polític.
- Tema 2. Catalunya en el segle XX. (1898-1923) La crisi del sistema de la Restauració. Pèrdua de les colònies d'ultramar. La Setmana Tràgica. L'Assemblea de Parlamentaris. Sindicalisme i pistolisme. L'obra política i cultural de la Mancomunitat. Modernisme i noucentisme.
- Tema 3. Dictadura, II República i Guerra Civil (1923-1939). Catalunya sota la dictadura de Primo de Rivera. La Generalitat Republicana. L'alçament militar i les seves conseqüències. Les avantguardes artístiques.
- Tema 4. El franquisme (1939-1975). La postguerra. Política interior i aïllacionisme internacional. Els canvis en la dècada dels cinquanta i el «desarrollismo» dels seixanta. Crisi i fi de la dictadura. La resistència cultural.

AVALUACIÓ:

Els continguts pràctics s'avaluaràn de manera continuada amb les intervencions a classe i amb el treball realitzat per cada estudiant (40% de la nota final). Un examen a finals del quadrimestre (60% de la nota final), que caldrà aprovar per fer la mitjana amb la nota pràctica, avaluarà els continguts teòrics.

BIBLIOGRAFIA:

- Balcells, Albert. *Historia contemporánea de Cataluña*. Barcelona: Edhasa, 1983.
- Balcells, Albert. *Història del nacionalisme català: Dels orígens als nostres temps*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1992.
- Ferret, Antoni. *Compendi d'història de Catalunya*. Barcelona: Claret, 1995.
- Fontana, Josep. *La fi de l'Antic Règim i la industrialització (1787-1868)*. Barcelona: Ed. 62, 1988.
- Hurtado, V. i altres *Atles d'història de Catalunya*. Barcelona: Ed. 62, 1995.
- Nadal, Joaquim; Wolff, Philippe (dir.). *Història de Catalunya*. Vilassar de Mar: Oikos-Tau, 1983.
- Riquer, Borja de; Culla, Joan B. *El franquisme i la transició democràtica (1939-1988)*. Barcelona: Ed. 62, 1989.
- Salrach, J.M. (dir.) *Història de Catalunya*. (vol. 6). Barcelona: Salvat, 1984.
- Sobrequés i Callicó, J. ed. *Història contemporània de Catalunya*. Vols I-II. Barcelona: Columna, 1998.
- Termes, Josep. *De la revolució de setembre a la fi de la guerra civil (1868-1939)*. Barcelona: Ed. 62, 1989.

Història de la Ciència: Ciència, Tecnologia i Societat

PROFESSOR: Joaquim PLA i BRUNET

LLIURE ELECCIÓ: 3 crèdits (Bloc I) / 4,5 crèdits (Bloc II)

QUADRIMESTRE: I^r

HORARI: dilluns, de 13 a 14 h / dimarts i dijous, de 13 a 15 h

L'assignatura es divideix en dos blocs complementaris.

Bloc I (3 crèdits): Fonaments metodològics, recursos historiogràfics i orígens de la ciència moderna. (S'imparteix des del 29 de setembre fins al 6 de novembre de 2008)

Bloc II (4,5 crèdits): Ciència i societat: professionalització de la ciència i evolució tecnològica. (S'imparteix des del 10 de novembre de 2008 fins al final del primer quadrimestre)

OBJECTIUS:

- (a) Exposar els orígens i els fonaments de la ciència.
- (b) Analitzar els trets característics que permeten que una disciplina es pugui qualificar com a científica.
- (c) Presentar una visió panoràmica del procés de desenvolupament del coneixement científic i tecnològic.
- (d) Oferir a l'estudiant elements que li permetin de situar la seva activitat acadèmica en relació amb l'evolució del coneixement científic i tècnic.
- (e) Fomentar el pensament raonat, ponderat i crític, amb la intenció d'estimular el gust pel coneixement i la curiositat per saber.

CONTINGUTS:

Bloc I

0. Fonaments metodològics, historiografia i recursos bibliogràfics.

1. Què entenem per ciència? Què distingeix la ciència d'altres formes de coneixement?
2. Ciència antiga i ciència grecoromana.
3. L'activitat científica a l'edat mitjana.

Bloc II

4. Renaixement i Revolució científica del segle XVII.
5. La ciència a la il·lustració. L'enciclopedisme. Ciència, societat i Revolució Industrial.
6. La ciència al segle XIX: professionalització de la ciència. La tecnologia: electricitat, màquines, energia i comunicacions. La ciència en la història del pensament.
7. La ciència al segle XX: activitat i aplicació espectacular i generalitzada de la ciència i de la tecnologia.

AVALUACIÓ:

1. Exposicions a classe, amb un pes que pot variar entre el 20% i el 30% de la nota final.
2. La recensió d'un llibre escollit per l'estudiant, amb una valoració del 20%.
3. Un assaig sobre un tema, amb una valoració del 20%.
4. Un examen global, amb una valoració que pot variar entre el 40% i el 30% de la nota final.

BIBLIOGRAFIA:

Es comentarà i es donarà en el punt 0 de fonaments metodològics.

Cultura i Civilització Germàniques

Els estudiants de Traducció i Interpretació que han cursat o pensen cursar el Seminari de llengua català-alemany o el Seminari de llengua espanyol-alemany **no** poden escollir aquesta assignatura com a lliure elecció.

N1349

Lliure elecció

CRÈDITS UVIC: 4,5

CRÈDITS ECTS: 4

QUADRIMESTRE: Segon

Aquesta assignatura de campus s'imparteix en alemany i en format semipresencial

PROFESSORS/ES: Lucrecia KEIM

OBJECTIUS:

1. Familiaritzar els estudiants amb la cultura dels països de parla alemanya.
2. Apropar els estudiants a la interpretació dels textos de la cultura d'origen com a productes d'aquesta cultura.
3. Ajudar els estudiants a desenvolupar una actitud crítica enfront els referents culturals en textos que podrien ser encàrrecs de traducció.
4. Oferir als estudiants recursos bàsics de cerca de documentació en aquest àmbit de coneixement.
5. Donar als estudiants pautes per tal de raonar la seva estratègia de resolució de problemes.

MÈTODES DOCENTS:

Es treballarà a partir d'encàrrecs de treball en grup i individualment sota el guiatge del professorat. L'objectiu serà sempre augmentar els coneixements enciclopèdics i desenvolupar un esperit crític davant els textos analitzant els referents culturals. Els encàrrecs de treball aniran acompanyats d'una reflexió sobre la feina feta. Finalment s'haurà de preparar un portafoli que reflecteixi el progrés en l'adquisició de competències.

PROGRAMA:

1. Definició de referents culturals. Traducció i referents culturals.
2. Geografia física i política. Traducció de topònims.
2. Esdeveniments històrics clau. Referències culturals intertextuals.
3. Introducció als recursos econòmics. Aspectes contrastius.
4. Aspectes de la realitat social, política i econòmica. Contrastació de sistemes socials. La realitat darrera del text.
5. Rituals i costums. Traducció de referents culturals.

AVALUACIÓ:

L'avaluació serà contínua i final en base a un portafoli. El portafoli s'anirà preparant durant el quadrimestre i inclourà una part de reflexió i una part de documentació. La participació activa a les classes també serà avaluada. S'hauran de preparar textos, fer treball de recerca i presentacions.

BIBLIOGRAFIA:

Griesbach, H. *Aktuell und interessant*. München: Langenscheidt, 1990.

Luscher, R. *Deutschland nach der Wende*. München: Verlag für Deutsch, 1994.

www.goethe.de/materialien/landeskunde www.dhm.de/lemo/home.html

Cultura i Civilització Anglosaxones

Els estudiants de Traducció i Interpretació que han cursat o pensen cursar el Seminari de llengua català-anglès o el Seminari de llengua espanyol-anglès **no** poden escollir aquesta assignatura com a lliure elecció.

N1339

Lliure elecció

CRÈDITS UVIC: 4,5

CRÈDITS ECTS: 4

QUADRIMESTRE: Segon

Aquesta assignatura de campus s'imparteix en anglès i en format semipresencial

PROFESSORS/ES: Ronald PUPPO

OBJECTIUS:

- Familiaritzar-se amb aspectes clau de diverses societats angloparlants actuals i les fites cabdals de la civilització i cultura anglosaxona.
- Conèixer algunes de les obres literàries i dels documents polítics més representatius d'aquesta trajectòria.
- Conèixer a grans trets l'evolució de la llengua anglesa i les influències que l'han plasmat.
- Potenciar l'anglès com a llengua vehicular d'estudi.

MÈTODES DOCENTS:

Atesa la gran envergadura dels continguts de l'assignatura, s'hi farà una aproximació temàtica que fa possible: examinar alguns esdeveniments i tendències més rellevants, contemplar-ne els aspectes universals/particulars, i descobrir i/o cultivar un sentit d'apreciació crític no només envers la civilització anglosaxona sinó també envers la pròpia.

PROGRAMA:

- Els Estats Units d'Amèrica, avui
- La República d'Irlanda
- La Gran Bretanya, avui
- Els orígens i el desenvolupament de la civilització anglesa
- L'època de l'Anglès Mitjà. L'Anglaterra dels Tudor i dels Stuart

AVALUACIÓ:

La nota s'obté amb la redacció de quatre (4) exercicis escrits (tres de caràcter individual i un en grup) sobre textos relacionats amb el temari i, a més, l'estudiant realitzarà un examen parcial i un examen final, en cada un dels quals redactarà dos (2) assaigs (350-400 paraules mínim cada assaig).

BIBLIOGRAFIA:

- Bailyn et al. (ed.). *The Great Republic: A History of the American People*. Little, Brown & Co., 1986.
- Kearney, H. *The British Isles: A History of Four Nations*. Cambridge: 1989.
- Hussey, Gemma. *Ireland today: anatomy of a changing state*. Dublin: Townhouse / Viking, 1993.
- May It Please the Court: The most Significant Oral Arguments Made Before the Supreme Court since 1955*. Peter Irons and Stephanie Guitton (ed.). The New Press: 1993.
- Pyles, T. *The Origins and Development of the English Language*. Harcourt, 1972.

Cultura i Civilització Francòfones

Els estudiants de Traducció i Interpretació que han cursat o pensen cursar el Seminari de llengua català-francès o el Seminari de llengua espanyol-francès **no** poden escollir aquesta assignatura com a lliure elecció.

N1359

Lliure elecció

CRÈDITS UVIC: 4,5

CRÈDITS ECTS: 4

QUADRIMESTRE: Segon

Aquesta assignatura de campus s'imparteix en francès i en format semipresencial

PROFESSORS/ES: Claude CARCENAC

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura té l'objectiu d'oferir una visió panoràmica actual de França i dels països francòfons. Aquesta aproximació imposa una diversificació dels objectes d'estudi, tant sociològics, com històrics, polítics, etc.

MÈTODES DOCENTS:

El fil conductor està constituït per un recull de textos. Tot i això, segon els interessos de l'alumnat, s'aprofundirà en alguns temes concrets. S'exigirà una participació activa, com també una reflexió pròpia sobre els continguts de l'assignatura.

PROGRAMA:

1. França, la seva organització territorial administrativa i institucional.
Els DOM-TOM.
2. Els personatges històrics convertits en mites.
3. La llengua com a element d'unió i d'expressió. La francofonia.
4. Els grans debats de la França d'avui dia.

AVALUACIÓ:

Durant el curs, cada estudiant participarà en una exposició oral que constituirà el 40% de la nota final. El 60% restant resultarà de l'examen escrit final que avaluarà els coneixements adquirits durant el semestre.

BIBLIOGRAFIA:

- Fauré Christine *Mai 68, jour et nuit*, Découvertes Gallimard, 1998.
- Gillieth, Pierre B.A-B.A *Gaulois*, Pardès, 2005.
- Hagège, C. *Le souffle de la langue. Voies et destins des parlers d'Europe*. Paris: Odile Jacob, 1992.
- Julaud, Jean-Joseph *L'Histoire de France pour les Nuls*, First édition. 2004.
- L'état de la France*, édition 2005-2006, Paris: La Découverte, 2005.
- Mauchamp, Nelly. *La France de toujours*, Cle International, 1987.
- Monnerie, A. *La France aux cents visages*, FLE, 1996.
- «Napoléon et son mythe. Vérités et mensonges» *Notre Histoire* n° 218, février 2004.
- Pastoureau, Michel, *Les emblèmes de la France*, Editions Bonneton, 1998.
- Rémond, R. *Introduction à l'histoire de notre temps*. 3 vol. Points Histoire. Paris: Seuil, 1974.
- Ross, Steele, *Civilisation progressive du français*, Cle International, 2002.
- «France 2005. Portrait d'une société» *Sciences Humaines*, n° 50 septembre-octobre 2005.
- Walter, H. *Le français dans tous les sens*. Paris: Robert Laffont, 1988.